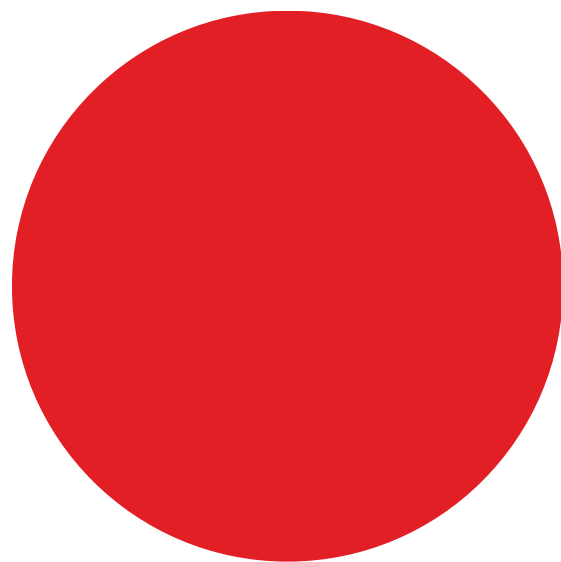

VÝROČNÍ ZPRÁVA

MINISTERSTVO KULTURY

2022

OBSAH

- 6 – 7 ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA KULTURY
- 8 – 10 **KAPITOLA 1** NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY
- 11 – 14 **KAPITOLA 2** PŘEDSEDNICTVÍ ČR V RADĚ EVROPSKÉ UNIE
- 15 – 19 **KAPITOLA 3** MINISTERSTVO KULTURY
- 20 – 26 **KAPITOLA 4** PODPORA KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ
- 27 – 31 **KAPITOLA 5** ROZPOČET A INVESTICE
- 32 – 34 **KAPITOLA 6** LEGISLATIVNÍ PŘEHLED ROKU 2022
- 35 – 38 **KAPITOLA 7** ŽIVÉ UMĚNÍ
- 39 – 43 **KAPITOLA 8** MUZEA A GALERIE
- 44 – 46 **KAPITOLA 9** LITERATURA A KNIHOVNY
- 47 – 53 **KAPITOLA 10** REGIONÁLNÍ A NÁRODNOSTNÍ KULTURA
- 54 – 56 **KAPITOLA 11** KULTURNÍ A KREATIVNÍ ODVĚTVÍ
- 57 – 62 **KAPITOLA 12** MÉDIA A AUDIOVIZE
- 63 – 65 **KAPITOLA 13** PAMÁTKOVÁ PÉČE A OCHRANA
- 66 – 68 **KAPITOLA 14** OCHRANA KULTURNÍCH STATKŮ
- 69 – 72 **KAPITOLA 15** VÝZKUM A VÝVOJ
- 73 – 76 **KAPITOLA 16** OCHRANA AUTORSKÝCH PRÁV
- 77 – 81 **KAPITOLA 17** CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI
- 82 – 85 **KAPITOLA 18** ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE
- 86 – 90 **KAPITOLA 19** STÁTNÍ FONDY
- 91 – 93 **KAPITOLA 20** STRATEGICKÉ DOKUMENTY
- 94 – 99 **KAPITOLA 21** PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
- 100 – 101 **KAPITOLA 21.1** ČESKÁ FILHARMONIE
- 102 – 103 **KAPITOLA 21.2** HUSITSKÉ MUZEUM V TÁBOŘE
- 104 – 105 **KAPITOLA 21.3** INSTITUT UMĚNÍ - DIVADELNÍ ÚSTAV
- 106 – 107 **KAPITOLA 21.4** KNIHOVNA A TISKÁRNA PRO NEVIDOMÉ K. E. MACANA
- 108 – 109 **KAPITOLA 21.5** MORAVSKÁ GALERIE V BRNĚ

110 111

**KAPITOLA 21.6 MORAVSKÁ ZEMSKÁ
KNIHOVNA V BRNĚ**

112 113

**KAPITOLA 21.7 MORAVSKÉ ZEMSKÉ
MUZEUM**

114 114

KAPITOLA 21.8 MUSEUm+

115 116

**KAPITOLA 21.9 MUZEUM JANA
ÁMOSE KOMENSKÉHO**

117 118

**KAPITOLA 21.10 MUZEUM
LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR**

119 120

**KAPITOLA 21.11 MUZEUM ROMSKÉ
KULTURY**

121 122

**KAPITOLA 21.12 MUZEUM SKLA
A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU**

123 124

**KAPITOLA 21.13 MUZEUM UMĚNÍ
OLOMOUC**

125 126

KAPITOLA 21.14 NÁRODNÍ DIVADLO

127 128

**KAPITOLA 21.15 NÁRODNÍ FILMOVÝ
ARCHIV**

129 130

**KAPITOLA 21.16 NÁRODNÍ GALERIE
V PRAZE**

131 132

**KAPITOLA 21.17 NÁRODNÍ KNIHOVNA
ČR**

133 134

KAPITOLA 21.18 NÁRODNÍ MUZEUM

135 136

**KAPITOLA 21.19 NÁRODNÍ MUZEUM
V PŘÍRODĚ**

137 138

**KAPITOLA 21.20 NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ ÚSTAV**

139 140

**KAPITOLA 21.21 NÁRODNÍ
TECHNICKÉ MUZEUM**

141 142

**KAPITOLA 21.22 NÁRODNÍ
ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY**

143 144

**KAPITOLA 21.23 NIPOS
(NÁRODNÍ INFORMAČNÍ A
PORADENSKÉ STŘEDISKO PRO
KULTURU)**

145 146

**KAPITOLA 21.24 PAMÁTNÍK
LIDICE**

147 148

**KAPITOLA 21.25 PAMÁTNÍK
NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ**

149 150

**KAPITOLA 21.26 PAMÁTNÍK
TEREZÍN**

151 152

**KAPITOLA 21.27 PAMÁTNÍK
TICHA**

153 154

**KAPITOLA 21.28 PRAŽSKÝ
FILHARMONICKÝ SBOR**

155 156

**KAPITOLA 21.29 SLEZSKÉ
ZEMSKÉ MUZEUM**

157 158

**KAPITOLA 21.30 TECHNICKÉ
MUZEUM V BRNĚ**

159 160

**KAPITOLA 21.31
UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ
MUSEUM V PRAZE**

Přílohu k
výroční
zprávě
naleznete na:
www.mkcr.cz
[/vyrocni-
zpravy-cs-81](http://vyrocni-zpravy-cs-81)

**Transpozice
evropských
směrnic**

**Národní plán
obnovy**

2022

**Památník
holocaustu
Romů a Sintů
v Letech
u Písku**

**Novela
autorského
zákona**

**8 nově
prohlášených
národních
kulturních
památek**

**České
předsednictví
v Radě Evropské
unie**

**Konference
ICOM
v Praze**

Mgr. Martin Baxa
ministr kultury

Vážené dámy a vážení pánové, milé příznivkyně a milí příznivci kultury, členky a členové kulturní obce,

rád bych se prostřednictvím těchto řádků ohlédl za rokem 2022. Byl to rok složitý, bezpochyby o mnoho složitější, než jsme čekali; složitý nejen pro nás, ale pro Česko, Evropu i svět. Byl poznamenán a utvářen agresí Putinova Ruska vůči Ukrajině, která zásadním způsobem ovlivnila naše životy. Přinesla s sebou zvyšující se ceny energií, mnoho existenčních obav a mnoho nejistoty. Na druhou stranu ale také vlnu solidarity a podpory, která byla v rámci kulturní obce mimořádná. Z celého srdce bych vám všem chtěl poděkovat, že jsme společně neváhali a neotáleli s konkrétními činy. Kultura nás spojuje a bylo to vidět po celý minulý rok.

I přes celkově nanejvýš komplikovanou situaci způsobenou doznívající pandemií nemoci covid 19, napjatým státním rozpočtem i energetickou krizí, se nám společně podařilo tváří v tvář složitým výzvám obstát se ctí.

Na začátku roku 2022 zůstala kultura otevřená, byť s malými omezeními. Splnili jsme tak slib, že kulturu už nebudeme v rámci protiepidemických opatření uzavírat, a navíc jsme vyjednali kompenzace pro část našeho sektoru, na nějž doznívající pandemická krize dopadla nejvíce.

Rozpočet Ministerstva kultury v roce 2022 nakonec činil 16,5 miliardy korun. Využili jsme všechny vnitřní rezervy a získali dodatečné zdroje. Mám na mysli zejména 570 milionů korun na odblokování systému filmových pobídek a také finance na kompenzace zvýšených nákladů na energie pro naše příspěvkové organizace.

Pokryli jsme finančně všechny dotační programy pro živé umění, speciálně bych zmínil Program státní podpory profesionálních divadel a stálých profesionálních symfonických orchestrů a pěveckých sborů. Poslední číslo, které bych chtěl zdůraznit, je 18,5 miliard korun – jde o sumu, která byla pro Ministerstvo kultury schválena pro rok 2023 v rámci státního rozpočtu. Jde o historicky nejvyšší objem financí za celou dobu existence našeho ministerstva.

Rozběhli jsme Národní plán obnovy. Nastavili jsme jeho efektivní řízení, vytvořili skvělý tým a díky tomu se už loni začaly vypisovat výzvy a rozdělovat peníze pro kulturní obec. Jde o mimořádnou příležitost, a přestože je nakonec objem financí nižší, než bylo minulým vedením ministerstva slibováno, jde o jedinečnou šanci rozvíjet mnohé oblasti kultury, podpořit kulturní aktéry a otevřít jim nové příležitosti.

Dařilo se nám i na legislativním poli. Zajistili jsme transpozice evropských směrnic, které byly natolik opožděné, že již hrozily České republice pokuty. Jde o novelu autorského zákona a zákona o službách platform a sdílení videonahrávek. Připravili jsme novely zákonů o České televizi a Českém rozhlasu, jejichž cílem je posílit nezávislost veřejnoprávních médií. Započali jsme práci na zákonu o veřejné kulturní instituci, stejně jako diskuse a analýzy týkající se statusu umělce, zahájili jsme práce na transformaci Státního fondu kinematografie.

Nelze opominout ani mezinárodní aktivity. Úspěšně jsme prošli českým předsednictvím v Radě EU, máme za sebou mimořádnou akci Generální konference ICOM, která proběhla loni v srpnu v Praze a jejímž výsledkem bylo přijetí nové definice muzea, a mnohé další aktivity na poli mezinárodní spolupráce.

Závěrem svého slova, které nemůže uvést kompletní výčet všech aktivit ministerstva kultury v roce 2022, bych ještě rád zmínil Památník holocaustu Romů a Sintů v Letech u Písku. Rok 2022 je rokem, kdy byl velkokapacitní vepřín stojící na tomto pohnutém místě konečně stržen a už nic nebrání stavbě důstojného místa připomenutí. Připomínání minulosti je totiž vedle podpory živé kultury i ochrany kulturního dědictví jedním z klíčových úkolů, které máme. Tomu jsme ostatně dostáli, když jsme si v roce 2022 výrazným způsobem připomněli 80. výročí hrdinské operace Anthropoid.

Rád bych vám všem poděkoval, protože bez vás by mnoho těchto úspěchů nebylo možných. A zároveň bych vás rád ujistil, že ve všech nastartovaných projektech budeme intenzivně pokračovat i v roce 2023. Nepochybuji, že kultura bude mít v naší společnosti i nadále pevné postavení a významné místo, které jí neoddiskutovatelně patří.

Mgr. Martin Baxa
ministr kultury

KAPITOLA 1 NÁRODNÍ PLÁN OBNOVY

Národní plán obnovy

Národní plán obnovy (NPO) je souhrn reforem a investic, které chce Česká republika realizovat díky finančním prostředkům z Evropské unie, konkrétně z Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility), jež je součástí unijního nástroje na podporu oživení NextGenerationEU.

Rozvoj kulturního a kreativního sektoru

Tato komponenta Národního plánu obnovy přispívá k řešení potřeby podpořit obnovu kulturního a kreativního sektoru, které byly těžce zasaženy pandemií covidu-19, a učinit z něj pevnou součást celkové hospodářské a sociální obnovy České republiky. Komponenta má rovněž stimulovat přechod k digitalizaci v kulturním a kreativním sektoru a jeho integraci do inovativnějšího ekosystému v Česku. Dále je cílem posílit odolnost kulturního a kreativního sektoru zavedením statusu „umělce/umělkyně“ do legislativy a investováním do dovedností umělců a kulturních pracovníků s cílem podpořit jejich adaptabilitu na nové, zejména digitální pracovní prostředí. Součástí komponenty jsou opatření zaměřená na oživení činností souvisejících s kulturou a cestovním ruchem v regionech, což přispívá k regionální soudržnosti.

Přehled iniciativ

Komponenta ve správě ministerstva zahrnuje celkem 5 iniciativ, jež se dělí na jednotlivé reformy a investice.

INICIATIVA	REFORMA / INVESTICE	ALOKACE (bez DPH)	HARMONOGRAM DOKONČENÍ
4.5.1 Status umělce a umělkyně	Reforma (legislativa)	0 Kč	4Q 2025
	Investice	690 mil. Kč	4Q 2024
4.5.3 Rozvoj regionálního kulturního sektoru a kreativního sektoru	Investice	3 400 mil. Kč	4Q 2025
4.5.4 Digitalizace kulturního a kreativního sektoru	Investice	800 mil. Kč	4Q 2025
4.5.6 Kreativní vouchery	Investice	560 mil. Kč	4Q 2025
4.5.8 Legislativní reforma zavádějící vícefondové financování kulturních institucí	Reforma (legislativa)	0 Kč	4Q 2024
CELKEM (bez DPH)		5 450 mil. Kč	

Status umělce a umělkyně

Iniciativa status umělce v sobě zahrnuje sérii dotačních výzev, jejichž společným cílem je podpora rozvoje kompetencí a zvyšování konkurenceschopnosti pracovníků kulturního a kreativního sektoru na mezinárodní scéně a při realizaci inovativních projektů. Iniciativa rovněž zahrnuje přípravu legislativní reformy "Status umělce a umělkyně"

Rozvoj regionálního kulturního a kreativního sektoru

Iniciativa přináší dotační výzvy zaměřené na zefektivnění a zvýšení udržitelnosti kulturní infrastruktury, zajištění mezisektorové spolupráce a rozvoj inovačního potenciálu. Cílem výzev je vznik nových kulturních a kreativních center a rozšíření těch stávajících.

Digitalizace kulturního a kreativního sektoru

Iniciativa zahrnuje dotační výzvy zaměřené na digitalizaci kulturního dědictví České republiky - kulturních statků, movitých a nemovitých kulturních památek, sbírkových předmětů a obecně fondů kulturních institucí prostřednictvím inovativních technologií maximálně šetrných k životnímu prostředí.

Kreativní vouchery

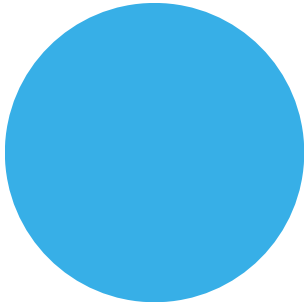
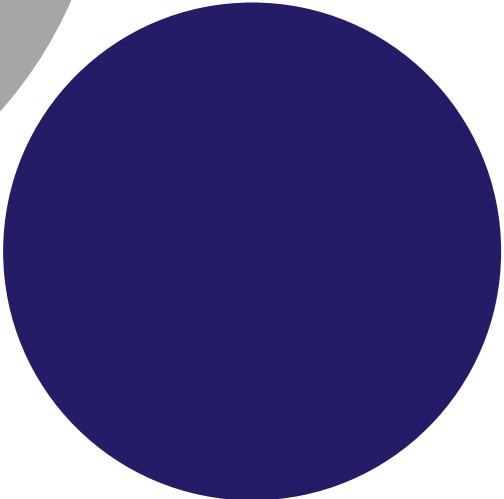
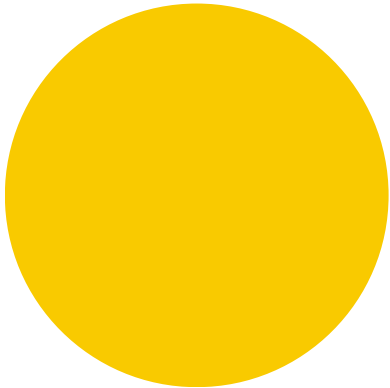
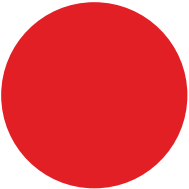
Dotační výzvy jsou zaměřeny na podporu malých a středních podniků na využití kreativních služeb subjektů působících v oblasti kulturních a kreativních odvětví registrovaných v celostátní galerii kreativců na adrese www.kreativnicesko.cz

Legislativní reforma zavádějící vícefondové financování kulturních institucí

Cíle a milníky v rámci iniciativy jsou naplňovány legislativní reformou zavádějící vícefondové financování kulturních institucí.

Dotační výzvy vyhodnocené v roce 2022

VÝZVA	PODPOŘENÝCH PROJEKTŮ	PŘIDĚLENÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY
Mobilita I.	9	18 075 325 Kč
Podpora výzkumných projektů k problematice status umělce a internacionalizace	16	4 695 000 Kč
Podpora projektů kreativního učení	186	89 349 652 Kč
Rozvoj kompetencí pracovníků KKS: projekty mezinárodní umělecké a odborné spolupráce v ČR	120	93 394 518 Kč

**KAPITOLA 2
PŘEDSEDNICTVÍ ČR
V RADĚ EVROPSKÉ
UNIE**

EU2022.CZ

Předsednictví ČR v Radě EU v roce 2022

V roce 2022 předsedaly Radě EU Francie (FR PRES) od 1. 1. 2022 do 30. 6. 2022 a Česká republika (CZ PRES) od 1. 7. 2022 do 31. 12. 2022. Priority obou předsednictví v oblasti kultury vycházely z 18 měsíčního plánu tří předsednických zemí (Francie, Česká republika, Švédsko), tzv. TRIO.

V oblasti kultury, která byla v posledních letech silně zasažena pandemií, zdůraznilo CZ PRES důležitost kultury uskutečněním 14 akcí v rámci oficiálního kulturního a doprovodného programu. Zároveň byly uděleny **záštity více než 150 akcím** v ČR, EU i mimo ni. V rámci sektorových agend byla prioritním cílem v oblasti kultury **tvorba nového evropského pracovního plánu pro kulturu na další čtyřleté období 2023-2026** a téma podpory ukrajinské kultury; **téma solidarity s ukrajinskou kulturou** nahradilo původně plánované téma kreativity – základu konkurenceschopnosti a rozvoje mladé generace.

V oblasti audiovizuální kultury byla prioritou **implementace regulačního rámce v oblasti audiovizuálních mediálních služeb a služeb platform pro sdílení videonahrávek** a první projednávání legislativního balíčku **Evropského aktu o svobodě sdělovacích prostředků**.

V oblasti autorského práva pak bylo prioritou projednání novelizace **směrnice 2006/115/ES o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví** souvisejících s autorským právem.

Priority CZ PRES v oblasti kultury představil ministr Martin Baxa na zasedání výboru CULT Evropského parlamentu 13. 7. 2022 v Bruselu.

Autorské právo

Během předsednictví České republiky v Radě EU zástupci ministerstva připravili a předsedali celkem třem prezenčním jednáním Pracovní skupiny pro autorské právo. Kromě diskuzí o výše zmíněných tématech, proběhly zejména diskuze k otázce případné ratifikace Pekingské smlouvy WIPO o ochraně uměleckých výkonů v audiovizi Evropskou unií a jejími členskými státy.

V rámci předsednictví České republiky v Radě EU se též v červenci 2022 uskutečnila v Národním muzeu v Praze **konference** pod názvem „Opportunities (and limits) for media and copyright regulation and self-regulation“ / **Možnosti (a limity) regulace a samoregulace médií a autorských práv**. Akce se účastnilo přes 160 účastníků převážně z jiných členských států EU.

Pracovní skupina Rady EU pro audiovizuální záležitosti

Ministerstvo během českého předsednictví zajišťovalo předsedání pracovního orgánu Rady EU, Pracovní skupiny pro audiovizuální média, ve kterém byla zahájena jednání ohledně nového návrhu evropského předpisu na podporu nezávislosti a plurality médií, Evropského aktu o svobodě médií.

Květinová unie

Mezinárodní konference "Výzvy současné památkové péče"

U příležitosti předsednictví České republiky v Radě EU uspořádal 9. - 11. listopadu 2022 Národní památkový ústav mezinárodní odbornou konferenci. Jejím cílem bylo vyvolat debatu o evropské památkové péči, aktuálních i budoucích otázkách souvisejících s přístupy, důležitostmi a výzvami ochrany hmotného a nehmotného dědictví a také zprostředkovat odborné zkušenosti a příklady dobré praxe z různých zemí Evropy.

Konference se konala v nové budově Národního muzea v Praze a byla uspořádána do 4 tematických bloků: význam péče o hmotné kulturní dědictví pro rozvoj společné Evropy, současné výzvy evropské památkové péče, ochrana architektury a umění ve veřejném prostoru druhé poloviny 20. století a přístupy péče o hmotné kulturní dědictví v návaznosti na uchování hodnot, zajištění udržitelného rozvoje a jeho prezentaci.

Konference Výzvy současné památkové péče

Evropa jako
úkol

Summit o kulturním evropském dědictví

Summit, který proběhl 25. - 27. září 2022, organizovala Europa Nostra a její české zastoupení, ve spolupráci s Evropskou komisí a ministerstvem. Summit byl součástí oficiálního programu českého předsednictví v Radě EU, byl rovněž příspěvkem k Evropskému roku mládeže 2022 a k iniciativě New European Bauhaus.

Pražský summit vyvrcholil celodenní debatou, která se zabývala některými z nejnaléhavějších výzev, kterým čelí ekosystém kulturního dědictví v Evropě, jako je ochrana hmotného i nehmotného kulturního dědictví v zrcadle teritoriálních událostí i globálních hrozeb, především v souvislosti s okupací Ukrajiny.

KAPITOLA 3 MINISTERSTVO KULTURY

Nostická knihovna

Hlavní úkoly a kompetence

Ministerstvo kultury České republiky je podle § 8 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ústředním orgánem státní správy pro:

- **umění**
- **kulturně výchovnou činnost**
- **kulturní statky**
- **kulturní památky**
- **věci církví a náboženských společností**
- **věci tisku, včetně vydávání neperiodického tisku a jiných informačních prostředků**
- **rozhlasové a televizní vysílání**
- **provádění autorského zákona**
- **výrobu a obchod v oblasti kultury**

Ministerstvo dále plní úkoly vyplývající z jiných právních předpisů nebo usnesení vlády. Podrobnější přehled o hlavních úkolech a kompetencích je zachycen v jednotlivých kapitolách této výroční zprávy.

Sídlo a další budovy

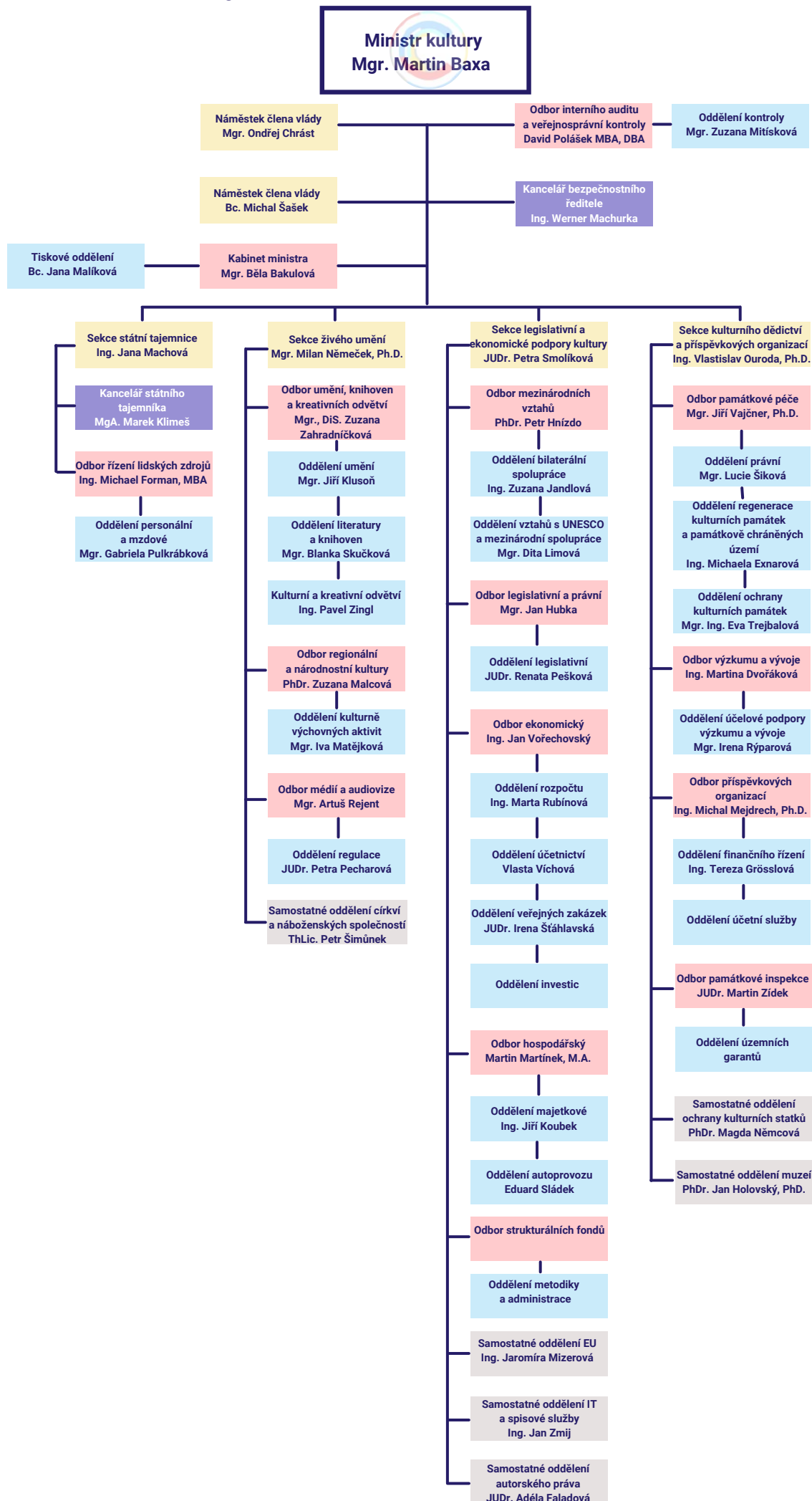
Sídlem ministerstva je **Nostický palác** v Praze, kromě toho používá budovu na **ulici Milady Horákové** č. p. 139 a další tři objekty, v nichž sídlí specializované útvary.

Příspěvkové organizace

Ministerstvo kultury spravuje celkem **31 příspěvkových organizací**, v nichž pracuje bezmála **6000 zaměstnanců**. Další podrobnosti jsou uvedeny ve zvláštní kapitole o příspěvkových organizacích.

Organizační struktura ministerstva k 31. 12. 2022

Počty zaměstnanců a platové prostředky v roce 2022

Prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci dosáhly v roce 2022 skutečné výše **191 093 295 Kč**. Z této částky plynulo na:

- platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech celkem **31 420 620 Kč**
- platy zaměstnanců na služebních místech dle zákona o státní službě celkem **142 766 122 Kč**
- ostatní platby za provedenou práci celkem **16 906 553 Kč**

Tabulka č. 1: Počty zaměstnanců a průměrný plat v roce 2022

	SCHVÁLENÝ ROZPOČET		ROZPOČET PO ZMĚNÁCH		SKUTEČNOST	
	Počet FTE zaměstnanců	PRŮMĚRNÝ PLAT	Počet FTE zaměstnanců	PRŮMĚRNÝ PLAT	Počet FTE zaměstnanců	PRŮMĚRNÝ PLAT
ZAMĚSTNANCI V PRACOVNÍM POMĚRU VYJMA SLUŽEBNÍCH MÍST	60,67	41 288 Kč	60,67	45 408 Kč	55,70	46 982 Kč
ZAMĚSTNANCI NA SLUŽEBNÍCH MÍSTECH PODLE ZÁKONA O STÁTNÍ SLUŽBĚ	239,33	51 358 Kč	239,33	51 706 Kč	218,86	54 343 Kč
CELKEM	300	49 321 Kč	300	50 432 Kč	274,56	52 849 Kč

Tabulka č. 2: Statistika základních personálních údajů pro rok 2022

VĚK	MUŽI	ŽENY	CELKEM	%
DO 20 LET	0	0	0	0,00
21-30 LET	10	8	18	6,41
31-40 LET	21	37	58	20,64
41-50 LET	30	54	84	29,89
51-60 LET	27	48	75	26,69
61-70 LET	11	31	42	14,95
NAD 70 LET	1	3	4	1,42
CELKEM	100	181	281	100
%	35,59	64,41	100	

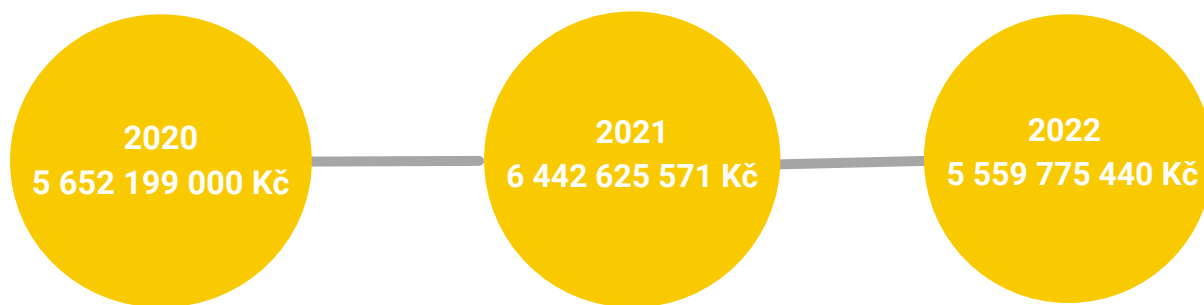
KAPITOLA 3 MINISTERSTVO KULTURY

KAPITOLA 4 PODPORA KULTURNÍCH A KREATIVNÍCH ODVĚTVÍ

Nová expozice Vánočních ozdob „Svět zázraků“ v Muzeu skla a bižuterie

Graf č. 1: Celková přímá podpora kultury prostřednictvím vlastních programů ministerstva v roce 2022 činila Kč.

Graf č. 2: Ministerstvo tak v roce 2022 přímo podpořilo celkově projektů.

Oblasti podpory

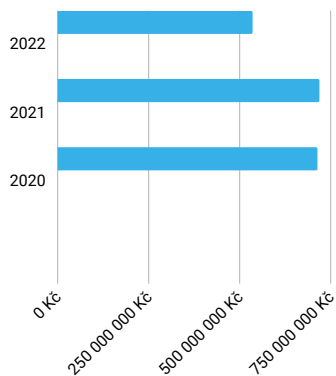
Tabulka č. 3: Přímá podpora Ministerstva kultury v jednotlivých oblastech v roce 2022

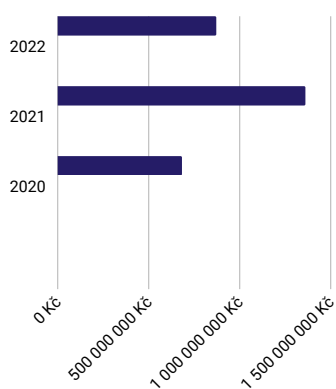
Uvedená data obsahují čerpané prostředky z vybraných, navazujících programů podpory. Uvedená data neobsahují prostředky z programového financování EU, Norských fondů nebo jednorázových podpor. Uvedená data zahrnují peněžní prostředky poskytnuté církvím a náboženským společnostem na základě zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Graf č. 3: Vývoj podpory v jednotlivých oblastech v čase

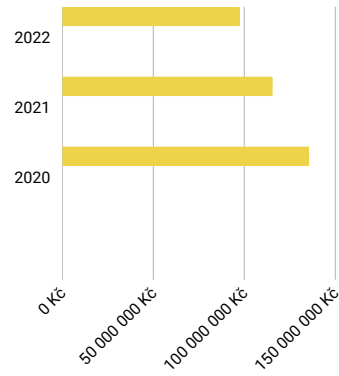
Památková péče a ochrana

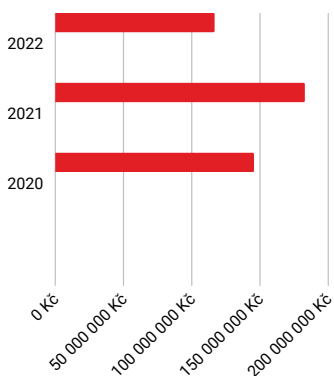
Živé umění

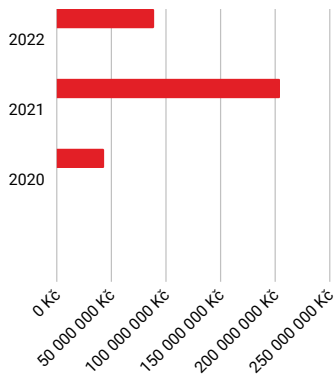
Literatura a knihovny

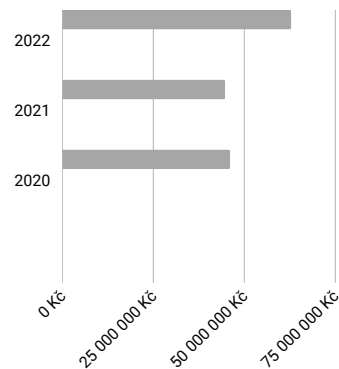
Média a audiovize

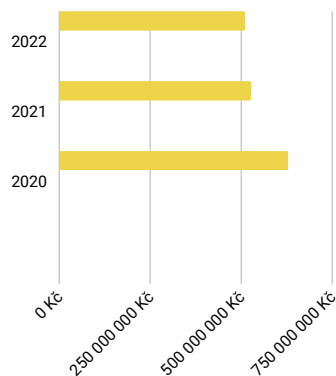
Muzea a galerie

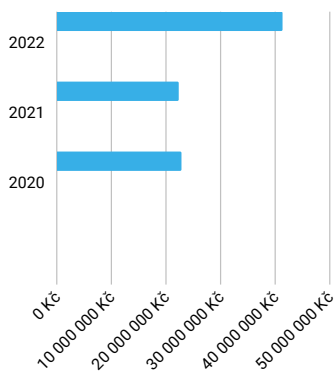
Regionální a národnostní kultura

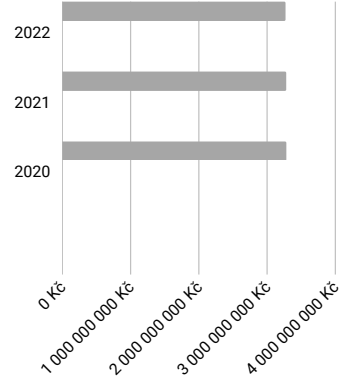
Výzkum a vývoj

Zahraníční spolupráce

Círky a náboženské společnosti

Uvedená data obsahují čerpané prostředky z vybraných, navazujících programů podpory. Uvedená data neobsahují prostředky z programového financování EU, Norských fondů nebo jednorázových podpor. Uvedená data zahrnují peněžní prostředky poskytnuté církvím a náboženskými společnostmi na základě zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.

Graf č. 4: Počty podpořených projektů v jednotlivých oblastech v roce 2022

Programové financování

Ministerstvo v roce 2022 zajišťovalo metodickou podporu a financování realizace projektů v resortu kultury a projektů jím zřízených příspěvkových organizací ze zdrojů Evropských strukturálních a investičních fondů (dále jen ESIF) v programovém období 2014-2020. Ve sledovaném období se ministerstvo podílelo také na činnostech pracovních skupin aktuálního programového období 2021-2027. Ministerstvo plnilo svěřené úkoly v rámci Finančních mechanismů EHP/Norska pro období 2014-2021 (FM3). ESIF projekty a investiční projekty FM3 jsou zařazeny a financovány v informačním systému programového financování Ministerstva financí, v databázi SMVS, v programu „134 710 Kulturní dědictví ve vlastnictví státu, podporované evropskými fondy“. V hodnoceném období bylo v rámci programu spravováno **celkem 83 projektů**.

Fondy EHP a Norska 2014-2021 (2024)

Ministerstvo zodpovídá a koordinuje činnosti spojené s využitím Finančních mechanismů EHP/Norska, resp. fondů EHP. Zejména plní funkci Partnera programu Kultura pro období 2014-2021 (2024) při jejich přípravě a implementaci. Program kultura je zaměřen na podnikání v oblasti kultury, kulturního dědictví a spolupráci v oblasti kultury. Program Kultura podporuje revitalizaci českého kulturního dědictví a kulturní a kreativní aktivity podporující regionální rozvoj a sociální inkluzi více než **800 000 000 Kč**. V letech 2019 - 2021 bylo vyhlášeno celkem sedm otevřených výzev pro podporu kulturních projektů realizovaných do dubna 2024.

Přehled vybraných programů ve správě ministerstva v roce 2022

134V71100 - Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního dědictví - IROP SC 3.1

26 projektů

Čerpáno
645 441 328 Kč

Program 134 120 - Program péče o národní kulturní poklad a volně navazující Program 134 140 - Péče o národní kulturní dědictví I.

Program 134 110 a dále navazující programy 134 130 a 134 150 – Rozvoj a obnova materiálně technické základny státních kulturních zařízení

Program 134 210 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení, Podprogram 134D212 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení

Program 134 210 – Podpora rozvoje a obnovy materiálně technické základny regionálních kulturních zařízení, Podprogram 134D221 – Podpora reprodukce majetku regionálních kulturních zařízení, církví a náboženských společností

KAPITOLA 5 ROZPOČET A INVESTICE

Zámek Vizovice

Příjmy Ministerstva kultury

Zákonem o státním rozpočtu České republiky na rok 2022 č. 57/2022 Sb., byly kapitole 334 Ministerstvo kultury schváleny příjmy v objemu 1 487 869 815 Kč, dále zákonem č. 244/2022 Sb., byly navýšeny o 47 185 320 Kč na **celkovou částku 1 535 055 130 Kč**.

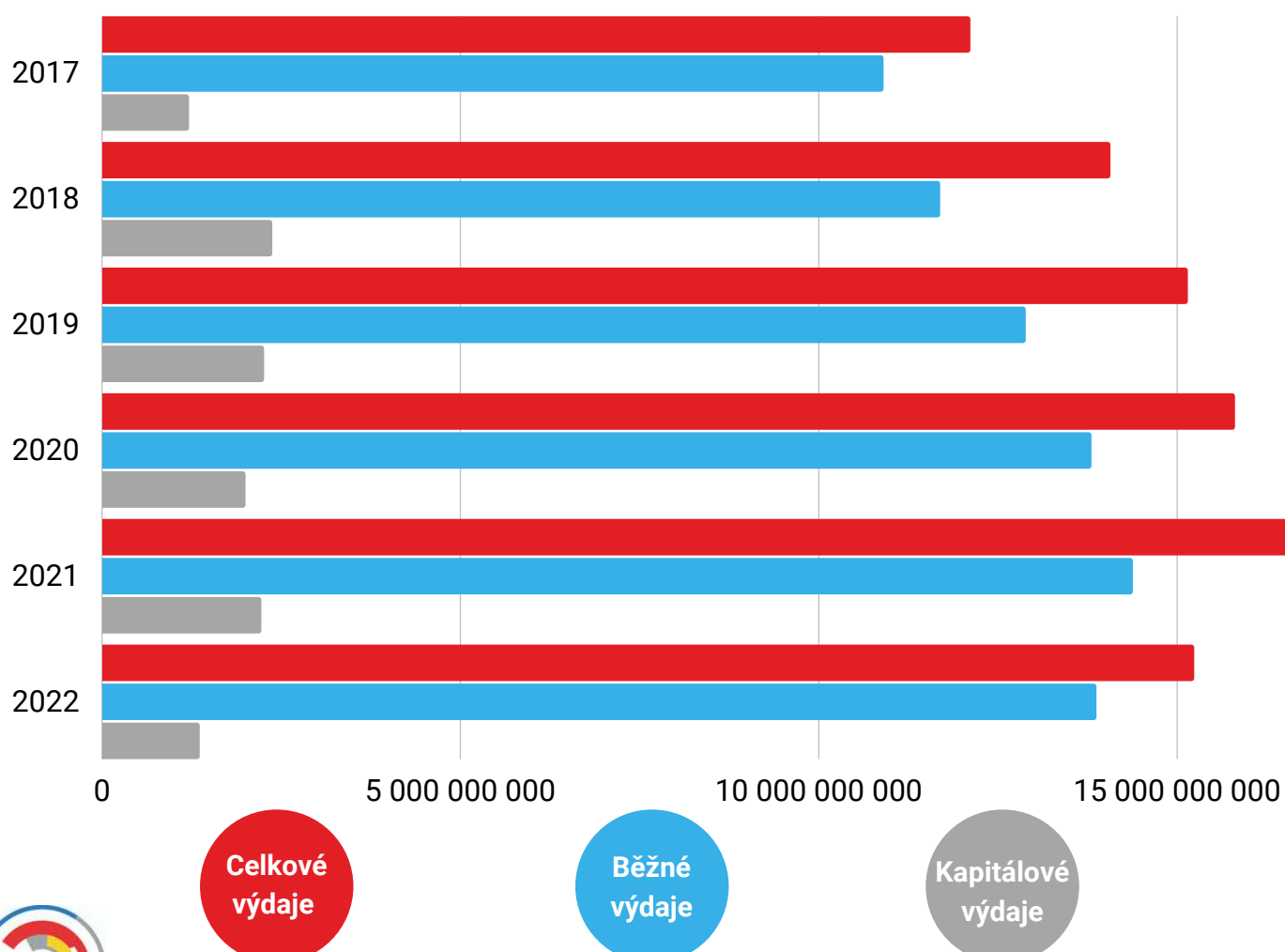
Výdaje ministerstva

Finanční prostředky byly použity na financování činnosti vlastního úřadu jakožto organizační složky státu a činnosti 31 příspěvkových organizací zřízených Ministerstvem kultury v oblasti divadel, uměleckých souborů, muzeí a galerií, knihoven, péče o audiovizuální archiválie, památkové péče a ostatních záležitostí kultury. Dále byly poskytovány prostředky státního rozpočtu podnikatelským subjektům, neziskovým a dalším organizacím, veřejným rozpočtům územní úrovně, vysokým školám, mezinárodním organizacím a dalším subjektům.

V tabulce č. 4 je uveden přehled celkových výdajů kapitoly státního rozpočtu č. 334 "Ministerstvo kultury" podle závazných ukazatelů státního rozpočtu včetně rozpočtu po změnách a skutečného čerpání. Skutečnost bez prostředků NNV (nároky z nespotřebovaných výdajů) je uvedena v posledním sloupci.

Graf č. 5: Vývoj výdajů rozpočtu kapitoly 334 - Ministerstvo kultury v letech 2017 - 2022

KAPITOLA 5 ROZPOČET A INVESTICE

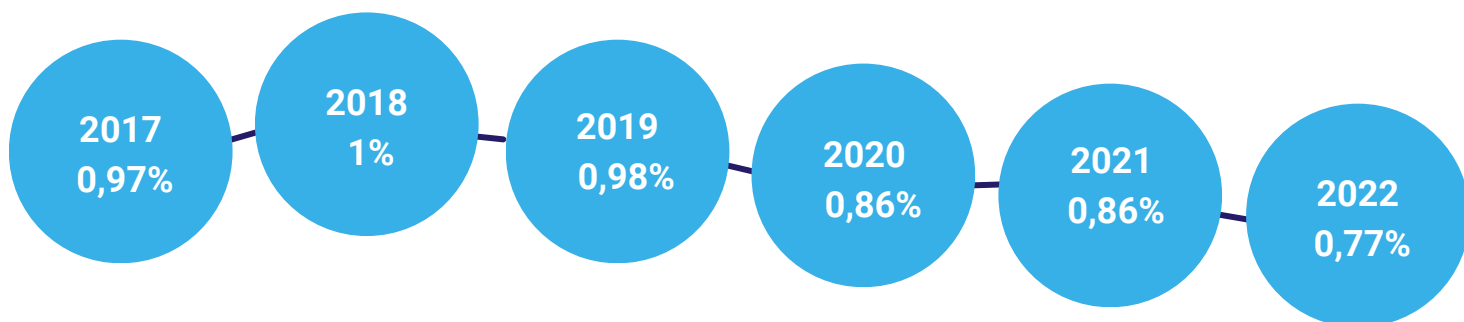

Tabulka č. 4: Výdaje Ministerstva kultury v roce 2022

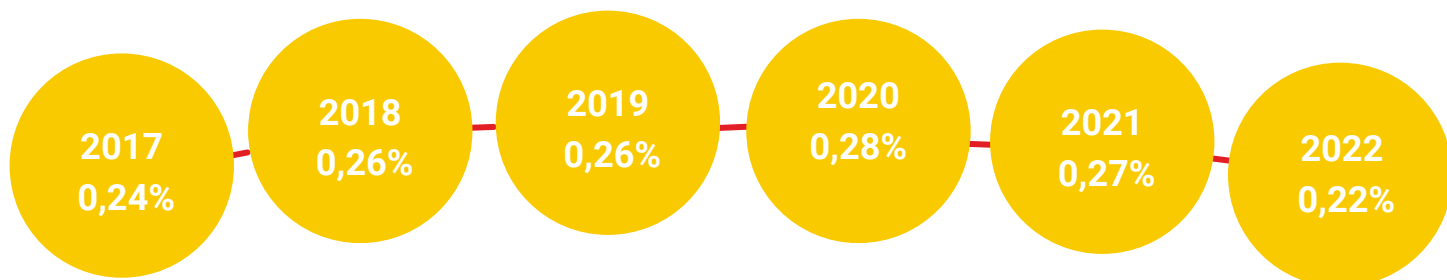
	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	ROZPOČET PO ZMĚNÁCH	SKUTEČNOST	ČERPÁNÍ NNV
VÝDAJE NA VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE	511 240 980 Kč	507 019 980 Kč	510 265 880 Kč	3 378 440 Kč
VÝDAJE DLE ZÁKONA O MAJETKOVÉM VÝROVNÁNÍ S CÍRKVEMI A NÁB. SPOL.	3 249 424 930 Kč	3 249 424 930 Kč	3 249 424 930 Kč	3 249 424 930 Kč
VÝDAJE NA ZABEZPEČENÍ ÚKOLŮ MINISTERSTVA	417 661 540 Kč	435 348 810 Kč	398 680 120 Kč	28 903 140 Kč
PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZŘÍZENÍ MINISTERSTVEM KULTURY	8 331 946 600 Kč	8 427 155 670 Kč	7 635 657 530 Kč	1 150 354 970 Kč
KULTURNÍ SLUŽBY PODPORA ŽIVÉHO UMĚNÍ	1 477 261 700 Kč	1 467 474 350 Kč	1 162 972 610 Kč	153 743 910 Kč
ZÁCHRANA A OBNOVA KULTURNÍCH PAMÁTEK	572 000 000 Kč	571 291 000 Kč	566 467 010 Kč	2 977 350 Kč
PODPORA KULTURY NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN	33 000 000 Kč	35 300 000 Kč	34 162 930 Kč	0 Kč
PODPORA ROZVOJE A OBNOVY MATERIÁLNĚ TECHNICKÉ ZÁKLADNY REGIONÁLNÍCH KULTURNÍCH ZAŘÍZENÍ	255 000 000 Kč	255 000 000 Kč	101 658 860 Kč	88 607 210 Kč
STÁTNI FOND KINEMATOGRAFIE	1 567 313 880 Kč	1 567 313 880 Kč	1 567 313 880 Kč	0 Kč
KAPITOLA 334 - VÝDAJE ZÁVAZNÉ UKAZATELE CELKEM	16 417 349 630 Kč	16 517 828 620 Kč	15 229 103 740 Kč	1 427 965 003 Kč

KAPITOLA 5 ROZPOČET A INVESTICE

Graf č. 6: Podíl výdajů kapitoly 334 na celkovém objemu výdajů státního rozpočtu

Graf č. 7: Podíl výdajů kapitoly 334 na HDP

KAPITOLA 5 ROZPOČET A INVESTICE

Výdaje na činnost úřadu

Výdaje na činnost úřadu zahrnují výdaje na platy a ostatní platby za provedenou práci, včetně zákonných odvodů a běžné provozní výdaje úřadu včetně výdajů na zajištění přípravy na krizové situace podle zákona č. 240/2000 Sb. Schválený rozpočet na rok 2022 činil 346 645 660 Kč, rozpočet po změnách 350 991 930 Kč, konečný rozpočet **356 173 720 Kč**. Celkem bylo čerpáno **318 210 260 Kč**, tj. 90,66 % rozpočtu po změnách a dále byly čerpány nároky z nespotřebovaných výdajů ve výši **11 741 140 Kč**, tj. čerpání ke konečnému rozpočtu 89,34 %.

Tabulka č. 5: Výdaje na činnost úřadu v roce 2022

	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	ROZPOČET PO ZMĚNÁCH	SKUTEČNOST	POUŽITÍ NNV
PLATY ZAMĚSTNANCŮ A OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI	188 900 670 Kč	192 900 670 Kč	183 787 650 Kč	6 258 560 Kč
POVINNÉ POJISTNÉ PLACENÉ ZAMĚSTNAVATELEM	63 161 380 Kč	64 513 380 Kč	60 914 360 Kč	1 237 630 Kč
PŘEVOD FONDU KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB	3 525 930 Kč	3 605 930 Kč	3 493 560 Kč	124 140 Kč
CELKEM	255 587 980 Kč	261 019 980 Kč	248 195 570 Kč	7 620 330 Kč

Investiční programy v roce 2022

Ministerstvo zajišťuje a vykonává úkoly v oblasti přípravy a realizace programového financování investiční výstavby a úkoly v oblasti zadávání veřejných zakázek. Zabezpečuje další svodné práce v oblasti financování programů zařazených v informačním systému Ministerstva financí EDS/SMVS. Je správcem investičních programů pro příspěvkové organizace zřízené Ministerstvem kultury, programů, do nichž jsou zařazovány akce, kde jsou účastníky programů subjekty z regionálního či církevního prostředí a programů v přímé návaznosti na usnesení vlády ČR ze dne 14. července 2014 č. 568, jež ukládá členům a vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy vyčlenit v letech 2016–2025 ve svých rozpočtových kapitolách finanční prostředky na zajištění úkolů Vládního plánu financování Národního rozvojového programu mobility pro všechny.

V roce 2022 bylo v rámci ministerstva spravováno celkem **310 akcí v 7 programech**, které byly dále v rámci informačního systému programového financování členěny na 21 podprogramů.

Disponibilní finanční prostředky na uvedený počet akcí činily celkových **6 326 497 000 Kč**. Z uvedené disponibilní výše finančních prostředků bylo využito **838 950 000 Kč**, což představuje **plnění na 13,26 %**. Nevyužité finanční prostředky ve výši 5 487 546 000 Kč budou k dispozici napříč jednotlivými programy ve formě nároků z nespotřebovaných výdajů v roce 2023.

**KAPITOLA 6
LEGISLATIVNÍ
PŘEHLED
ROKU 2022**

**Právní předpisy
v působnosti
Ministerstva
kultury přijaté
v roce 2022**

Zákon č. 242/2022 Sb., o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platform pro sdílení videonahrávek).

- Zákon implementuje do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb s ohledem na měnící se situaci na trhu.
- Upravují se zejména povinnosti poskytovatelů služeb platform pro sdílení videonahrávek, a to ve vztahu k ochraně veřejnosti před násilnými nebo nenávisnými projevy, k ochraně před podněcováním ke spáchání teroristického trestného činu a k ochraně nezletilých osob před obsahem, který by mohl narušit jejich vývoj.
- Účinnosti zákon nabyl dnem 15. září 2022.

Zákon č. 362/2022 Sb., o vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie a o změně některých souvisejících zákonů.

- Zákon adaptuje český právní řád na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/880 ze dne 17. dubna 2019 o vstupu a dovozu kulturních statků, jehož cílem je ochrana celistvosti kulturního dědictví v zemích jeho původu prostřednictvím komplexního systému pravidel. Za tím účelem zákon stanoví postup celních úřadů a Ministerstva kultury, dojde-li k nelegálnímu dovozu některých uměleckých předmětů a jiných cenností ze třetích zemí na území Evropské unie a pravidla pro jejich bezpečné uchování a přezkoumání odbornou příspěvkovou organizací až po rozhodnutí o jejich zabavení a následné vrácení do země původu.
- Účinnosti zákon nabyl dnem 15. prosince 2022.

Zákon č. 429/2022 Sb., kterým se mění zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

- Jedná se o implementační novelu autorského zákona, která do českého právního řádu promítá novou unijní úpravu autorských práv a práv souvisejících s právem autorským vycházející ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/790 ze dne 17. dubna 2019.
- Zákon přizpůsobuje autorské právo novým technologiím a obchodním modelům, zejm. upravuje výjimky z výlučných autorských práv pro vědu a výzkum, pro online výuku a digitalizaci kulturního dědictví, zavádí nové právo na ochranu vydavatelů periodik vůči digitální platformám a zvláštní úpravu odpovědnosti tzv. úložišť.
- Účinnosti zákon nabyl dnem 5. ledna 2023.

**Právní předpisy
předložené,
projednáváné
v legislativním procesu
nebo připravované
v roce 2022**

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů:

- Cílem právní úpravy je umožnit, aby členy Rady České televize a Českého rozhlasu volily obě komory Parlamentu České republiky a současně zajistit žádoucí reprezentativnost kandidátů upřesněním podmínek pro subjekty, které mohou navrhnout.
- Návrh zákona byl dne 29. června 2022 předložen vládou do Poslanecké sněmovny (tisk 263).

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění vyhlášky č. 96/2013 Sb.

- Návrh reaguje na pokrok v oblasti informačních technologií a na praxi v oblasti zacházení se sbírkovými předměty, doposud upravené pouze ve formě metodických pokynů.
- Návrhem vyhlášky se zakotvuje a zpřesňuje jednotný postup při zacházení se sbírkami, včetně sbírkové evidence a inventarizace sbírek tak, aby se zakotvením těchto postupů v prováděcím právním předpise zajistil jednotný postup nejen ve vztahu k sbírkám ve vlastnictví státu, ale i ve vztahu k muzeím a galeriím zřízovaným územními samosprávnými celky.
- Návrh vyhlášky byl 23. prosince 2022 předložen pracovním komisím legislativní rady vlády k projednání.

KAPITOLA 7 ŽIVÉ UMĚNÍ

Nominace České filharmonie na cenu Gramophone Classical Music Awards 2022

Ocenění Ministerstva kultury

V roce 2022 byly v souladu s nařízením vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, dle doporučení poradních orgánů ministra kultury, uděleny Ceny Ministerstva kultury za přínos v oblasti divadla, hudby, výtvarného umění a architektury. Cílem cen je upozornit na výjimečné osobnosti z oblasti umění, které naši republiku originálním a trvalým způsobem obohatily.

Cenu Ministerstva kultury pro rok 2022 za přínos v oblasti divadla získala **Zoja Mikotová** za rozvíjení osobité poetiky básnického divadla, opřené o pohyb, vtip a múzičnost, a za umělecké a pedagogické úsilí propojovat svět neslyšících a slyšících, v oboru hudby **Karel Paukert** za celoživotní koncertní a pedagogickou činnost, v jejímž rámci zvláště po svém odchodu z Československa v roce 1960 šířil dobré jméno našeho interpretačního a dramaturgického umění v Evropě, a zejména v severoamerickém zámoří. V USA se zasloužil o propagaci české barokní i klasické světské a chrámové hudby, a v neposlední řadě skladeb soudobých českých skladatelů, z nichž mnohé premiéroval. Nositelem ceny za výtvarné umění se stal **Marek Pokorný** za významnou kritickou, kurátorskou a manažerskou činnost v oblasti současného umění, a dále za iniciativu při vzniku a rozvíjení progresivních kulturních institucí a platform. Cenu za přínos v oblasti architektury obdržel **Jiří Suchomel** za průkopnictví v oblasti udržitelné architektury, dále za založení a dlouhodobé vedení a rozvíjení dnešní Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci.

Podpora živého umění

V roce 2022 proběhla výběrová dotační řízení v programu Kulturní aktivity v oblasti profesionálního divadla, hudby, tance a výtvarného umění.

V oblasti **profesionálního divadla** pro rok 2022 bylo doručeno celkem 191 žádostí. Dotaci z prostředků programu Kulturní aktivity získalo v oblasti profesionálního divadla **99 projektů** v celkové výši **63 647 663 Kč**.

Profesionální divadlo
podpořeno
99 projektů
částkou
63 647 663 Kč

Do výběrového dotačního řízení pro rok 2022 v oblasti **profesionálního hudebního umění – klasická hudba** bylo doručeno 225 žádostí. Celkem bylo **143 podpořených projektů**. Celkový objem finančních prostředků byl **45 870 000 Kč**.

Do výběrového dotačního řízení v oblasti **profesionální alternativní hudby** bylo doručeno 251 žádostí. Celkem **251 ohodnoceným projektům** bylo na základě výsledků výběrového dotačního řízení přiděleno celkem **39 512 000 Kč**.

Koncert pro svobodu a demokracii v pražském Rudolfinu

**Profesionální
alternativní hudba
podpořeno
251 projektů
částkou
39 512 000 Kč**

**Profesionální
výtvarná oblast
podpořeno
254 projektů
částkou
77 415 000 Kč**

**Profesionální
klasická hudba
podpořeno
143 projektů
45 870 000 Kč**

Šest grantových okruhů v **profesionální výtvarné oblasti**, které obsáhly hlavní činnosti oboru, bylo rozděleno do tří skupin se samostatnými výtvarnými komisemi. Tematické okruhy byly věnovány výstavním projektům, celoroční kontinuální činnosti, festivalům, sympoziím, konferencím, rezidencím apod., a dále podpoře vydání periodických a neperiodických publikací, dokumentační a informační činnosti. Celkem bylo podpořeno **254 projektů** v celkové výši **77 415 000 Kč**.

V oblasti **profesionálního tance a pohybového a nonverbálního divadla** bylo doručeno celkem 146 žádostí. Celkově ministerstvo poskytlo v této oblasti dotace **99 projektům** ve výši **49 000 000 Kč**.

**Profesionální tanec
a pohybové
a nonverbální divadlo
podpořeno
99 projektů
částkou
49 000 000 Kč**

**Program státní
podpory festivalů
profesionálního
umění podpořeno
46 žadatelů
částkou
180 527 000 Kč**

V roce 2022 pokračoval **Program státní podpory festivalů profesionálního umění**, který představuje systémové řešení podpory nejvýznamnějších oborových festivalů a přehlídek. Podpořeno bylo **46 žadatelů**, mezi které bylo rozděleno celkem **180 527 000 Kč**.

V rámci **Programu státní podpory profesionálních divadel, symfonických orchestrů a pěveckých sborů**, který se řídí usnesením vlády č. 902 ze dne 10. září 2003. Celkový rozpočet Programu na rok 2022 činil **350 000 000 Kč**. Podpořeno bylo **31 divadel a 14 orchestrů**.

**Program státní podpory
profesionálních
divadel, symfonických
orchestrů a pěveckých
sborů podpořeno
31 divadel a 14
orchestrů částkou
350 000 000 Kč**

**Tvůrčí a studijní
program podpořeno
30 projektů
částkou
2 290 000 Kč**

V Programu poskytování příspěvků na tvůrčí nebo studijní účely bylo podpořeno celkem **30 projektů** z oblasti výtvarného umění, divadla, tance a hudby, prostředky v celkové výši **2 290 000 Kč** na rok 2022 a 510 000 Kč na rok 2023.

KAPITOLA 8 MUZEA A GALERIE

Mezinárodní konference ICOM

Rok 2022 ve státních muzeích a galeriích

Rok 2022 byl, pokud jde o činnost příspěvkových organizací, ve značné míře výjimečný, přičemž určujícími faktory v tomto směru byla jednak realizace Generální konference Mezinárodní rady muzeí (ICOM) v České republice a četná jubilejní výročí. Patří sem 80. výročí operace Anthropoid a dalších událostí roku 1942, 430. výročí narození J. A. Komenského a 200. výročí narození J. G. Mendela.

26. generální konference Mezinárodní rady muzeí ICOM

Jednu z nejvýznamnějších a nejprestižnějších událostí muzejního světa, která má vliv na formování budoucnosti celého muzejního prostředí, uspořádal ve dnech 20.–28. srpna 2022 v Praze a na dalších místech České republiky Český výbor ICOM. Setkali se zde muzejní odborníci z celého světa, kteří v rámci odborného programu diskutovali hlavní téma tohoto ročníku, kterým byla „**Síla muzeí**“. Hlavní program konference probíhal v Kongresovém centru Praha a zahrnoval přednášky hlavních účastníků a panelové diskuze v rámci tematických bloků, která jsou v současnosti velmi aktuální (smysl muzeí, jejich udržitelnost a vedení a nové technologie), dále workshopy, kulaté stoly a další aktivity.

Témata ročníku se zaměřila na sílu, pozici a možnosti muzeí při budování svobodné, demokratické a vzdělané společnosti, na reakci muzeí na výzvy a potřeby 21. století a v neposlední řadě na schopnost vyrovnat se s dopady pandemie covidu-19, společenskými i ekonomickými. Během ICOM Praha 2022 byly představeny výsledky hledání nové **definice muzea** a nastolení nových témat a směřování muzejního oboru na další tři roky.

Gloria musaealis

Ministerstvo ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR tradičně udělovalo ocenění a zvláštní ocenění muzejním expozicím, muzejním publikacím a muzejním počinům na slavnostním shromáždění ve Smetanově síni Obecního domu v Praze dne 19. května 2022. V kategorii Muzejní výstava roku 2021 byly oceněny projekty Národní galerie v Praze, Východočeského muzea v Pardubicích, Galerie Středočeského kraje, Muzea regionu Valašsko a Regionálního muzea v Českém Krumlově. Západočeská galerie v Plzni, Jihomoravské muzeum ve Znojmě, Muzeum romské kultury a Regionální muzeum v Kolíně získaly ocenění v kategorii Muzejní publikace. V kategorii Muzejní počin roku 2021 byly oceněny projekty Muzea Novojičínska, Muzea města Ústí nad Labem, Muzea Ostrov lidových krojů, Galerii moderního umění v Hradci Králové a Muzea Brněnska. Cenu Českého výboru ICOM získalo Uměleckoprůmyslové museum v Praze.

Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií

58 záštit
ministra kultury
a Ministerstva
kultury kulturním
aktivitám

Ministerstvo vyhlašuje výběrové dotační řízení na poskytování neinvestičních dotací ze státního rozpočtu pro garanty poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií v těchto tematických okruzích:

- 1) Prezentace sbírek muzeí a galerií v informačním systému s dálkovým přístupem
- 2) Prezentace sbírek formou odborných (vědeckých) katalogů sbírek

V roce 2022 činil celkový objem alokovaných finančních prostředků **2 420 000 Kč**. Podpořeno bylo **31 projektů**.

Podpora expozičních a výstavních projektů

Finanční prostředky byly udělovány na tematické okruhy:

- 1) instalace expozic nebo výstav
- 2) zpřístupnění expozic a výstav osobám s omezenou schopností pohybu a orientace

V roce 2022 činil celkový objem finančních prostředků vynaložených na tento program **7 500 000 Kč**. Bylo podpořeno celkem **37 projektů**.

Rok 2022
vyhlášen jako
Mezinárodní rok
skla

Podpora výchovně vzdělávacích aktivit v muzejnictví

V programu jsou stanoveny priority ministerstva pro prosazení účinnějšího modelu rozvoje kreativity dětí prostřednictvím uměleckých aktivit a kulturních zážitků, jsou finanční prostředky udělovány v těchto tematických okruzích:

- 1) Edukační aktivity v rámci stálých muzejních expozic ze sbírek evidovaných v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy Ministerstva kultury
- 2) Edukační aktivity v oblasti muzejnictví podporující rozvoj školních vzdělávacích programů, celoživotní vzdělávání na vysokých školách a vydávání metodických a odborných materiálů pro podporu výchovy v oblasti kultury

V roce 2022 bylo podpořeno celkem **39 projektů** v celkové výši **2 588 166 Kč**.

Program výchovně
vzdělávacích aktivit
podpořeno
39 projektů
částkou
2 588 166 Kč

Otevření nového sídla
Památníku národního
písemnictví
v Petschkově vile
(Muzeum literatury)

Anežský klášter - Národní galerie v Praze

Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu

Finanční prostředky jsou poskytovány v souladu s usnesením vlády České republiky č. 891 ze dne 2. 11. 2015, ke Zprávě o plnění úkolů a k návrhu dalšího postupu v rámci Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví na léta 2016 až 2020, v rámci výběrového dotačního řízení na výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu z programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví.

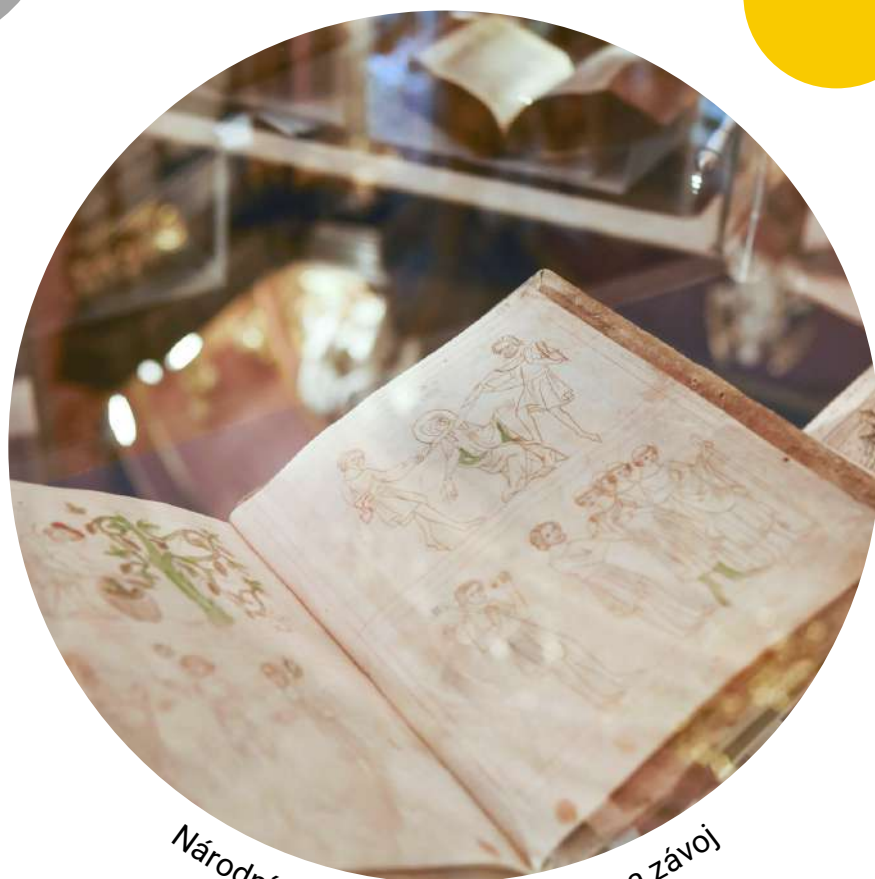
V roce 2022 bylo na výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu alokováno **15 578 400 Kč** v celkovém počtu **26 dotací**.

Zapsáno
15 nových
sbírek do Centrální
evidencí sbírek
muzejní
povahy

Výkupy předmětů
kulturní hodnoty
mimořádného významu
podpořeno
26 projektů
částkou
15 578 400 Kč

KAPITOLA 9 LITERATURA A KNIHOVNY

Národní knihovna - výstava Kniha a závoj

Státní ceny za literaturu a překladatelské dílo

Vyhlášení a předání státních cen (za literaturu a překladatelské dílo) a cen ministerstva kultury (v oblastech divadla, hudby, výtvarného umění, architektury, kinematografie a audiovizí) proběhlo v roce 2022 na Nové scéně Národního divadla v neděli 23. října.

6 681
aktivních
knihoven
v roce 2022

27 nových
knihoven
v roce 2022

Státní cenu za literaturu pro rok 2022 převzala **Kateřina Tučková** za román *Bílá Voda* s přihlédnutím k její dosavadní literární tvorbě, která otvírá málo známá historická a společenská témata a pomáhá je zpřístupňovat veřejnosti. Státní cenu za překladatelské dílo pro rok 2022 převzal **Jiří Našinec** za dosavadní dílo, zejména překlady Charlese Nodiera a Mircei Eliada, a za všestranný přínos k popularizaci rumunské literatury

Nejkrásnější české knihy roku 2022

V roce 2022 se jednalo již o 57. ročník soutěže, do kterého bylo přihlášeno 342 publikací. Za rok 2022 získala cenu ministerstva kultury v kategorii Odborná literatura publikace **+ 160 let TON a.s.**; v kategorii Krásná literatura kniha Felix Kolmera **Slib** nakladatelství Tomáš Pospěch / PositiF; v kategorii Literatura pro děti a mládež publikace **Karlíček a vosy** nakladatelství František Havlůj – Běžíliška; v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky byla cenou ministerstva kultury oceněna publikace **Malí fotografové** nakladatelství František Havlůj – Běžíliška; v kategorii Knihy o výtvarném umění, obrazové a fotografické publikace získala cenu ministerstva kultury publikace **Model 11 – 21** Spolek BM, v kategorii Katalogy publikace **LITERATURA Revolver Revue** a v kategorii Bibliofilie a autorské knihy získala první místo a cenu ministerstva kultury publikace **Týrání koček** Společnost KT, z.s.

Cena knihovna roku

V kategorii „základní knihovna“ obdržela hlavní cenu **Místní veřejná knihovna v Praze – Dolních Chabrech** za vytvoření inspirativního prostředí knihovny. Diplomy obdržely **Knihovna Smrčná** za úspěšné obnovení obecní knihovny a **Knihovna městyse Choltice** za architektonicky zdařilou proměnu knihovny.

V kategorii „významný počín v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb“ byla hlavní cenou oceněna **Národní knihovna České republiky** za vydání publikace *Jak řídit knihovnu: příručka pro začínající vedoucí/ředitele knihoven*, diplomem pak **Městská knihovna Litomyšl** za projekt „TA BOŽENA!“.

Program Veřejné informační služby knihoven (VISK)

Základním cílem programu je inovace veřejných informačních služeb knihoven na bázi informačních a komunikačních technologií. Na jeho realizaci bylo pro rok 2022 na podporu cílů programu určeno **38 206 400 Kč** a další prostředky z programu byly převedeny přímo do rozpočtu knihovnam – státním příspěvkovým organizacím.

Program Kulturní aktivity - výběrové dotační řízení Knihovna 21. století

Dotačním řízením určeným na podporu práce s národnostními menšinami a integrace cizinců, podporu všeobecné dostupnosti knihovnických služeb pro občany se zdravotním postižením, podporu kulturní, výchovné a vzdělávací činnosti knihoven a vzdělávání knihovníků. V rámci tohoto výběrového dotačního řízení bylo rozděleno **2 000 000 Kč**.

Podpora vydávání české literatury v překladu

V roce 2022 byla vyplacena suma **10 755 154 Kč**. Podaných žádostí bylo 140, podpořených pak 119.

Stipendium v oblasti literatury

V dubnu 2022 proběhlo jednání oborové rady pro hodnocení žádostí o stipendium v oblasti literatury. Pětičlenná rada hodnotila 35 projektů. Pro rok 2022 byla rozdělena suma **1 008 000 Kč**, pro rok 2023 pak suma 342 000 Kč.

**Program podpory
nekomerčních titulů původní
české a překladové, dětské,
odborné literatury, náročných
edicí a komiksů
částkou
23 251 000 Kč**

Novela knihovního zákona, tiskového zákona a zákona o neperiodických publikacích

V roce 2022 pokračovaly práce na návrhu novely knihovního zákona, tiskového zákona a zákona o neperiodických publikacích. Tato novela se týká především periodik a neperiodických publikací vydaných v elektronické formě, které tvoří důležitou součást psaného kulturního dědictví a na rozdíl od publikací tištěných na hmotném nosiči pro ně dosud není zaveden institut obdobný institutu povinného výtisku. Dále novela předpokládá legislativní ukotvení tzv. web-harvestingu (mapování webových stránek v čase a ukládání jejich obsahu pro budoucnost) ve vztahu k Národní knihovně České republiky, zavádí rovněž dílčí pojmoslovná zpřesnění uvedených tří zákonů. Návrh řeší též téma zpřístupňování elektronických dokumentů.

Expozice hudebních nástrojů v lidové kultuře - Národní ústav lidové kultury

KAPITOLA 10 REGIONÁLNÍ A NÁRODNOSTNÍ KULTURA

Oblast kultury národnostních menšin

Základními dokumenty, které se národnostních menšin týkají, jsou zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, a usnesení vlády ČR ze dne 21. února 2007 č. 122 o nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 98/2002 Sb., kterým se stanoví podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské komunity, ve znění nařízení vlády č. 262/2005 Sb. Ze strany Ministerstva kultury se jedná o materiály Státní kulturní politiky na léta 2015 – 2020 (s výhledem do roku 2025), schválené usnesením vlády ČR č. 266 ze dne 15. dubna 2015 a Státní kulturní politiky 2021 – 2025+, schválena usnesením vlády č. 843/2021 dne 27. září 2021. V těchto dokumentech je věnována pozornost i kultuře příslušníků národnostních menšin žijících v České republice.

Státní dotace v rámci výběrového dotačního řízení na podporu kulturních aktivit příslušníků národnostních menšin žijících v České republice byla schválena 35 subjektům na podporu **49 projektů**. Výsledná podpora pro kulturní aktivity příslušníků národnostních menšin žijících v České republice byla **9 115 646 Kč**.

Podpora
v oblasti kultury
národnostních
menšin
49 projektů
ve výši
9 115 646 Kč

Oblast podpory integrace příslušníků romské menšiny

Projekty podporované v rámci tohoto programu mohou být zaměřené na umělecké, kulturně vzdělávací a výchovné aktivity, odborné studie rozšiřující poznání a podporující bádání o romské kultuře, tradicích a historii, dokumentaci romské kultury, ediční činnost (neperiodické publikace), kulturní akce směřující k potírání projevů extremismu, rasové a národnostní nesnášenlivosti a xenofobie. Do výběrového dotačního řízení na podporu integrace příslušníků romské menšiny se přihlásilo celkem 25 žadatelů s 25 projekty. Oceněno bylo **20 projektů** a celková poskytnutá částka dotace činila **1 903 000 Kč**.

Podpora
v oblasti
integrace příslušníků
romské menšiny
20 projektů
ve výši
1 903 000 Kč

Oblast podpory integrace cizinců žijících v ČR

V roce 2022 byly v souladu s usnesením vlády ČR ze dne 26. ledna 2022 č. 40 o Postupu při realizaci aktualizované Koncepce integrace cizinců – Ve vzájemném respektu v roce 2022, podpořeny formou příspěvku na provoz projekty příspěvkových organizací ministerstva zaměřené na prezentaci české kultury, zvyklostí i tradic, na zvýšení mezikulturních kompetencí pracovníků v kulturních zařízeních a seznamování cizinců s hodnotami ČR i EU. Podpořeny byly **čtyři projekty** v celkové výši **306 000 Kč**.

**Podpora
v oblasti
integrace cizinců
žijících v ČR
4 projekty
ve výši
306 000 Kč**

Oblast podpory kulturních aktivit zdravotně postižených občanů a seniorů

V tomto programu jsou v souladu se Státní kulturní politikou na léta 2015 – 2020 (s výhledem do roku 2025) podporovány zejména aktivity s regionálním nebo národním dopadem, zaměřené na realizaci Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021 – 2025. Dlouhodobě jsou podporovány kulturní akce, jimiž zdravotně postižení lidé prezentují své umělecké aktivity pro sebe a pro veřejnost, a dlouhodobá systematická práce v zařízeních, kde zdravotně postižení lidé jsou umístěni trvale nebo do nich docházejí k dennímu pobytu.

**Podpora
v oblasti
kulturních aktivit
zdravotně postižených
občanů a seniorů
103 projektů
ve výši
8 066 124 Kč**

Obsahem dotovaných projektů jsou různé formy arteterapie, výtvarné činnosti, keramika, divadelní a literární tvorba, hudební činnosti, aktivity zaměřené na podporu odstraňování architektonických a komunikačních bariér neinvestičními prostředky. Podporovány jsou velké projekty, od dnes již tradičních přehlídek a festivalů přes projekty umožňující přístup ke kulturním službám a projekty pomáhající zdravotně hendikepovaným občanům překonávat informační bariéry až po celoroční každodenní umělecké aktivity.

Z celkového počtu 128 projektů bylo v roce 2022 v uvedeném programu navrženo k podpoře **103 projektů** ve výši **8 066 124 Kč**.

Tradiční lidová kultura

V roce 2022 zasedala dvakrát Národní rada pro tradiční lidovou kulturu. Hlavními body zasedání bylo projednání nových nominací do **Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR** a problematika implementace Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO v podmínkách ČR. Ministerstvo obdrželo v roce 2022 k posouzení tyto nominace: Masopustní mečové tance na Uherskobrodsku, Jihlavský havířský průvod. Dle platné metodiky a na základě doporučení rady schválil ministr kultury **zápis nominace Masopustní mečové tance na Uherskobrodsku**.

Sedm položek ze Seznam nemateriálních kulturních statků (slovácký verbuňk, vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku, sokolnictví, jízdy králů na Slovácku, české loutkářství, modrotisk, ruční výroba ozdob z foukaných perlí pro vánoční stromek a **nově od roku 2022 vorařství**) je současně zapsáno také **do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva (UNESCO)**.

Ministerstvo zajistilo v roce 2022 účast na jednáních souvisejících s naplňováním **Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví** a výkonem funkce člena mezinárodního Výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví pro období 2020 – 2024. Počátkem roku 2022 byla odevzdána sekretariátu UNESCO Zpráva o provádění Úmluvy 2003 a stavu prvků zapsaných na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva. Delegace ČR se zúčastnila Valného shromáždění smluvních stran Úmluvy pro zachování nemateriálního kulturního dědictví a zasedání mezivládního Výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví.

Podpora tradiční lidové kultury

V roce 2022 proběhlo výběrové dotační řízení na podporu tradiční lidové kultury ve dvou kategoriích. Kategorie A – byla určena zejména projektům zaměřeným na dokumentaci, identifikaci a prezentaci projevů tradiční lidové kultury, mimořádné počiny ve všech oblastech tradiční lidové kultury (zejména prezentace výrobků lidových řemeslníků, předávání řemeslných zkušeností a dovedností následovníkům, dokumentace a záznamy technologií, výstavní a ediční činnost). Kategorie B – zahrnuje podporu projektů regionálních odborných pracovišť pro péči o tradiční lidovou kulturu a dalších subjektů, které svou činností přímo naplňují úkoly Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu.

Kategorie A - bylo oceněno **17 projektů** od 15 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem **1 448 500 Kč**.

Kategorie B – bylo oceněno **20 projektů** od 18 žadatelů, poskytnutá částka dotace činila celkem **2 347 353 Kč**.

Podpora
tradiční lidové
kultury
37 projektů
ve výši
3 795 853 Kč

Péče o tradiční lidovou kulturu

V oblasti péče o tradiční lidovou kulturu došlo v programu Kulturní aktivity k účelovému navýšení rozpočtu některých příspěvkových organizací, které svou činností významně přispívají k účinné implementaci Úmluvy o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO a k rozvoji mezinárodní spolupráce v této oblasti. Jde o projekty Národního ústavu lidové kultury, Národního muzea v přírodě, Muzea skla a bižuterie a Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu. Souhrnně tvořila výše podpory v programu na podporu tradiční lidové kultury celkem **7 520 853 Kč**.

Projekt Nositel tradice lidových řemesel

Projekt realizuje Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska. V roce 2022 převzali tento titul u příležitosti Národního zahájení Dnů evropského kulturního dědictví v Chebu dne 10. 9. 2022 tyto řemeslníci:

- Romana Jablunková, Morkovice - Slížany – obor galanterní košíkářství
- Petr Růžička, Cheb – obor tradiční tesařství
- Pavel Šrytr, Proseč pod Ještědem – obor lidová výšivka v Podještědí

Kromě toho byly slavnostně předány certifikáty o zápisu nových prvků do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury ČR v roce 2021, a to:

- „Ruční výroba skla“ – Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
- „Zlatá sobota – praxe v průběhu mariánské pouti v Žarošicích“ – Moravské zemské muzeum v Brně a Masarykovo muzeum v Hodoníně

Oblast neprofesionálních uměleckých aktivit

Pro rok 2022 bylo vyhlášeno výběrové dotační řízení na podporu neprofesionálních uměleckých aktivit, jež specificky rozvíjejí kulturní život regionů, estetickou tvořivost a podporují občanskou soudržnost. Oceněno bylo celkem 107 projektů v celkové výši 8 722 800 Kč. Subjektům byly poskytnuty dotace buď přímo ministerstvem, anebo prostřednictvím krajských úřadů. Skutečně čerpaná částka činila celkem **8 666 674 Kč**. Jedná se o prestižní, ojedinělé akce s dlouholetou tradicí, na nichž se prezentují nejlepší soubory z celé ČR, které na tyto vrcholové přehlídky postupují z regionálních a krajských kol. Patří sem například Šrámkův Písek, Loutkářská Chrudim, Wolkrův Prostějov a Národní výstava amatérské fotografie.

Oblast neprofesionálních uměleckých aktivit - dětské estetické aktivity

Pojem „dětské estetické aktivity“ byl odvozen od dříve hodně rozšířeného pojmu „estetická výchova“, což je zastřešující pojmenování pro výchovu výtvarnou, hudební, pohybovou, dramatickou, literární, filmovou apod. Do programu dětských estetických aktivit bylo přihlášeno celkem 68 projektů s celkovou výší požadované dotace 5 375 800 Kč. Podpořeno bylo 66 projektů od 63 předkladatelů. Celková výše poskytnuté dotace činila **3 541 601 Kč**.

Oblast podpory zahraničních kontaktů v oblasti neprofesionálních uměleckých aktivit

Dotační program vyhlášený za účelem podpory účasti špičkových amatérských souborů na prestižních zahraničních festivalech, přehlídkách, soutěžích a dílnách, obdržel 25 žádostí, 21 z nich bylo podpořeno, a to v celkové výši **1 436 075 Kč**.

Podpora
dětských
estetických
neprofesionálních
uměleckých
aktivit
ve výši
3 541 601 Kč

Podpora
zahraničních kontaktů
v oblasti
neprofesionálních
uměleckých aktivit
ve výši
1 436 075 Kč

Oblast podpory regionálních kulturních tradic

Program je vyhlášen za účelem podpory kulturních aktivit zaměřených na připomenutí významných výročí založení obcí či měst, kulturně–historických událostí a význačných osobností českého původu působících v oblasti kultury, jejichž význam přesahuje rámec regionu. Oceněno bylo **44 projektů** od 43 žadatelů, přidělená částka dotace činila celkem **8 264 866 Kč**.

Podpora
regionálních kulturních
tradic
44 projektů
ve výši
8 264 866 Kč

Realizace systému celostátních přehlídek

Ve spolupráci s odbornými radami organizace byly zpracovány a zveřejněny propozice přehlídek včetně krajských postupových kol a po téměř dvouleté covidové pauze probíhaly přípravy programů jednotlivých akcí včetně vzdělávacích seminářů a dílen již bez omezení, naopak do programu byly zařazeny i některé přehlídky odložené z roku 2021 a 2020. Celým tímto systémem přehlídek a festivalů každoročně projde více než 30 tisíc aktivních účastníků.

- 92. Jiráskův Hronov (mezidruhovú přehlídka amatérského divadla s mezinárodní účastí)
- Choralia Praha – Chrudim – Mikulov (63. přehlídka pěveckých sborů dospělých)
- 32. národní festival neprofesionálních komorních a symfonických orchestrů
- 42. národní soutěž a výstava amatérské fotografie
- Kutná Hora (38. celostátní přehlídka dětských skupin scénického tance)
- Šrámkův Písek (61. celostátní přehlídka experimentujícího divadla) spolu se Setkáním mladých amatérských divadelníků v Šumperku – dílnou Šrámkova Písku
- 31. celostátní přehlídka školních dětských pěveckých sborů
- České vize (69. celostátní přehlídka neprofesionální filmové tvorby)
- 30. folklorní festival Pardubice – Hradec Králové
- Dětská scéna (50. celostátní přehlídka dětského divadla a 50. celostátní přehlídka a dílna dětských recitátorů)
- Wolkrův Prostějov (65. celostátní přehlídka uměleckého přednesu a divadla poezie)
- 27. celostátní přehlídka dětských folklorních souborů
- Mladá scéna (19. celostátní přehlídka studentských divadelních souborů)
- 71. loutkářská Chrudim (celostátní přehlídka amatérského loutkářství)
- Divadelní piknik Volyně (30. celostátní přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla)
- Tanec, tanec... (36. celostátní přehlídka scénického tance mládeže a dospělých)
- Popelka Rakovník (39. přehlídka amatérského činoherního divadla pro děti)
- Tvůrcí taneční dílna (10. celostátní přehlídka choreografií folklorních souborů)
- Mezzochori Hradec Králové (13. celostátní přehlídka středoškolských pěveckých sborů)
- Porta Musicae (13. celostátní soutěž dětských pěveckých sborů).

KAPITOLA 11 KULTURNÍ A KREATIVNÍ ODVĚTVÍ

Jiří Příhoda: VOID - Galerie Rudolfinum

Strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví

Časový rámec strategie je dán úzkou návazností na Národní plán obnovy, který představuje nový zdroj financování rozvoje KKO v těchto letech. Akční plán obsahuje 21 opatření a 44 aktivit.

Hlavní a konkrétní kroky nutné k naplnění strategických cílů a odstranění hlavních problémů rozvoje KKO jsou rozděleny do pěti oblastí, jež byly v roce 2022 naplňovány následovně:

STRATEGIE

Cílem strategie je pevné ukotvení KKO ve strategickém rámci veřejné správy, přijetí a poskytnutí metodické podpory veřejné správě a sdílení dobré praxe. Dále strategie řeší ukotvení jednotné definice KKO v rámci celé veřejné správy a prosazování KKO v resortních i regionálních strategických dokumentech. Opatření týkající se vytvoření prostředí pro strategický rozvoj KKO je kontinuálně naplňováno na úrovni resortní, regionální a municipální spolupráce.

INSTITUCE

Navázání úzké spolupráce v rámci veřejné správy představovalo zřízení meziresortní pracovní skupiny zahrnující Ministerstva kultury, průmyslu a obchodu, školství, mládeže a vzdělávání, pro místní rozvoj, práce a sociálních věcí, Státní fond kultury a Asociaci krajů. Klíčovým partnerem pro ministerstvo v koordinaci podpory KKO v rámci veřejné správy je MPO. Ministerstvo intenzivně spolupracovalo se zástupci regionů jak z oblasti veřejné správy (krajů, měst a obcí) tak se zástupci odborné veřejnosti i podnikatelů. Dalšími důležitými partnery jsou ČSÚ, NIPOS, IDU, agentura CzechInvest vč. jejich regionálních kanceláří, agentura CzechTrade, organizace zřízené územními samosprávnými celky a dalšími organizacemi, které se věnují rozvoji KKO v regionu.

KOOPERACE

KKO čerpá z lidského potenciálu a talentu. Rozvoj lidského kapitálu představuje nejdůležitější prvek pro budoucnost KKO. Ministerstvo vyvíjí činnost, která vede k propojování kreativních občanů mezi sebou tak, aby docházelo ke sdílení inspirace.

Ministerstvo ve spolupráci s MŠMT rozvíjí kreativní vzdělávání zapojením umělců a kreativců do vzdělávacího systému. Ve vyšším stupni vzdělávání se jedná o podporu mezioborových předmětů a studijních projektů a to i skrze spolupráce mezi univerzitami. S ohledem na budoucí kvalifikaci jednotlivců je zásadní rozvoj dovedností umožňující efektivní zapojení na trh práce. Jedná se zejména o rozvoj manažerských, podnikatelských a digitálních dovedností. Tento rozvoj je nutné zohlednit i v rámci rekvalifikačních programů. Jedním z cílů je také zajistit lepší přístup zahraničních kvalifikovaných pracovníků na český trh.

DATA

Systematický sběr dat na národní i regionální úrovni umožňuje prosazování KKO ve veřejné správě na základě jeho dopadu na hospodářství a společnost. Ministerstvo připravuje a realizuje sběr ucelených a spolehlivých dat o KKO a jejich kompletní analýzu (ve spolupráci s klíčovými aktéry zastupující KKO např. Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy, profesní a oborové organizace). Současně sleduje mapování KKO na celoevropské úrovni. Součástí této oblasti je také soustavná podpora výzkumu, vývoje a inovací v oblasti KKO zejména v oblasti propojování uměleckých a technických oborů či společenských inovací.

Ministerstvo vyhlásilo v roce 2022 víceletou dotační výzvu na sběr a analýzu dat na lokální úrovni. Způsobilým žadatelem bude kraj nebo hlavní město Praha, příspěvková organizace nebo právnická osoba pověřená hl. m. Prahou či krajem. Výsledkem sběru dat bude analýza ekonomického a sociologického stavu KKO v regionech a následně vznik strategických materiálů s plánem strategického regionálního rozvoje KKO.

FINANCOVÁNÍ

Úspěšná implementace Akčního plánu pro roky 2021 – 2023 počítá s využitím prostředků z Národního plánu obnovy pro oblast KKO. Smysluplný rozvoj KKO je závislý na meziresortní spolupráci a budoucím vícezdrojovém financování nejen skrze rozpočtové kapitoly jednotlivých resortů, ale i v rámci víceletého finančního rámce EU a souvisejících programů.

Balet Národního divadla

KAPITOLA 12
MÉDIA
A AUDIOVIZE

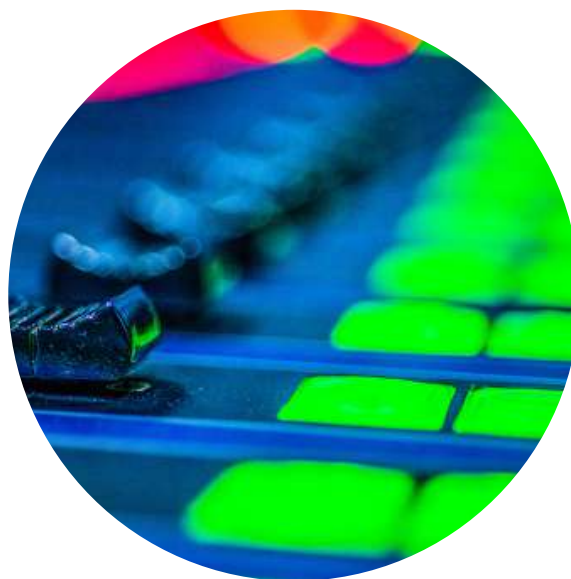
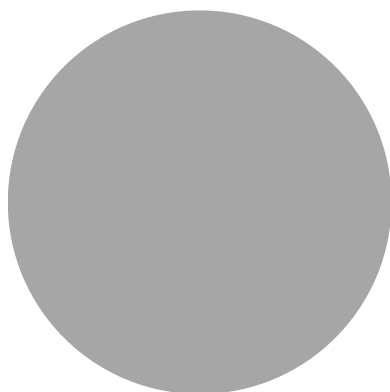
Cena za přínos v oblasti kinematografie a audiovize

Cena za přínos v oblasti kinematografie a audiovize

Ministerstvo v roce 2022 udělilo Cenu za přínos v oblasti kinematografie a audiovize **Marcele Pittermannové a Evaldu Schormovi in memoriam**. Cena se uděluje každoročně, a to k 27. 10. u příležitosti Světového dne audiovizuálního dědictví.

Kontaktní výbor Směrnice o audiovizuálních mediálních službách

Ve vztahu k Evropské komisi se zástupci ministerstva účastní zasedání Kontaktního výboru Směrnice o audiovizuálních mediálních službách. Tento orgán slouží jako konzultační platforma, kde mohou členské země řešit případné spory týkající se aplikace předpisů implementujících tuto směrnici, a současně je prostředkem, jak může Evropská komise získávat informace o vývoji uplatňování regulačních opatření v oblasti televizního vysílání, audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a služeb platform pro sdílení videonahrávek. V roce 2022 se Evropská komise věnovala zejména možnostem implementace směrnice, zejména pak přípravě prováděcích pokynů k některým článkům směrnice (indikátory mediální gramotnosti).

Rada Evropy

V rámci Rady Evropy ministerstvo zastupovalo ČR v Řídícím výboru pro média a informační společnost. Tento orgán má za úkol sledovat vývoj v oblasti médií a informační společnosti z perspektivy ochrany základních lidských práv a je koordinátorem všech expertních jednání v této oblasti při Radě Evropy.

Evropská audiovizuální observatoř (EAO)

EAO je nástupnickou organizací mezinárodní organizace Eureka Audiovisuel. Byla založena v roce 1992 při Radě Evropy a sídlí ve Štrasburku. V současnosti sdružuje 40 členských států a Evropskou unii zastoupenou Evropskou komisí. ČR je jejím členem od roku 1993. V reakci na ruskou agresi na Ukrajině došlo v březnu 2022 k vyloučení Ruska z Rady Evropy a následně i z jejích dalších institucí. Jedná se o jedinou organizaci svého druhu, jejímž prostřednictvím lze sledovat vývoj v oblasti médií, audiovize a nových informačních technologií.

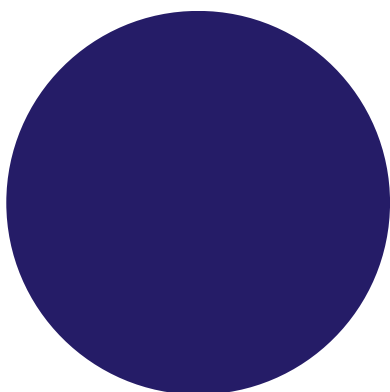
EAO jako organizace poskytující veřejné služby poskytuje řadu svých informací zdarma. Jsou zveřejňovány na webových stránkách:

<https://www.obs.coe.int/en/web/observatoire/>

Observatoř může ad hoc uzavírat smlouvy o poskytování služeb za účelem poskytování poradenských nebo výzkumných služeb. Některé informace jsou k dispozici také jako placené publikace, a to jak v tištěné, tak v elektronické verzi.

Nejvyšším orgánem EAO je Výkonná rada, v jejímž čele se vždy po roce střídají jednotlivé členské státy. V roce 2022 bylo předsednickou zemí Estonsko, na začátku roku 2023 ji vystřídalo Portugalsko.

Výše členského příspěvku České republiky v roce 2022 činila **22 710,15 €**.

Eurimages

EURIMAGES je mezinárodní fond pro podporu evropských filmových koprodukcí, který byl zřízen v roce 1989 při Radě Evropy ve Štrasburku. ČR je jeho členem od roku 1993. Podpora z tohoto fondu je určena hraným, dokumentárním a animovaným filmům s délkou více než 70 minut a určeným pro distribuci v kinech, na kterých se podílí nejméně dva koproducenti z členských států fondu EURIMAGES. V současné době tento fond sdružuje 38 států ze 46 členských států Rady Evropy včetně Kanady se statutem přidruženého člena. V reakci na ruskou agresi na Ukrajině došlo v březnu 2022 k vyloučení Ruska z Rady Evropy a následně i z jejích dalších institucí. Díky dalšímu rozšíření se zvýšil nejen objem získaných prostředků pro udělení podpory, ale i počet předkládaných projektů. Celkový roční rozpočet fondu činí přibližně 27,5 milionu EUR. Toto finanční krytí pochází především z příspěvků členských států a z výnosů z půjček poskytnutých fondem.

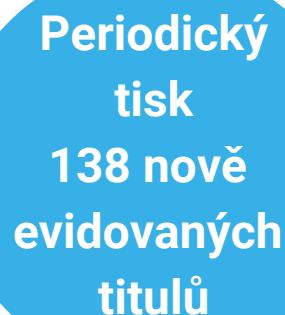
V roce 2022 se ČR o podporu Fondu Eurimages ucházela v 15 projektech (11 majoritních a 4 minoritních), **2 projekty s majoritní českou účastí a 1 projekt s minoritní českou účastí** získaly podporu v celkové výši **929 000 €**.

Fond EURIMAGES
3 podpořené
projekty
ve výši
929 000 EUR

Evidence periodického tisku

Na základě zákona č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů, vykonávalo ministerstvo agendu spojenou s evidencí periodického tisku a spravovalo archiv povinných výtisků. V roce 2022 bylo zpracováno 546 dokumentů vztahujících se k evidenci periodik, z toho bylo evidováno **138 nových titulů, 17 přerušeni vydávání a 123 ukončení vydávání.**

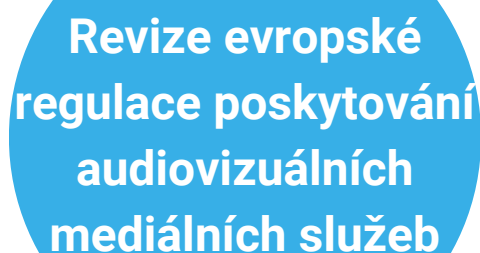

Periodický
tisk
138 nově
evidovaných
titulů

Legislativa a správní činnost

Legislativní činnost v oblasti médií a audiovize byla v roce 2022 spojena zejména se snahou dokončit transpozici revize evropské regulace poskytování audiovizuálních mediálních služeb, obsažené ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu.

Návrh na základě požadavků revidované směrnice provádí úpravu povinností poskytovatelů služeb platform pro sdílení videonahrávek ve vztahu k ochraně veřejnosti před násilnými nebo nenávislivými projevy, a k ochraně před podněcováním ke spáchání teroristického trestného činu a činů trestných podle evropského práva, stejně jako k ochraně nezletilých osob před obsahem, který by mohl narušit jejich vývoj.

**Revize evropské
regulace poskytování
audiovizuálních
mediálních služeb**

Poslanecká sněmovna návrh zákona schválila v červenci 2022. Rovněž Senát zákon projednal a schválil již v srpnu 2022 a zákon tak mohl nabýt účinnosti ke dni 15. září 2022 jako zákon č. 242/2022 Sb., o službách platform pro sdílení videonahrávek a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o službách platform pro sdílení videonahrávek).

Uvedeným předpisem byl rozsáhle novelizován rovněž **zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání** a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů. Současně došlo k dílčí novelizaci zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o doplnění působnosti Rady pro rozhlasové a televizní vysílání pro oblast služeb platform pro sdílení videonahrávek, a zpřesnění ustanovení o reklamě a sponzorování na zdravotnické prostředky, na humánní léčivé přípravky, na lidské tkáně a buňky, na zdravotnické prostředky a diagnostické zdravotnické prostředky in vitro.

Dne 1. října 2022 nabyl účinnosti zákon č. 245/2022 Sb., kterým se mění **zákon č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů**, jímž byl umožněn přístup Rady pro rozhlasové a televizní vysílání ke všem údajům z evidence skutečných majitelů, pro účely výkonu její působnosti.

Program Kreativní Evropa – MEDIA v roce 2022

Program je pro období 2021-2027 nově uspořádán do 4 klastrů, což by mělo umožnit větší flexibilitu vzhledem k měnícím se potřebám a trendům audiovizuálního trhu. **Klastr Obsah** zahrnuje výzvy na podporu společného vývoje, vývoje souboru projektů, výroby televizního a online obsahu a od roku 2022 poprvé i výzvu na podporu vývoje videoher a imerzivního obsahu. **Klastr Podnikání** seskupuje výzvy určené pro podporu distributorů a sales agentů, vzdělávání profesionálů, trhů, nový okruh na podporu inovativních nástrojů a obchodních modelů a od roku 2022 také tzv. MEDIA 360° (organizace, které pořádají aktivity v několika různých okruzích, je tak mohou sloučit do jedné žádosti). **Klastr Publikum** poskytuje podporu aktivitám zaměřeným na diváky, tedy filmovým festivalům a jejich sítím, VOD platformám, sítím kin, projektům filmové výchovy a celoevropským distribučním kampaním (dříve selektivní podpora). Čtvrtý **klastr Podpora politiky a zvyšování povědomí** podporuje ucelenou evropskou audiovizuální politiku (analýzy a sběr dat prostřednictvím Evropské audiovizuální observatoře, dialog s audiovizuálním průmyslem v rámci akcí European Film Forum, Cenu diváků LUX a další aktivity).

Program Kreativní Evropa – MEDIA v České republice

Vzhledem ke zpožděnému vyhlášení výzev a posledním uzávěrkám v září 2022 jsou celkové výsledky očekávány až v průběhu února 2023. I tak je výše prostředků, kterou získali z programu žadatelé z oblasti filmového průmyslu v České republice, naprosto rekordní a činí **5 986 978 EUR**. Tato částka souvisí především s tím, že v některých okruzích byla podpora určena na 2 nebo 3 roky, v následujícím roce v nich nebude vyhlášena žádná výzva a v roce 2023 tak lze očekávat nižší celkovou částku pro české projekty.

Výběrové dotační řízení v oblasti kinematografie a médií

V rámci výběrového dotačního řízení v oblasti kinematografie a médií bylo pro dotace pro projekty veřejně prospěšného charakteru v oblasti kinematografie a médií vyhlášeno osm okruhů: Filmové festivaly a přehlídky, Popularizace mediální tvorby a profesionalizace médií, Profesní vzdělávání v kinematografii a audiovizi, Odborné publikace, Filmová, audiovizuální a mediální výchova, Propagace kinematografie a audiovize, Diverzifikace programu kina práce s publikem.

**Podpora v oblasti
kinematografie
a médií 94 podpořených
projektů
ve výši
92 680 000 Kč**

**KAPITOLA 13
PAMÁTKOVÁ
PÉČE
A OCHRANA**

Hrad Bezděz

Podpora památkové péče, zachování a obnovy kulturních památek

Ministerstvo poskytuje příspěvky v případě mimořádného společenského zájmu na zachování kulturní památky, a to prostřednictvím specializovaných programů na úseku státní památkové péče. Programy jsou koncipovány tak, aby poskytnutím finančního příspěvku bylo dosaženo dlouhodobých cílů státu v péči o památkový fond v České republice. Systém je rozdělen do **8 programů**.

Havarijní program

Program založený zvláštním opatřením České národní rady v roce 1992 je nejdéle fungujícím programem Ministerstva kultury na úseku státní památkové péče. Napomáhá k záchraně a zachování nemovitých kulturních památek bezprostředně ohrožených ve své památkové podstatě, zejména v důsledku dlouhodobě v minulosti zanedbané údržby, statických poruch nosných konstrukcí, živelných událostí a vlivů povětrnosti. V roce 2022 byly v Havarijním programu čerpány finanční prostředky ve výši **88 203 000 Kč**.

Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón

Program směřuje k celkové obnově a revitalizaci památkově nejcennějších částí - zpravidla historických jader měst, se zapojením aktivity, zodpovědnosti a finanční spoluúčasti obcí a jednotlivých občanů, v komplexní péči o architektonicko-urbanistickou složku hmotného kulturního dědictví dochovaného v ČR. Schválené rozpočtové výdaje ministerstva v roce 2022 činily **118 714 000 Kč**.

Program záchrany architektonického dědictví

Tento program byl založen usnesením vlády ze dne 22. 2. 1995 č. 110 jako systémové řešení spoluúčasti státu na záchraně, obnově a prezentaci nejvýznamnějších a nejohroženějších architektonických (kulturních) památek a jejich areálů v České republice, jako jsou například hrady, zámky včetně zahrad a parků, kláštery, kostely, městské paláce, městská opevnění. V roce 2022 byly v Programu záchrany architektonického dědictví rozděleny finanční prostředky ve výši **234 027 000 Kč**.

Historické město roku 2021

Cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2021 s právem užívat titul Historické město roku 2021 a s odměnou ve výši 1 000 000 Kč byla udělena **městu Boskovic**.

**Historické
město
roku
2021
Boskovice**

Program restaurování movitých kulturních památek

Program se zaměřuje na obnovu (restaurování) a prezentaci movitých kulturních památek a jejich souborů, uložených zejména v sakrálních objektech a na hradech a zámcích, zpřístupněných veřejnosti. Schválené rozpočtové výdaje ministerstva v roce 2022 činily **33 000 000 Kč**.

Státní hrad Veveří - od roku 2022 národní kulturní památka

Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny

Program péče byl založen společným opatřením Ministerstva kultury a Ministerstva financí v roce 1997. V rámci něho jsou finančně a odborně metodicky podporováni vlastníci nemovitých kulturních památek (zejména památek lidového stavitelství) při jejich obnově, které se nalézají v památkových rezervacích a památkových zónách uvedeného typu. Schválené rozpočtové výdaje ministerstva byly **38 229 000 Kč**.

Program pro
památky
světového dědictví
podpořeno
18 projektů
ve výši
3 769 000 Kč

KAPITOLA 13 PAMÁTKOVÁ PÉČE A OCHRANA

Kulturní aktivity v památkové péči

Program umožňuje finančně podporovat veřejně prospěšné projekty předložené spolky, popř. dalšími subjekty, jejichž činnost napomáhá k ochraně nemovitého i movitého památkového fondu v ČR a k nejširší popularizaci péče o něj. V roce 2022 podpořilo 18 projektů ve výši **1 252 000 Kč**.

Historické centrum města Telč je zapsáno na seznamu památek UNESCO již 30 let

Stodola Skalička v Hanáckém muzeu v přírodě

KAPITOLA 14 OCHRANA KULTURNÍCH STATKŮ

Ochrana kulturních statků

V rámci agendy zákona č. 101/2001 Sb. se ve spolupráci s pověřenými složkami Policejního prezidia ČR, Národního památkového ústavu a na základě mezinárodní spolupráce podařilo ztotožnit 6 kulturních statků nezákonně vyvezených do zahraničí a repatriovat a původním vlastníkům navrátit 4 kulturních statky zavlčené do zahraničí.

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

V roce 2022 byly z programu integrovaného systému ochrany (ISO II) v podprogramech A, B, D a F alokovány finanční prostředky ve výši **26 402 264 Kč**. Celkem bylo podpořeno **158 akcí a projektů**.

Program
integrovaného
systému ochrany
movitého dědictví
podpořeno
158 projektů
ve výši
26 402 264 Kč

- ISO II A - Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami
- ISO II B - Evidence a dokumentace movitého a kulturního dědictví (v digitální podobě)
- ISO II D - Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí
- ISO II F - Realizace nároků na navrácení nezákonně vyvezeného movitého kulturního dědictví

Podpora projektů spolků a pobočných spolků podporujících kulturní aktivity v oblasti ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií

10 projektů získalo celkovou podporu **ve výši 3 341 000 Kč** v oblasti prezentace, popularizace a ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií včetně aktivit určených na podporu hendikepovaných: např. vytváření vzdělávacích programů, virtuálních výstav a haptických expozic, vydávání speciálních průvodců a publikací určených sluchově a zrakově postiženým, a v oblasti zajišťování informačního servisu a komunikace v oboru muzejnictví, organizace a účast na seminářích, školeních, kolokviích apod., zaměřených na ochranu movitého kulturního dědictví a s tím související vědní obory, sbírkotvornou činnost, výzkum a vývoj, s celostátním nebo mezinárodním významem.

Legislativa

Ministerstvo se podílelo na implementaci **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/880 ze dne 17. dubna 2019 o vstupu a dovozu kulturních statků** do českého právního řádu, ke které došlo zákonem č. 362/2022 Sb., o vstupu a dovozu některých kulturních statků na celní území Evropské unie a o změně některých souvisejících zákonů, přijatým dne 3. listopadu 2022, ve znění účinném dne 15. prosince 2022.

**Konference
CULTNET**

UNESCO

Významnými událostmi v roce 2022 byly 6. zasedání smluvních států Úmluvy UNESCO, 1970, zasedání Subsidiárního výboru Úmluvy 1970, diskuse k revizi Etického kodexu obchodníků s uměním UNESCO, expertního jednání v rámci úmluvy UNESCO 1970 k návrhu modelového zákona k prevenci a boji proti nezákonnému obchodování s kulturními statky; jednání probíhala v online, respektive v hybridním formátu, a konference „Posílení boje proti nezákonnému obchodování s kulturními statky“ spolupořádané UNESCO, UN a EU v Paříži.

Mezinárodní konference CULTNET

V Praze se od 14. do 16. září konala mezinárodní konference k problematice boje proti nedovolenému obchodu s kulturními památkami CULTNET 2022. Jejím pořadatelem bylo Národní technické muzeum. Na konferenci byli přítomni policejní experti, mezinárodní organizace a další subjekty z několika zemí (Řecko, Holandsko, Rumunsko, Bulharsko, Švédsko, Anglie, Itálie, Maďarsko, Francie, Německo, Kypr atd.). Hlavním tématem byla problematika a postupy v boji proti nedovolenému obchodu s kulturními památkami. Cílem mezinárodní konference je stanovení postupů v dané problematice, posílení monitorování, výměna informací a nastolení rychlé a efektivní spolupráce nejen mezi policejními orgány jednotlivých zemí, ale i odborníky a subjekty v oblasti kulturního dědictví.

KAPITOLA 15

VÝZKUM A VÝVOJ

Výstava Tváře války v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur

Podpora
výzkumu a vývoje
v roce 2022
ve výši
506 887 440 Kč

Podpora výzkumu a vývoje

Podpora výzkumu a vývoje z veřejných prostředků, jejímž poskytovatelem je ministerstvo, je legislativně upravena zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů, a nařízením vlády č. 397/2009 Sb., o informačním systému výzkumu, experimentálního vývoje a inovací.

Podpora výzkumu a vývoje v resortu Ministerstva kultury probíhala v roce 2022 ve dvou základních oblastech:

A) účelová podpora realizace projektů Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 (NAKI II)

B) institucionální podpora dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumných organizací (RVO) zřizovaných ministerstvem (20 příspěvkových organizací, které plní podmínky výzkumné organizace).

Účelová podpora

V roce 2022 pokračovala sedmým (posledním) rokem podpora z programu NAKI II. Ministerstvem kultury bylo skutečně poskytnuto **340 818 000 Kč**. Z toho **340 544 000 Kč** ze státního rozpočtu na rok 2022 a **274 000 Kč** z nároků nespotřebovaných výdajů.

Z těchto prostředků plynulo:

- veřejným výzkumným institucím, a to výzkumným ústavům AV ČR a samostatným v.v.i. **74 184 000 Kč**
- vysokým školám **172 309 000 Kč**
- příspěvkovým organizacím zřizovaným Ministerstvem kultury, které mají statut výzkumné organizace **84 050 000 Kč**
- příspěvkovým organizacím jiných zřizovatelů **6 370 000 Kč**
- neziskovým a podobným organizacím **2 300 000 Kč**
- právníkům osobám podnikatelským subjektům **1 605 000 Kč**
- organizačním složkám státu **4 221 000 Kč**

Institucionální podpora

Výdaje na institucionální podporu dlouhodobého koncepčního RVO zřizovaných Ministerstvem kultury a institucionální výdaje na hodnocení zahrnují:

- Institucionální podporu dlouhodobého koncepčního rozvoje 20 výzkumných organizací zřizovaných ministerstvem, právní forma státní příspěvkové organizace, které plní podmínky výzkumné organizace pro tento typ podpory.
- Institucionální výdaje na pořádání veřejných soutěží ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích a hodnocení výzkumných aktivit včetně jejich výsledků.

V roce 2022 byli příjemci institucionální podpory na RVO poskytované ministerstvem: Institut umění – Divadelní ústav, Moravská galerie v Brně, Moravská zemská knihovna v Brně, Moravské zemské muzeum, Národní galerie v Praze, Národní knihovna ČR, Národní muzeum, Národní památkový ústav, Národní technické muzeum, Národní ústav lidové kultury, Památník národního písemnictví, Slezské zemské muzeum Opava, Uměleckoprůmyslové museum v Praze, Technické muzeum v Brně, Husitské muzeum v Táboře, Národní muzeum v přírodě, Národní filmový archiv, Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou Muzeum umění Olomouc a Národní informační a poradenské středisko pro kulturu.

Rok 2022 byl čtvrtým rokem podpory v novém systému dle Metodiky 2017+ (podpora na pětileté období 2019-2023), a to na základě ministerstvem provedeného vstupního hodnocení (v r. 2018) 20 výzkumných organizací spadajících do jeho působnosti.

Více na:

<https://www.mkcr.cz/hodnoceni-vyzkumnych-organizaci-mk-1858.html>.

Ministerstvem bylo v roce 2022 na institucionální podporu z upraveného rozpočtu **skutečně poskytnuto 166 343 440 Kč**.

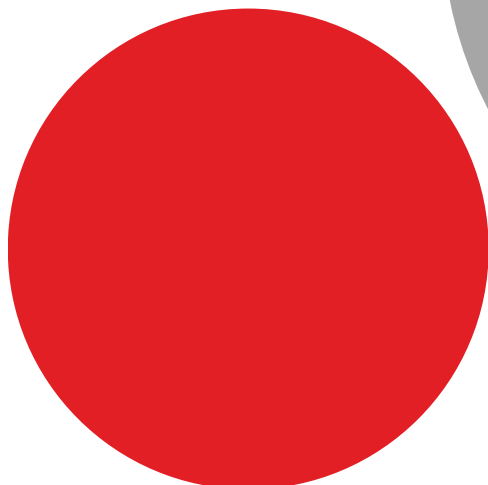
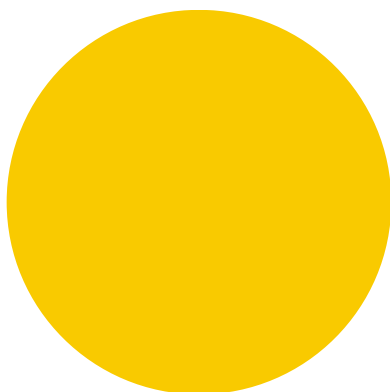
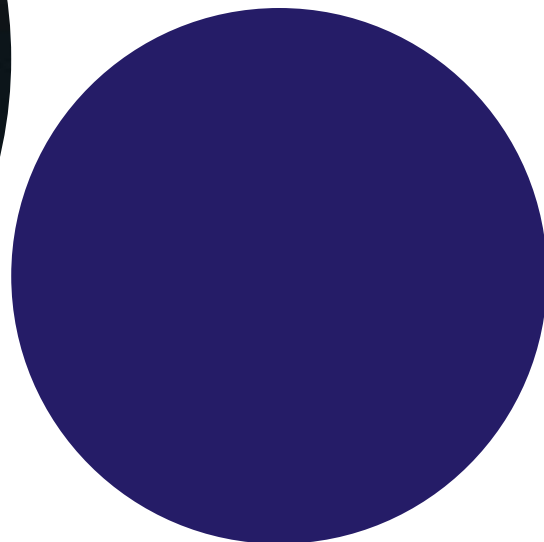
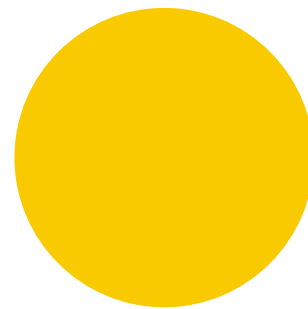
**Účelová podpora výzkumu
a vývoje v resortu kultury
v roce 2022
83 projektů
ve výši
340 818 000 Kč**

**Institucionální podpora
v roce 2022
20 příspěvkových
organizací ministerstva
ve výši
166 343 440 Kč**

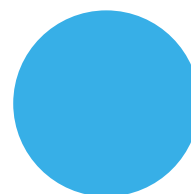
Tabulka č. 6 : Přehled celkové podpory výzkumu a vývoje v roce 2022

	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	ROZPOČET PO ZMĚNÁCH	SKUTEČNÉ VÝDAJE
ÚČELOVÁ PODPORA	344 765 000 Kč	340 544 000 Kč	340 544 000 Kč
INSTITUCIONÁLNÍ PODPORA CELKEM	166 475 980 Kč	166 475 980 Kč	166 343 440 Kč
Z TOHO NA RVO	163 087 000 Kč	163 087 000 Kč	163 087 000 Kč
Z TOHO NA HODNOCENÍ	3 388 980 Kč	3 388 980 Kč	3 256 440 Kč
VÝDAJE NA VÝZKUM A VÝVOJ CELKEM	511 240 980 Kč	507 019 980 Kč	506 887 440 Kč
NNV 2022 *	-	4 495 170 Kč	3 378 440 Kč
NNV k 1.1. 2023 *	-	-	1 249 270 Kč

*Nároky z nespotřebovaných výdajů

**KAPITOLA 16
OCHRANA
AUTORSKÝCH
PRÁV**

Rok 2022 v oblasti ochrany autorských práv

Ministerstvo je ústředním orgánem státní správy pro provádění autorského zákona. Klíčovou agendou je autorskoprávní legislativa a zabezpečení jejího souladu se závaznou právní úpravou v příslušných právních předpisech EU a v mezinárodních úmluvách a smlouvách, jimiž je ČR vázána. Součástí kompetencí ministerstva je vedení správního řízení, ve kterém rozhoduje o udělení nebo odnětí oprávnění k výkonu kolektivní správy práv podle autorského zákona. Vedle toho provádí šetření a vede řízení ve věcech vyplývajících ze zákonem stanovených dohledových pravomocí ministerstva vůči kolektivním správcům.

Autorský zákon

V roce 2022 pokračovala příprava implementace směrnice (EU) 2019/790 o autorském právu a právech s ním souvisejících na jednotném digitálním trhu a o změně směrnic 96/9/ES a 2001/29/ES a směrnice (EU) 2019/789, kterou se stanovují pravidla pro výkon autorského práva a práv s ním souvisejících, jež se použijí na některá online vysílání vysílacích organizací a převzatá vysílání televizních a rozhlasových programů, a kterou se mění směrnice Rady 93/83/EHS. Vládní návrh novely byl projednán a posléze přijat Parlamentem ČR. Novela autorského zákona vyšla dne 21. prosince 2022 ve Sbírce zákonů jako zákon č. 429/2022 Sb. a nabyla účinnosti dnem 5. ledna 2023.

Mezinárodní spolupráce

Na programu jednání Pracovní skupiny pro autorské právo Rady EU byla v roce 2022 především témata související s judikaturou Soudního dvora EU, s projednáváním návrhu nařízení o datech (tzv. Data Act) a s online pirátstvím živého obsahu. Dále byly na jednání této pracovní skupiny prezentovány hodnotící zprávy Evropské komise k některým unijním autorskoprávním předpisům a koordinovány pozice EU a jejích členských států pro jednání ve Světové organizaci duševního vlastnictví (WIPO/OMPI). Proběhlo rovněž jednání Kontaktního výboru podle čl. 12 směrnice 2001/29/ES, věnované problematice online pirátství tzv. živého obsahu (např. sportovních přenosů nebo koncertů). Na programu pracovních skupin Střediska pro sledování porušování práv duševního vlastnictví Úřadu EU pro duševní vlastnictví (EUIPO) byla zejména problematika boje proti porušování práv duševního vlastnictví, podpora vzdělávání v oblasti práv duševního vlastnictví a dále problematika děl nedostupných na trhu (k propagaci Portálu děl nedostupných na trhu).

Ve Světové organizaci duševního vlastnictví (WIPO/OMPI) se v roce 2022 uskutečnilo, kromě pravidelného zasedání Řídících orgánů WIPO, jedno zasedání Stálého výboru pro autorské právo a práva s ním související (SCCR). Na programu byla především diskuze k Revidovanému návrhu textu Smlouvy WIPO o ochraně vysílacích organizací a k tématům výjimek a omezení práv týkajících se knihoven, archivů, výzkumných a vzdělávacích zařízení a osob s jiným než zrakovým postižením.

Kolektivní správci práv

Přehled zapsaných spolků oprávněných k výkonu kolektivní správy práv

DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura, z.s.

Zastupuje autory a další nositele práv k dílům literárním, dramatickým, hudebně dramatickým, choreografickým a pantomimickým, audiovizuálním, dále ke scénické hudbě zvláště vytvořené pro užití v díle dramatickém, choreografickém a pantomimickém, dále dabingové režiséry.

www.dilia.cz

www.osa.cz

OSA – Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním, z.s.

Zastupuje autory hudebních děl s textem nebo bez textu, tj. hudební skladatele a textaře.

INTERGRAM, nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů, z.s.

Zastupuje výkonné umělce a výrobce zvukových a zvukově obrazových záznamů.

www.intergram.cz

www.ooas.cz

OOA–S, Ochranná organizace autorská – Sdružení autorů děl výtvarného umění, architektury a obrazové složky audiovizuálních děl, z.s.

Zastupuje autory výtvarných děl, tj. děl malířských, grafických, sochařských, fotografických a děl vyjádřených postupem obdobným fotografii a děl architektonických, včetně děl urbanistických, a výtvarné autory obrazové složky audiovizuálních děl, tj. kameramany, architekty, scénografy a ostatní výtvarníky audiovizuálních děl.

OAZA, Ochranná asociace zvukařů – autorů, z.s.

Zastupuje autory – zvukaře, tj. mistry zvuku.

www.oaza.eu

www.gestor.cz

GESTOR – ochranný svaz autorský, z.s.

Zastupuje autory výtvarných děl při výkonu jejich práva na odměnu při opětovém prodeji originálu výtvarného díla uměleckého.

Přehled evidovaných nezávislých správců práv

Nezávislý správce práv s.r.o.

IS Media s.r.o. - ukončení činnosti k 22. 10. 2022

Nezávislá kultura s.r.o.

Soundreef CZ s.r.o.

**Nezávislí
správci
práv**

KAPITOLA 17 CÍRKVE A NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI

Poutní místo Svatý Jan pod Skalou

**K 31.12. 2022
registrováno
44 církví
a náboženských
společností**

Registrace církví a náboženských společností

Ministerstvo se zabývá návrhy na registraci nové církve a náboženské společnosti (CNS), vede správní řízení ve věci změn základního dokumentu dané CNS, eviduje právnické osoby založené registrovanými CNS a vydává výpisy z rejstříků vedených podle zákona č. 3/2002 Sb., o církvích a náboženských společnostech, ve znění pozdějších předpisů.

K 31. 12. 2022 bylo v ČR registrováno celkem 44 CNS, z toho byly v daném roce nově registrovány dva subjekty. Rozhodnutí o registraci Křesťanské církve esejské nabylo právní moci 20. 1. 2022 a rozhodnutí o registraci Slovanů - náboženské společnosti nabylo právní moci 22. 1. 2022. Ministerstvo se v daném roce zabývalo dalšími dvěma registracemi, Eleutheriánství a Protestantské církve Svaté korony. První správní řízení bylo zastaveno, druhá zmíněná registrace byla zamítnuta.

**2 nové
registrované
subjekty**

Financování církví a náboženských společností

V roce 2022 byly CNS financovány na základě zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi. Tento zákon vstoupil v účinnost k 1. 1. 2013 a ukončil tak dosavadní model financování církví a náboženských společností, vyplývající ze zákona č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů. Dotčeným CNS, které uzavřely se státem smlouvu o vypořádání (tedy 16), je ze státního rozpočtu vyplácena finanční náhrada a po dobu 17 let od nabytí účinnosti zákona (tzv. přechodné období) mají dotčené církve a náboženské společnosti nárok na příspěvek na podporu činnosti.

V roce 2022, stejně jako v předchozích letech, byly poskytovány rovněž peněžní prostředky na významné kulturní aktivity s náboženskou tematikou CNS a spolků. Rozdělení peněžních prostředků navrhla komise složená ze zástupců CNS.

Na základě výše uvedeného zákona o majetkovém vyrovnání je po dobu 30 let celkem 16 CNS, které uzavřely se státem smlouvu o vypořádání, ze státního rozpočtu vyplácena finanční náhrada a po dobu 17 let od nabytí účinnosti zákona (tzv. přechodné období) mají dotčené CNS nárok na příspěvek na podporu činnosti, jehož výše se každoročně postupně snižuje. Příspěvek na činnost dostává celkem 17 CNS a patří mezi ně rovněž Bratrská jednota baptistů, která se vzdala nároku na finanční náhradu. V roce 2022 bylo těmto CNS vyplaceno celkem **3 249 424 925 Kč**, přičemž přibližně 75 % této částky plynulo Římskokatolické církvi. Poslední splátka finanční náhrady bude vyplacena v roce 2042. Příspěvek na činnost bude naposledy vyplacen v roce 2029.

Přehled církví a náboženských společností k 31. 12. 2022

- Apoštolská církev
- Bratrská jednota baptistů
- Církev adventistů sedmého dne
- Církev bratrská
- Církev československá husitská
- Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
- Církev řeckokatolická
- Církev římskokatolická
- Českobratrská církev evangelická
- Evangelická církev augsburského vyznání v České republice
- Evangelická církev metodistická
- Federace židovských obcí v České republice
- Jednota bratrská
- Křesťanské sbory
- Luterská evangelická církev a. v. v České republice
- Náboženská společnost českých unitářů
- Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
- Novoapoštolská církev v ČR
- Pravoslavná církev v českých zemích
- Slezská církev evangelická augsburského vyznání
- Starokatolická církev v České republice
- Církev Křesťanská společenství
- Obec křesťanů v České republice
- Mezinárodní společnost v pro vědomí Krišny, Hnutí Hare Krišna
- Česká hinduistická náboženská společnost
- Ústředí muslimských obcí
- Ruská pravoslavná církev, podvorje patriarchy moskevského a celé Rusi v České republice
- Buddhismus Diamantové cesty linie Karma Kagjü
- Višva Nirmala Dharma
- Církev živého Boha
- Církev Nová naděje
- Církev Slovo života
- Církev víry
- Církev Svatého Řehoře Osvětitel
- Armáda spásy
- Církev Nový život
- Církev Oáza
- Společenství Josefa Zezulky
- Kněžské bratrstvo svatého Pia X.
- Théravadový buddhismus
- Společenství baptistických sborů
- Společenství buddhismu v České republice
- Křesťanská církev esejská
- Slované - náboženská společnost

Tabulka č. 7: Financování církví a náboženských společností v roce 2022

	FINANČNÍ NÁHRADA	PŘÍSPĚVEK NA ČINNOST	SOUČET
APOŠTOLSKÁ CÍRKEV	41 524 632 Kč	31 543 850 Kč	73 068 482 Kč
BRATRSKÁ JEDNOTA BAPTISTŮ	0 Kč	9 152 650 Kč	9 152 650 Kč
CÍRKEV ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE	20 473 757 Kč	20 150 000 Kč	40 623 757 Kč
CÍRKEV BRATRSKÁ	29 916 962 Kč	21 017 750 Kč	50 934 712 Kč
CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ	121 283 758 Kč	74 406 800 Kč	195 690 558 Kč
CÍRKEV ŘECKOKATOLICKÁ	11 751 080 Kč	8 206 900 Kč	19 957 980 Kč
CÍRKEV ŘÍMSKOKATOLICKÁ	1 855 434 195 Kč	618 452 900 Kč	2 473 887 095 Kč
ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ	89 099 884 Kč	53 922 050 Kč	143 021 934 Kč
EVANGELICKÁ CÍRKEV AUGSBURSKÉHO VYZNÁNÍ ČR	4 658 492 Kč	3 623 100 Kč	8 281 592 Kč
EVANGELICKÁ CÍRKEV METODISTICKÁ	4 658 492 Kč	3 623 100 Kč	8 281 592 Kč
FEDERACE ŽIDOVSKÝCH OBCÍ V ČR	10 694 854 Kč	7 860 450 Kč	18 555 304 Kč
JEDNOTA BRATRSKÁ	23 653 133 Kč	20 355 400 Kč	44 008 533 Kč

	FINANČNÍ NÁHRADA	PŘÍSPĚVEK NA ČINNOST	SOUČET
LUTERSKÁ EVANGELICKÁ CÍRKEV A.V. V ČR	4 474 597 Kč	2 421 250 Kč	6 895 847 Kč
NÁBOŽENSKÁ SPOLEČNOST ČESKÝCH UNITÁŘŮ	1 415 156 Kč	915 850 Kč	2 331 006 Kč
PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV V ČESKÝCH ZEMÍCH	45 069 410 Kč	29 247 400 Kč	74 316 810 Kč
SLEZSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ AUGSBURSKÉHO VYZNÁNÍ	25 712 429 Kč	19 289 400 Kč	45 001 829 Kč
STAROKATOLICKÁ CÍRKEV V ČR	10 721 418 Kč	8 279 700 Kč	19 001 118 Kč
CELKEM	2 310 335 475 Kč	939 089 450 Kč	3 249 424 925 Kč

Podpora kulturních aktivit

V roce 2022 bylo alokováno v rozpočtu ministerstva na podporu významných kulturních aktivit s náboženskou tematikou **celkem 2 320 000 Kč**.

Kostel svatého Floriána v Krásném Březně

KAPITOLA 18 ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Žatec a krajina žateckého chmele

Zahraníční spolupráce napříč celým světem

V roce 2022 pokračovalo ministerstvo v podpoře kulturní výměny se zahraničím. Spolupráce v oblasti kultury probíhá jak na základě bilaterálních ujednání mezi jednotlivými zeměmi, tak spontánně přímo mezi kulturními organizacemi jednotlivých zemí.

Přehled aktuálně platných dokumentů:

<https://www.mkcr.cz/mezinarodni-smlouvy-776.html>

V rámci dotačního titulu na podporu profesionálních kulturních aktivit vysílaných do zahraničí přímou spoluprací v oblasti kultury. V roce 2022 podpořeno celkem 104 projektů do 38 různých zemí světa za **15 380 325 Kč**.

Dále byl v roce 2022 zahájen Národní plán obnovy, v jehož rámci bylo v dotačním řízení NPO – Mobilita I podpořeno celkově 9 zahraničních projektů příspěvkových organizací Ministerstva kultury ve výši **18 075 000 Kč**.

Ministerstvo se zúčastnilo projednání Třetí periodické zprávy České republiky o plnění závazků plynoucích z **Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech** před Výborem OSN pro hospodářská, sociální a kulturní práva, které proběhlo ve dnech 17.-18. února. Mezi prezentovaná témata za rezort patřila prezentace kulturní politiky, přístup ke kultuře a ochrana a podpora menšin a jazyka, ochrana tvorby a autorů.

V roce 2022 se podařilo zorganizovat několik významných bilaterálních jednání na nejvyšší úrovni, a to například s francouzskou ministryní kultury Rimou Abdul-Malak nebo s německou státní ministryní pro kulturu a média Claudíí Roth.

104 projektů do
38 zemí světa
podpořeno
ve výši
15 380 000 Kč

9 zahraničních
projektů příspěvkových
organizací
podpořeno
ve výši
18 075 325 Kč

Konference o budoucnosti Evropy

V květnu 2022 byla ukončena „Konference o budoucnosti Evropy“. Nabídla občanům příležitost vyjádřit se k důležitým aktuálním tématům a prostor pro diskusi ohledně výzev a priorit Evropy. Po dobu téměř 10 měsíců probíhaly v rámci Konference o budoucnosti Evropy vnitrostátní a evropské panelové diskuse občanů a plenární zasedání zohledňující výsledky debat a příspěvků občanů, zejména mladých lidí, přičemž cílem bylo formulovat doporučení týkající se budoucích politik a ambicí Unie. Francie, Česká republika a Švédsko se v rámci výkonné rady společně snažily zajistit úspěch konference podporou angažovanosti občanů, a tím i konkrétnějšího občanství Unie.

Evropské hlavní město kultury

Ministerstvo vyhlásilo v červenci 2021 výzvu pro česká města, která se chtěla ucházet o titul „Evropské hlavní město kultury 2028“. Žádosti předložila čtyři města: Broumov, Brno, České Budějovice a Liberec. Kandidátská města musela vyplnit jednotný formulář přihlášky obsahující strukturované otázky dle obsahu jednotlivých kritérií. Na jejich základě byly popsány cíle, program, finanční plán, organizační struktura a další požadované informace.

Proces výběru a monitorování příprav má na starosti odborná porota složená z nezávislých odborníků, jejichž úkolem je posouzení předložených přihlášek a finální výběr města, které obdrží titul EHMK pro rok 2028 a cenu Meliny Mercouri. Dne 14.10. 2022 v rámci tiskové konference pan ministr vyhlásil dvě postupující města: Broumov a České Budějovice. Návštěva měst a zasedání poroty k finálnímu výběru proběhne v týdnu od 26. června 2023.

UNESCO

Nejvýznamnější akcí UNESCO v roce 2022 bylo pořádání světové konference o kulturních politikách a udržitelném rozvoji – **MONDIACULT 2022 v Mexico City** s cílem poskytnout nové impulzy pro globální politický dialog o kultuře pro udržitelný rozvoj, a v souladu s mandátem UNESCO podpořit svobodnou výměnu myšlenek a znalostí a mezinárodní spolupráci. Příležitost k tomuto politickému dialogu se nabízela i v souvislosti s pandemií covidu-19 a s ní spojených proměn, kterými kulturní sektor prošel za poslední roky všude na světě. Hlavními cíli konference bylo vyvolání globální úvahy o kultuře jako o veřejném blahu; podpořit adaptaci kulturních politik zaměřených na řešení aktuálních světových výzev, a vytyčit okamžité a budoucí priority pro utvoření silnějšího a odolnějšího kulturního sektoru. V tomto smyslu byla přijata i závěrečná Deklarace společných priorit.

Pokud jde o Úmluvu o světovém kulturním a přírodním dědictví, v roce 2022 kvůli válečné agresi Ruské federace vůči Ukrajině neproběhlo řádné 45. zasedání Výboru pro světové dědictví, které se mělo konat v létě v Kazani, v Ruské federaci, a za jejího předsednictví. Česká republika tak bude muset počkat na výsledek hodnotícího procesu **nominace Žatec a krajina žateckého chmele** na rok 2023. Ze stejného důvodu byly přesunuty hlavní oficiální oslavy 50. výročí Úmluvy o světovém dědictví na rok 2023. Výročí ale bylo důstojně připomenuto na akcích v Krakově nebo v Badenu u Vídně.

KAPITOLA 18 ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Pokud jde o Úmluvu o zachování nemateriálního kulturního dědictví (2003), proběhla v roce 2022 řádná i mimořádná statutární zasedání, a Česká republika pokračovala v mandátu Byra Výboru pro zachování nemateriálního kulturního dědictví, a pracovala s kolegy na přípravě dalšího zasedání Výboru v prosinci 2022. Na zasedání Výboru v Maroku se podařilo zapsat nadnárodní nominaci **Vorašství na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví lidstva** a Strategii pro zachování lidových řemesel – program Nositelé tradice lidových řemesel do Registru osvědčených postupů. V březnu 2022 v řádném termínu předložila Francie jako koordinátor nadnárodní nominaci Ruční výroby skla, na které se podílí i Česká republika.

KAPITOLA 19
STÁTNÍ
FONDY

[https://www.mkcr.cz/
/statni-fond-kultury-cr-
42.html](https://www.mkcr.cz/statni-fond-kultury-cr-42.html)

Radek Křižanovský
předseda rady
Státního fondu
kultury

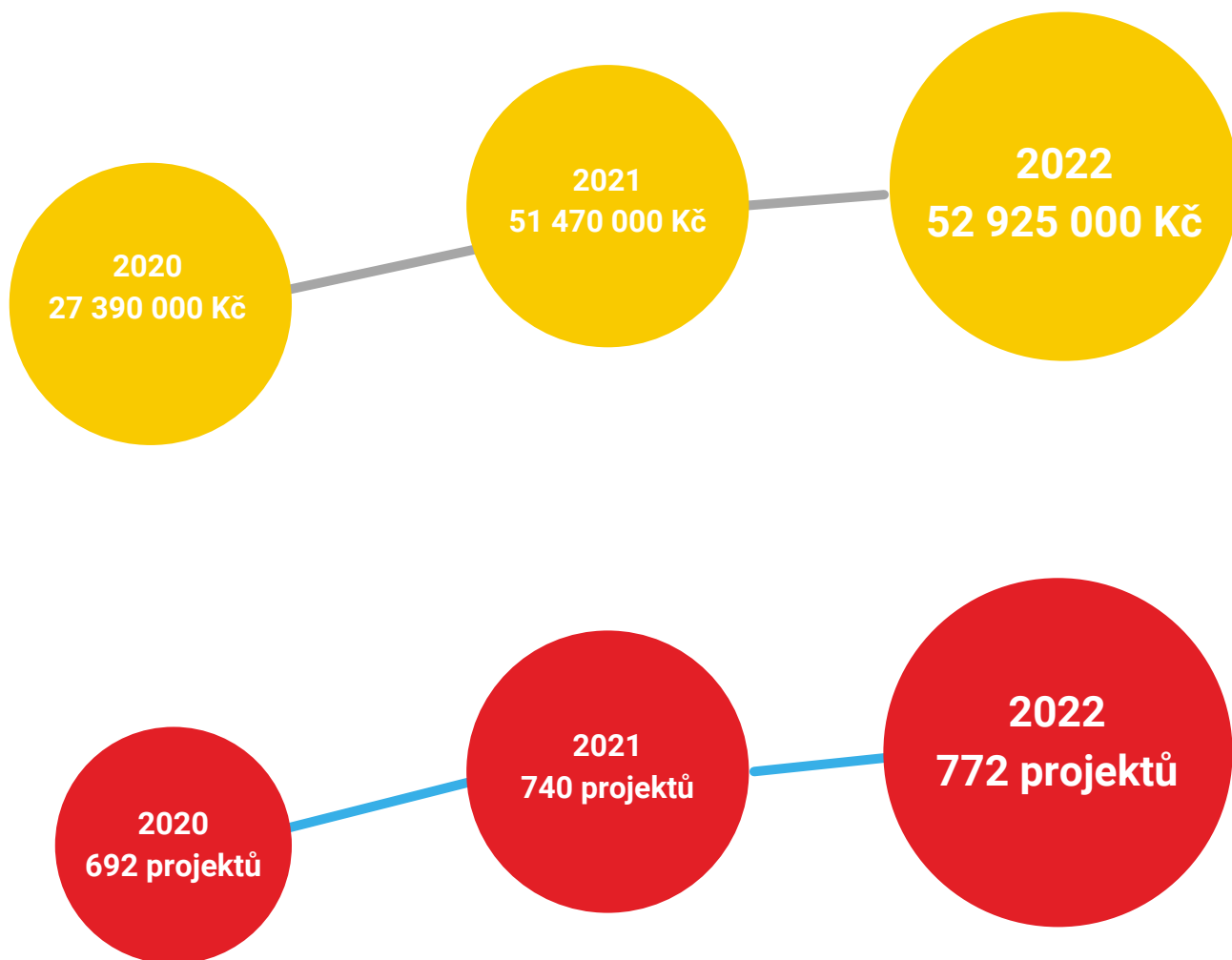
STÁTNÍ FOND KULTURY ČR

Státní fond kultury České republiky je aktivním finančním nástrojem podpory české kultury. Státní fond kultury České republiky, byl zřízen zákonem č. 239/1992 Sb., o Státním fondu kultury České republiky. Hlavním předmětem činnosti Fondu je ve smyslu zákona č. 239/1992 Sb. poskytování prostředků z finančních zdrojů Fondu formou účelových dotací, půjček nebo návratných finančních výpomocí na:

- a) podporu vzniku, realizaci a uvádění umělecky hodnotných děl
- b) ediční počiny v oblasti neperiodických i periodických publikací
- c) získávání, obnovu a udržování kulturních a sbírkových předmětů
- d) výstavní a přednáškovou činnost
- e) propagaci české kultury v zahraničí
- f) pořádání kulturních festivalů, přehlídek a obdobných kulturních akcí
- g) podporu kulturních projektů sloužících k uchování a rozvíjení kultury národnostních menšin v ČR
- h) podporu vysoce hodnocených neprofesionálních uměleckých aktivit
- i) ochranu, údržbu a doplňování knihovního fondu

Správce Fondu je Ministerstvo kultury. V čele Fondu stojí ministr kultury, který odpovídá za hospodaření s prostředky Fondu. Orgánem rozhodujícím o způsobu a výši čerpání prostředků Fondu je rada Fondu. Fond nemá vlastní zaměstnance a nezřizuje žádné organizační složky mimo sídlo správce Fondu, ani žádné další jím řízené organizace.

Graf č. 8: Státní fond kultury v roce 2022 podpořil v souhrnu 772 projektů ve výši 52 925 000 Kč.

Helena Bezděk Fraňková
ředitelka

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

fondkinematografie.cz

Fond podporuje celé spektrum činností v oblasti kinematografie – především samotné filmy ve všech stádiích vzniku, od první verze scénáře až po distribuci do kin. Kinům pak pomáhá financovat jejich digitalizaci a modernizaci. Uvědomuje si také nutnost podporovat vzdělávání, aby v ČR mohly vyrůstat nové generace významných autorů, kvalitních filmových řemeslníků, filmových vědců. Podporuje i činnost institucí propagujících dobré jméno české kinematografie či pořádání filmových festivalů a přehlídek, výzkumné projekty či publikace v oblasti filmové vědy, podporuje i propagaci české kinematografie.

V roce 2022 Rada udělila podporu ve výši 353,4 mil. Kč mezi 328 žadatelů. Nicméně postcovidová kinematografie je v odlišné situaci než před rokem 2020. Bylo dokončeno a distribuováno mnoho filmových projektů, které za pandemie nemohly být dokončeny, případně uvedeny do kin. Do českých kin zavítalo dle údajů Unie filmových distributorů cca 13,5 milionu diváků, což je dvojnásobek oproti předchozím dvěma letům, nicméně zároveň je to stále o mnoho méně než např. v roce 2019, kdy kina navštívilo 18,3 milionu diváků.

Zásadní událostí loňského roku byla **transpozici směrnice EU o audiovizuálních mediálních službách**, která umožní zpoplatnění zahraničních VOD platform. Toto zpoplatnění je jedním z klíčových bodů připravované novely zákona o audiovizi a mělo by Fondu zajistit nový zdroj pro podporu českého filmu. Zmíněnou novelu, která povede k transformaci Státního fondu kinematografie na Státní fond audiovize, a rozšíří tak agendu Fondu o podporu např. tzv. small screen formátů, Fond chystá po debatách se zástupci audiovizuálního průmyslu posunout do fáze legislativního procesu v roce 2023.

Kromě svého hlavního působení v oblasti české kinematografie a filmového průmyslu se Fond zapojuje do mezinárodního dění a do nastavování evropské politiky v oblasti audiovizivního prostřednictvím organizace European Film Agency Directors, jejímž členem je Fond již od svého vzniku. Díky členství v European Film Agency Research Network pak může být Fond součástí mezinárodních výzkumných projektů a sledovat současné trendy ve vývoji filmového průmyslu v Evropě a ve světě. České Filmové centrum, oddělení SFKMG, je členem mezinárodní organizace European Film Promotion, která sdružuje profesní organizace a instituce ze 37 zemí. Ty jsou experty v oblasti propagace a marketingu své národní kinematografie. Další oddělení Fondu, Filmová Komise, je členem European Film Commission Network a Association of Film Commissioners International.

Graf č. 9: Státní fond kinematografie v roce 2022 podpořil v programech na podporu kinematografie 328 projektů ve výši 353 400 000 Kč.

Graf č. 10: Státní fond kinematografie v roce 2022 podpořil filmovými pobídkami 70 projektů ve výši 1 217 192 885 Kč.

KAPITOLA 20 STRATEGICKÉ DOKUMENTY

Knihovna na zámku Dačice

Výčet strategických dokumentů:

Vztah státu ke kultuře na stránkách
Ministerstva kultury

<https://www.mkcr.cz/vztah-statu-ke-kulture-70.html>

Státní kulturní politika na léta
2021 - 2025

<https://www.mkcr.cz/statni-kulturni-politika-69.html>

Informační koncepce ICT
Ministerstva kultury

https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/ik_mk_ver_10-16321.pdf

Koncepce podpory a rozvoje
české kinematografie
a filmového průmyslu

<https://www.mkcr.cz/kine-matografie-39.html>

Strategie rozvoje a podpory KKO

https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/strategie-kko-14141.pdf

Koncepce rozvoje knihoven

https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepce-12369.pdf

Koncepce zahraničního působení
Ministerstva kultury

https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepce-zahranicniho-pusobeni-ministerstva-kultury-2021-2025-12921.pdf

Meziresortní koncepce aplikovaného
výzkumu a vývoje národní a kulturní identity

<https://www.mkcr.cz/meziresortni-koncepce-aplikovaneho-vyzkumu-a-vyvoje-narodni-a-kulturni-identity-na-leta-2023-2030-2440.html>

Plán péče o tradiční lidovou kulturu v
ČR na léta 2023 – 2030

<https://www.mkcr.cz/plan-pece-o-tradicni-lidovou-kulturu-v-cr-na-leta-2023-2030>

Koncepce památkové péče

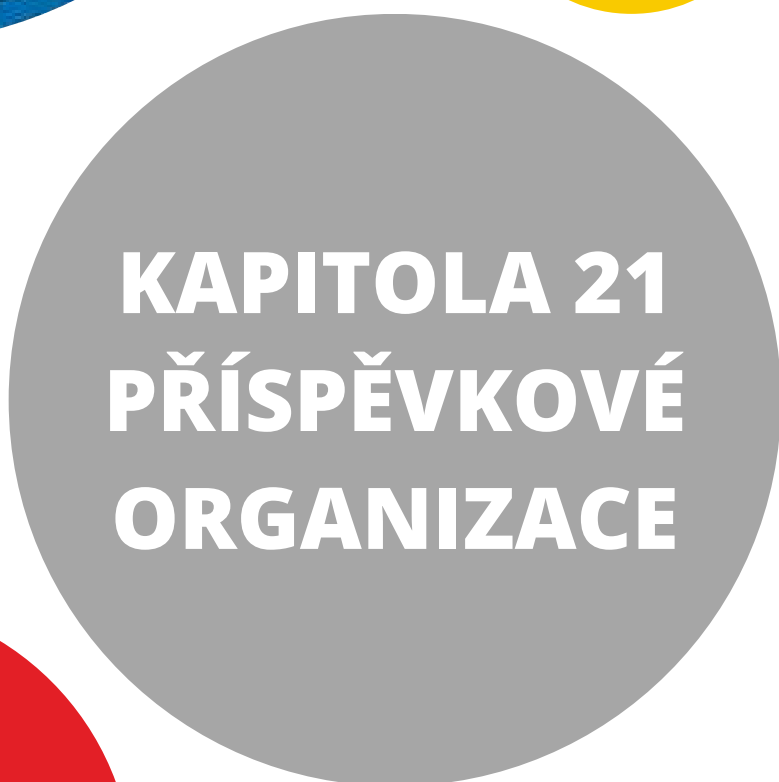
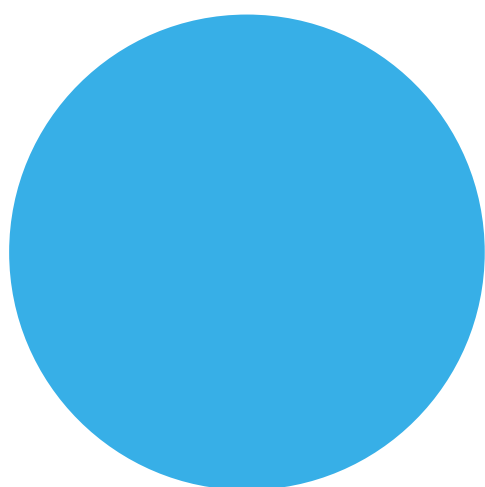
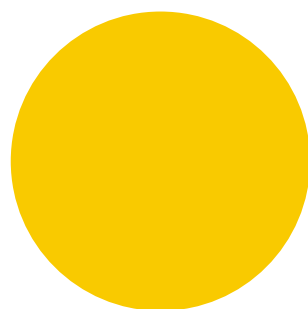
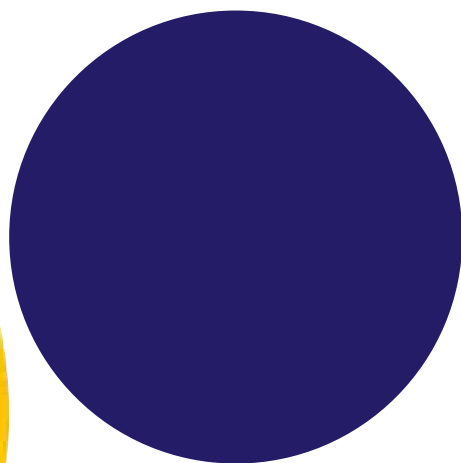
<https://www.mkcr.cz/256.html>

Koncepce podpory umění

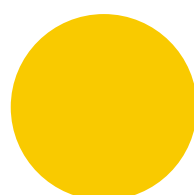
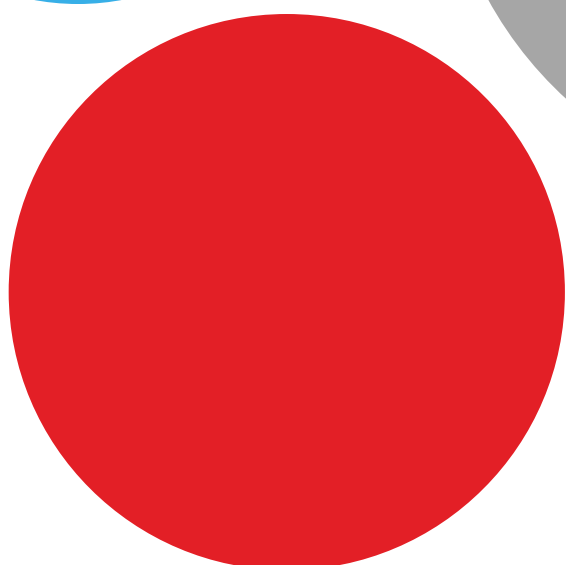
https://www.mkcr.cz/doc/cms_library/koncepcepodporyumeni_2015-2020-web-2-3537.pdf

Koncepce rozvoje muzejnictví

https://www.mkcr.cz/doc/dokumenty_file/koncepce-2015-2020-557.doc

KAPITOLA 21 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

NÁRODNÍ
GALERIE
V PRAZE

MORAVSKÁ
GALERIE
V BRNĚ

MUZEUM
LOUTKÁŘKÝCH
KULTUR

MUZEUM
JANA ÁMOSE
KOMENSKÉHO

NÁRODNÍ
MUZEUM
V PŘÍRODĚ

NÁRODNÍ
TECHNICKÉ
MUZEUM

NÁRODNÍ
MUZEUM

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

MUZEUM
SKLA
A BIŽUTERIE
V JABLONCI
NAD NISOU

MUZEUM
UMĚNÍ
OLOMOUC

UMĚLECKO
PRŮMYSLOVÉ
MUSEUM
V PRAZE

MUSEum+

**PŘÍSPĚVKOVÉ
ORGANIZACE
MINISTERSTVA
KULTURY**

PAMÁTNÍK
TICHA

HUSITSKÉ
MUZEUM
V TÁBOŘE

MUZEUM
ROMSKÉ
KULTURY

TECHNICKÉ
MUZEUM
V BRNĚ

SLEZSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

KNIHOVNA
A TISKÁRNA
PRO NEVIDOMÉ
K. E. MACANA

NÁRODNÍ
KNIHOVNA
ČR

NÁRODNÍ
ÚSTAV LIDOVÉ
KULTURY

MORAVSKÁ
ZEMSKÁ
KNIHOVNA
V BRNĚ

INSTITUT
UMĚNÍ -
DIVADELNÍ
ÚSTAV

NIPOS

NÁRODNÍ
FILMOVÝ
ARCHIV

PAMÁTNÍK
TEREZÍN

PAMÁTNÍK
LIDICE

PAMÁTNÍK
NÁRODNÍHO
PÍSEMŇICTVÍ

PRAŽSKÝ
FILHARMONICKÝ
SBOR

NÁRODNÍ
DIVADLO

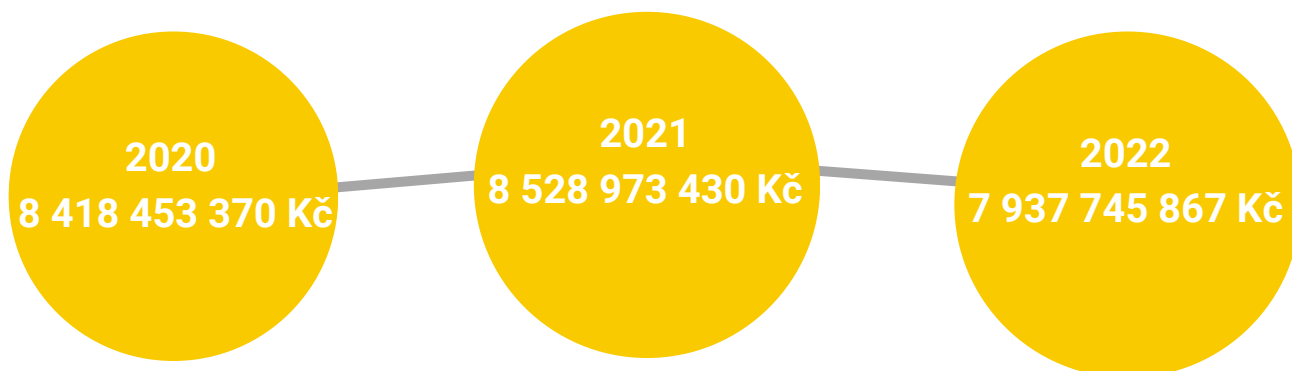
ČESKÁ
FILHARMONIE

Celkové výdaje zřizovatele na provoz příspěvkových organizací v roce 2022 činily 7 937 745 870 Kč

PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE	VÝDAJE ZŘIZOVATELE NA PROVOZ
NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV	2 329 682 420 Kč
NÁRODNÍ DIVADLO	1 081 941 610 Kč
NÁRODNÍ MUZEUM	632 195 580 Kč
NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR	604 643 430 Kč
NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE	411 861 900 Kč
NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM	288 039 060 Kč
NÁRODNÍ MUZEUM V PŘÍRODĚ	279 450 750 Kč
ČESKÁ FILHARMONIE	266 477 020 Kč
MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM	235 696 530 Kč
MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA	201 490 840 Kč
SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM	158 826 430 Kč
UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUSEUM V PRAZE	146 749 400 Kč
PAMÁTNÍK NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ	138 015 820 Kč
MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC	131 537 880 Kč

MORAVSKÁ GALERIE V BRNĚ	130 882 510 Kč
TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ	129 249 010 Kč
NÁRODNÍ FILMOVÝ ARCHIV	119 835 140 Kč
NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY	97 406 510 Kč
PAMÁTNÍK TEREZÍN	85 665 650 Kč
INSTITUT UMĚNÍ - DIVADELNÍ ÚSTAV	82 151 840 Kč
PRAŽSKÝ FILHARMONICKÝ SBOR	66 230 430 Kč
MUZEUM ROMSKÉ KULTURY V BRNĚ	50 437 930 Kč
NIPOS	49 050 160 Kč
PAMÁTNÍK LIDICE	44 714 530 Kč
HUSITSKÉ MUZEUM V TÁBOŘE	42 956 710 Kč
MUZEUM SKLA A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU	35 768 560 Kč
KNIHOVNA A TISKÁRNA PRO NEVIDOMÉ K. E. MACANA	31 747 830 Kč
MUZEUM J. A. KOMENSKÉHO V UHERSKÉM BRODĚ	21 516 350 Kč
MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR V CHRUDIMI	19 666 700 Kč
PAMÁTNÍK TICHA	14 762 560 Kč
MUSEum+	10 094 770 Kč

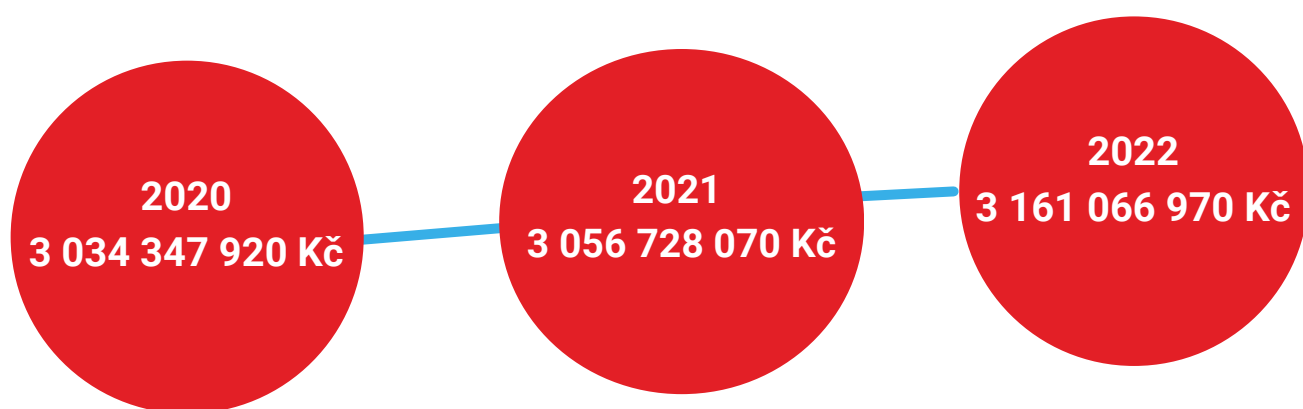
Ministerstvo poskytlo na činnost příspěvkových organizací v roce 2022 prostředky v celkové výši **7 937 745 867 Kč**. Prostředky byly určeny na činnost příspěvkových organizací, produkci veřejné kulturní služby, pořízení a obnovu dlouhodobého majetku a úhradu provozních nákladů. Ve srovnání s rokem 2021 byly výdaje Ministerstva kultury nižší o 591 227 564 Kč tj. o 6,9 %.

Kompenzace vlivu covidu-19 příspěvkovým organizacím

Hospodaření organizací pozitivně ovlivnila mimořádná podpora určená na kompenzace dopadů pandemie nemoci covid-19, která dosáhla 601 601 357 Kč vyplácená v průběhu roku 2022 formou navýšení příspěvku na provoz organizacím s prokazatelnými výpadky výnosů.

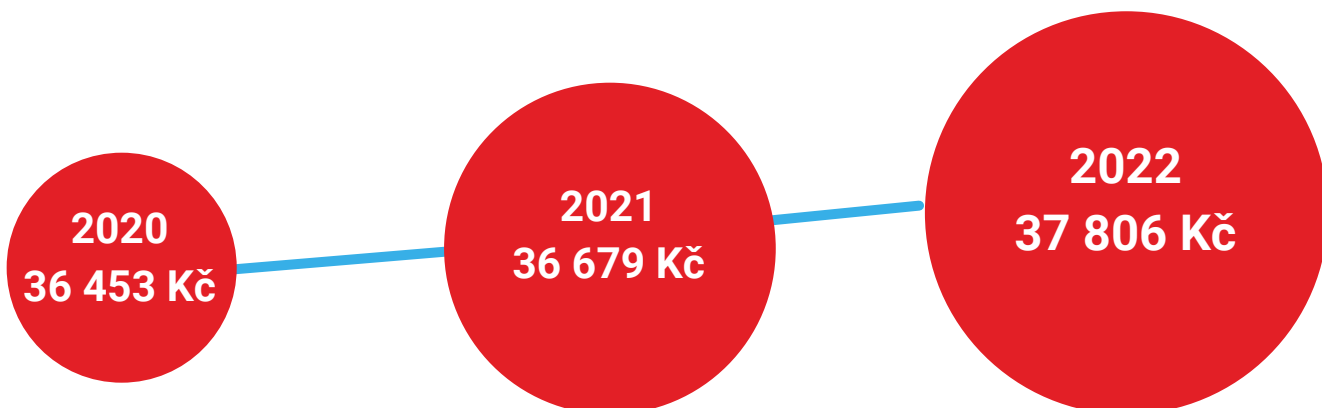
**Celkové mzdové náklady příspěvkových organizací v roce 2022 dle skutečnosti:
3 034 347 920 Kč**

**Přepočtený počet zaměstnanců příspěvkových organizací v roce 2022 dle skutečnosti:
6 637 zaměstnanců**

**Průměrný měsíční plat v příspěvkových organizacích v roce 2022
dle skutečnosti: 37 806 Kč**

KAPITOLA 21.1 ČESKÁ FILHARMONIE

MgA. David Mareček,
Ph.D.
generální ředitel

www.ceskafilharmonie.cz

Koncert v Berlínské filharmonii

Pražské koncerty a jarní evropské turné – Festival české hudby

V únoru a březnu 2022 podnikla Česká filharmonie po dvou covidových letech prestižní evropské turné s mimořádně pestrým repertoárem složeným z děl nejvýznamnějších i méně známých českých autorů. Část z tohoto „festivalu české hudby“ mohli zažít posluchači i v Praze, kdy na abonentních koncertech provedla filharmonie pod vedením svého šéfdirigenta Semjona Byčkova díla Viktora Ullmanna, Miloslava Kabeláče a monumentální Glagolskou mši pro sóla, smíšený sbor, varhany a orchestr Leoše Janáčka. Program, který dále doplnilo uvedení Smetanovy Mé Vlasti, Dvořákovy Symfonie č. 8 a Koncertu pro dva klavíry Bohuslava Martinů, byl pak proveden během tří koncertů v sále vídeňského Musikvereinu, sídle Vídeňských filharmoniků, koncertu v Berlínské filharmonii, domově neméně slavného světového orchestru, dále pak opět během tří večerů v unikátní Labské filharmonii v Hamburku a nakonec turné vyvrcholilo dvěma koncerty ve slavném londýnském Barbican Centre.

EDU centrum

Se začátkem nové sezóny 2022/2023 jsme na místě bývalých pokladen a části administrativních prostor otevřeli EDU centrum – bezbariérový prostor určený především k aktivitám oddělení vzdělávacích pořadů České filharmonie. Autory nápaditě pojednaného prostoru sestávajícího ze tří poslucháren, zázemí pro lektory, šatny a sociálního zařízení je architektonický ateliér 0,5 Studio. Architektům se podařilo přenést do nových prostor skrze použité materiály a barvy atmosféru zbytku novorenesančního Rudolfinu. EDU centrum velmi rychle začala plnit široká škála edukačních programů pro nejširší veřejnost, ale od svého otevření velmi dobře slouží i dalším oddělením České filharmonie, například ke společnému setkávání.

Koncert pro Evropu

Zcela jedinečný Koncert pro Evropu, jenž se pod hlavičkou festivalu *Prague Sounds* a za podpory Úřadu vlády České republiky a celé řady dalších partnerů konal dne 2. 9. 2022 na plovoucí pontonové scéně poblíž Národního divadla a Slovanského ostrova, byl zorganizován (mimo jiné) i jako oslava českého předsednictví v Radě Evropské unie. Koncertu, na kterém vystoupila filharmonie pod taktovkou svého šéfdirigenta Semjona Byčkova, se zúčastnili všichni vrcholní političtí představitelé a celá řada dalších hostů, kterých na unikátní pontonové hlediště našlo cestu přes 1200. V těchto unikátních prostorách zazněla hymna ČR, dále Karneval - koncertantní předehra op. 92 Antonína Dvořáka, Vltava – symfonická báseň z cyklu *Má vlast* Bedřicha Smetany a v závěru koncertu pak Glagolská mše Leoše Janáčka. Příímý přenos koncertu na ČT art sledovalo 183 000 diváků a úvodní část koncertu přenášenou ČT1 na svých obrazovkách sledovalo dokonce 282 000 diváků.

Galerie Rudolfinum - Jiří Příhoda: VOID

Zkoumání prostoru, objemu, hmoty a prázdnoty jsou základními charakteristikami práce Jiřího Příhody. Tématem je především prezentace práce s tvarem, kreativity a vynalézavosti v hledání pocitově vyváženého a zároveň inspirativně provokujícího řešení prostorových a hmotových průniků, stejně jako střetů reálného s pouze myšleným. Výstava v byla rozhodně doposud největší a nejdůležitější přehlídkou jeho tvorby v hluboce promyšlené sestavě vnitřních vazeb jednotlivých instalací mezi sebou. A to jak v rovině tvarové prostupnosti, tak i myšlenkových konsekvencích. Příhodova práce vyniká naprosto nekolísající úrovní vysoce přesahující běžný standard prezentací tohoto typu a je svým způsobem do značné míry solitérní na české výtvarné scéně.

Mgr. Jakub Smrčka,
Th.D.
ředitel

KAPITOLA 21.2 HUSITSKÉ MUZEUM V TÁBOŘE

Projekt To je Tábor!

www.husitskemuzeum.cz

To je Tábor!

druhý ročník projektu navazoval na pilotní ročník koncipovaný původně jako jedna z aktivit k výročí 600. založení husitského Tábora. I letos byla vyhlášena soutěž o nejlepší video o Táboře, součástí byla i teoretická a praktická podpora týmů, které se do ní přihlásily. Dětské kolektivy měly vytvořit krátký film, který kreativní formou představí město Tábor. Snímek měl zachytit současnou podobu města a jeho atraktivní turistické cíle, reflektovat však měl také jeho bohatou historii, nově také přírodní krásy Tábora a jeho okolí. Pro účastníky soutěže byl připraven workshop na téma stříh videí, k dispozici byly webináře věnované historii Tábora a autorskému právu, které byly natočeny v rámci prvního ročníku.

Mistři cechů oděvních

Výstava se věnuje atraktivnímu tématu odívání a výroby oděvů na přelomu středověku a novověku. V několika diorámatech je představena práce soukeníků, postřihačů, krejčích, koželuhů a ševců. S pomocí replik původních nástrojů, doplněných originálními archeologickými nálezy, ukazujeme návštěvníkům způsoby zhotovování látek, jejich barvení, přípravu oděvů a oděvních doplňků. Návštěvníci mohou poznávat celý postup technologie od sklízení a zpracování surovin (len, vlna, kůže) přes vytváření materiálu a jeho přeměnu v šaty, boty, pokrývky hlavy. Výrobní postupy jsou vysvětlovány také s pomocí názorných ilustrací a popisů. Výstava se věnuje i významu oděvních řemesel pro život Tábora a jeho obyvatel na počátku nového věku. Důležitou součástí jsou lektorské programy a edukační aktivity vytvořené speciálně k výstavě. Celý výstavní projekt je unikátním výsledkem spolupráce řady domácích paměťových institucí, odborných pracovišť, archivů a v neposlední řadě studentů ateliéru didaktické ilustrace Fakulty Ladislava Sutnara v Plzni, kteří vytvořili množství názorných autorských kreseb a ilustrací.

Výpravná doprovodná publikace k úspěšné výstavě *Mistři cechů oděvních* obsahuje ucelený materiál, který vznikl v průběhu příprav výstavy. Čtenáři v knize objeví celou řadu podkladů, obrazového materiálu a informaci, jež nemohly být prezentovány výstavním způsobem. Publikace detailně představuje středověké technologie vytváření oděvů od zpracování suroviny po vznik jednotlivých výrobků. Náhled do dílny oděvního řemeslníka z přelomu středověku a nového věku je založen na znalosti dobových pramenů a na pečlivé rekonstrukci řemeslných postupů i nástrojů a nářadí. Autoři nezapomínají ani na oděvní řemeslníky, žijící a pracující v 15. a 16. století v Táboře, a ukazují je v jejich společenském prostředí uprostřed každodenních starostí a radostí.

Doprovodná publikace k výstavě

Výstava Mistři cechů oděvních

Světová přehlídka scénografie a divadelního prostoru

Ing. Pavla Petrová, Ph.D.
ředitelka

www.idu.cz

KAPITOLA 21.3 INSTITUT UMĚNÍ - DIVADELNÍ ÚSTAV

Pražské Quadriennale scénografie a divadelního prostoru (PQ)

Během roku 2022 intenzivně probíhaly přípravy 15. ročníku PQ, které se uskuteční 8. – 18. 6. 2023. V květnu 2022 navštívila Prahu velká část kurátorů expozic během symposia Where Are We? Do dvou hlavních výstav PQ 2023 je k lednu 2023 přihlášeno 56 profesionálních a 51 studentských týmů z celkově 64 zemí a regionů. V deseti programových sekcích přehlídka nabídne zhruba 300 výstupů: od scénografických modelů, multisenzoriálních instalací, scénických artefaktů a kostýmů, interaktivních a site-adaptive performancí, až po divadelní architektonické realizace nebo prostorové koncepty.

Prezentace českého umění v zahraničí

Dlouhodobým posláním IDU je iniciace mezinárodní výměny a podpora českých profesionálů v zahraničí. V rámci programu na podporu zahraničních kontaktů v oblasti profesionálního umění – krátkodobá mobilita bylo v roce 2022 vysláno nebo podpořeno celkem 97 žadatelů. Profesionálové z oblasti scénických umění a hudby měli za podpory IDU možnost zúčastnit se významných světových festivalů a přehlídek (CINARS, TANZMESSE, CROSSINGS, WOMEX, LE GUESS WHO? ad.)

PQ

Vzdělávací akce a mentoring sessions

Antonín Heythum s teleobjektivem

Výzkum

IDU jako výzkumná organizace realizuje špičkový výzkum v oblasti teatrologie a kulturní politiky. Kromě toho jsou výzkumné aktivity často realizovány také v rámci mezinárodních projektů (Erasmus+, GA ČR, TA ČR, Kreativní Evropa). IDU čerpá podporu na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (IP DKRVO). V jeho rámci v roce 2022 uplatnil 13 výzkumných výsledků, dalších 9 výsledků uplatnil mimo jeho rámce financování. Významným výzkumným výsledkem roku je např. vydání výpravné monografie avantgardního architekta, scénografa, designéra a pedagoga Antonína Heythuma. Přípravě knihy předcházelo pečlivé zmapování jeho rozsáhlého mezioborového díla v archívech na českém i americkém území s cílem popsat a zhodnotit jeho přínos pro všechny zmíněné oblasti.

KAPITOLA 21.4 KNIHOVNA A TISKÁRNA K. E. MACANA

Mgr. et Mgr. Briana
Čechová, Ph.D.
ředitelka

www.ktn.cz

Braillo 400 - stroj pro tisk knih v Braillově písmu

Propagace Braillova písma

Knihovna a tiskárna vystupuje na podporu důležitosti znalosti Braillova písma a jeho využití v životě každého nevidomého občana, k čemuž měla v roce 2022 příležitost např. v rámci Dne dětí Ve Smečkách, během akce Zažít město jinak podruhé nebo Dne české státnosti. Dále svoji knižní bodovou produkci předvedla na 32. Podzimním knižním veletrhu v Havlíčkově Brodu, připravila obrazové a textové materiály pro prezentaci na Knižním veletrhu v Lipsku. Na třebíčském semináři Zvukové knihy v roce 2022 zazněla přednáška o profesním životě významného propagátora Braillova písma Bohdana Roule, ředitele knihovny a tiskárny v letech 1995 – 2022. Dále byly uspořádány exkurze pro SONS Havlíčkův Brod, Knihovnu města Ostravy, studenty VOŠIS, VOŠZ specializace oční optika a VOŠSP, pro děti z církevní ZŠ. Ladislava Kubečka, zaměstnance knihovny na pozici IT podpory pro uživatele Digitální internetové knihovny, vyzpovídal Antonín Vraný v rozhovoru: *Životní krédo – nevzdávat se při prvním neúspěchu*. Zora, 2022, č. 3.

Šumavské skvosty a Husitská revoluce

Rok 2022 proběhl ve znamení rozvíjející se knižní produkce v Braillově písmu, zejména pak populárně naučné literatury pro děti a mládež, jejichž čtenářská gramotnost je zásadní pro jejich další vývoj a vzdělávání. Z vlastní produkce v bodovém písmu bylo prodáno celkem 362 knih, 134 hudebnin, 1232 ks Braillovy slepecké abecedy a 2 764 kalendářů. Čtenáři, organizace sloužící potřebám nevidomých a slabozrakých a školy si zakoupili 500 balíků slepeckého papíru. Zvláště potěšující je setrvalý nárůst v prodeji bodových knih. Ke zvýšení prodeje došlo i v případě kalendářů a Braillovy abecedy.

V kategorii Mimořádný počin vznikla barevná obrazová publikace v Braillově písmu a černotisku: *Šumavské skvosty. Fauna a flóra Národního parku Šumava* (zakázka pro Správu NP Šumava financovaná Ministerstvem životního prostředí a Státním fondem životního prostředí). V kategorii Aktuální počin byl v bodovém písmu vydán výbor z díla ukrajinského básníka Bohdana Ihora Antonyče *Zelené evangelium*. Populárně naučný zájem napříč generacemi naplnil bodový přepis publikace Petra Čorneje *Husitská revoluce*, osvětlující evropský kontext událostí i význam husitství pro české dějiny.

Bodový přepis publikace Petra Čorneje Husitská revoluce

Reliéfní grafika

Zvukové knihy pro nevidomé ve znamení Ukrajiny

Ve zvukových studiích knihovny a tiskárny bylo natočeno 125 titulů zvukových knih ve formátu MP3, dalších 311 titulů bylo do tohoto formátu upraveno. Čtenáři tak mají ve zvuku k dispozici nových 436 titulů. V zájmu aktuální informovanosti uživatelů služeb knihovna upravila svůj ediční plán i zvuková studia, kde vznikly tyto nahrávky:

- Rychlík Jan, Zilynskij Bohdan, Magocsi Paul Robert: *Dějiny Ukrajiny* (čte: Kouklíková Barbora)
- Zabužko Oksana: *Sestro, sestro* (čte: Čechová Milada)
- Prohasko Taras: *Jetotak* (čte: Hyhlík Jan)
- Šnadanko Natalka: *Sbírka vášní* (čte: Spoustová Eva)

KAPITOLA 21.5 MORAVSKÁ GALERIE V BRNĚ

Mgr. Jan Press
ředitel

www.moravska-galerie.cz

Profesorka oděvního designu a módní návrhářka Liběna Rochová

Spolupráce s Vesnou

Lidem, kteří museli utéci z Ukrajiny před ruskou agresí, pomáhala od konce loňského února i Moravská galerie v Brně. Poskytla prostory Pražákova paláce spolku Vesna, který zde provozoval centrum pomoci pro uprchlíky a přidružené dobrovolnické centrum. Tento projekt navštívil také ministr kultury Martin Baxa a ministr zdravotnictví Vlastimil Válek.

Téma pomoci Ukrajině se promítlo také do programu galerie. Uspořádala oděvní workshop pro ukrajinské ženy v moderně vybaveném Designlabu Uměleckoprůmyslového muzea. Vyvrcholením workshopu byla módní přehlídka pod vedením ikonické módní návrhářky Liběny Rochové a designérky ukrajinského původu Antoníny Zablocké. Laboratoř designu Designlab byla slavnostně otevřena v rámci dvoudenní akce ART DESIGN FASHION DAYS společně s Café Robot a novou intervencí současných umělců a designérů v květnu 2022.

Moravská zemská obrazárna

V Moravskou zemskou obrazárnu se proměnila část prvního patra Místodržitelského paláce v Brně. Tuto výstavu ocenili nejen milovníci umění, ale i badatelé. Návštěvníci zhlédli výběr uměleckých děl spojených s dějinami tzv. Obrazárny, přičemž mnohá z nich byla zrestaurovaná a některá byla vystavena vůbec poprvé. Dozvěděli se také nové objevy, zajímavosti a příběhy, které se s díly pojí. Výstava navázala na expozici Brno předměstí Vídně a byla výsledkem tříleté vědecké spolupráce galerie s Moravským zemským muzeem v rámci programu NAKI II. K výstavě vyšel také kritický katalog, který čtenáře seznámil s uměleckými díly z počátku fungování Obrazárny. Kromě tohoto výzkumu a restaurování děl byla součástí projektu také digitalizace obrazových i písemných materiálů Obrazárny. Právě tyto aktivity umožnily díla prezentovat na veřejnosti. Výstava byla posledním počinem v Místodržitelském paláci před tím, než byl uzavřen kvůli rekonstrukci.

Moravská zemská obrazárna (1817-1961)

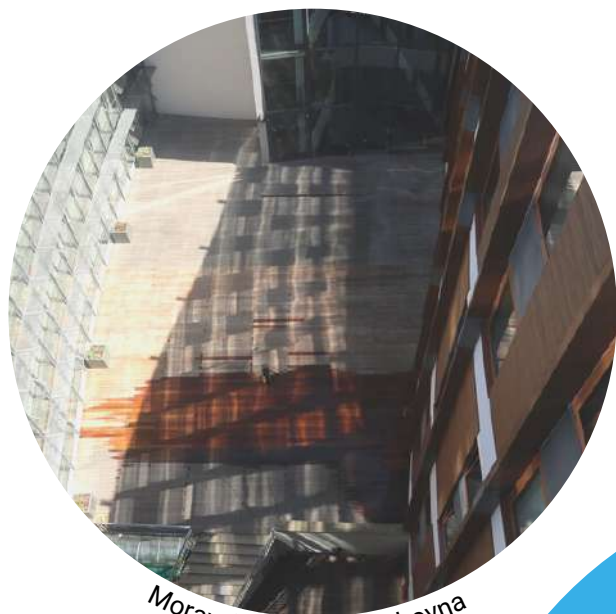
Publikace Moravská zemská obrazárna (1817-1961)

Valach & Vloch

Otec a syn. Archeologie a konceptuální umění. Unikátní propojení dvou disciplín, navíc v jediné rodině, slibuje výstava Karla a Jiřího Valochových. Archeologické objevy s dokumentací významného odborníka a fotografie, instalace a objekty českých a zahraničních konceptuálních umělců vystavují od 30. září v brněnském Pražákově paláci. Výstavu pořádá galerie ve spolupráci s Anthroposem Moravského zemského muzea.

Valach & Vloch, Pražákovův palác

Moravská zemská knihovna

prof. PhDr. Tomáš
Kubíček, Ph.D.
ředitel

www.mzk.cz

KAPITOLA 21.6 MORAVSKÁ ZEMSKÁ KNIHOVNA V BRNĚ

Budoucnost České digitální knihovny

Zástupci Národní knihovny ČR, Moravské zemské knihovny a Knihovny Akademie věd České republiky dne 31. 10. 2022 podepsali za přítomnosti ministra kultury Martina Baxy a předsedkyně Akademie věd Evy Zažímalové smlouvu o vzájemné spolupráci vedoucí k zajištění budoucnosti společného projektu známého pod názvem Česká digitální knihovna. Jedná se o agregační službu, jejímž cílem je průběžně stahovat metadata z vybraných digitálních knihoven provozovaných v systému Kramerius na území ČR, což uživatelům usnadní přístup k zdigitalizovaným dokumentům a jejich vyhledávání. Budou tak mít k dispozici stovky tisíc digitalizovaných dokumentů z knihoven zapojených do tohoto projektu z jednoho místa. Dostupnost dokumentů je řízena licenčními ujednáními mezi knihovnami a vlastníky práv a autorským zákonem, který připouští zpřístupnění děl 70 let po smrti všech autorů a 50 let od vydání díla. Česká digitální knihovna je hlavním aplikovaným výstupem výzkumného projektu s názvem *RightLib – elektronické zpřístupnění chráněných publikací*, financovaného z programu NAKI Ministerstva kultury v letech 2018-2022.

Moravská zemská knihovna prohloubila spolupráci s Tchaj-wanem

Dne 9. prosince 2022 bylo v Brně podepsáno Memorandum o porozumění o výměnných činnostech mezi knihovnou a Národním muzeem tchajwanské literatury. Memorandum potvrzuje již navázané kontakty a probíhající úzkou spolupráci obou institucí. Cílem tohoto dokumentu je dále posílit přátelské vztahy mezi Českou republikou a Tchaj-wanem, zvýšit porozumění mezi jejich národy a podpořit prospěšnou kulturní spolupráci a výměnu. Jednat by se mělo především o výstavy s literární tematikou, výměny související s publikační a odbornou vzdělávací činností a obecně snahu o sdílení kultur mezi oběma zeměmi. Memorandum je uzavřeno na 10 let a je jediné svého druhu, které zástupce České republiky s představitelem tchajwanské kulturní instituce kdy podepsal.

Rok překladu

České literární centrum, sekce Moravské zemské knihovny, soustředilo své aktivity v roce 2022 především na podporu práce překladatelek a překladatelů v rámci Roku překladu s mottem „Expanding horizons through translation“. Stěžejním projektem byla skupinová rezidence pěti překladatelů z Nizozemska, Švédska, Německa, Španělska a Spojených států v Komařicích s novým románem Jáchyma Topola. Ve spolupráci s Obcí překladatelů vznikla v rámci projektu *Tváře Jungmannovy ceny* série videorozhovorů s překladateli. Spolu s Českými centry byl realizován čtyřdenní překladatelský seminář pro výherce Ceny Susanny Roth, soutěže určené začínajícím překladatelům z češtiny. Centrum také vstoupilo do evropské sítě RECIT sdružující instituce poskytující rezidenční pobyty pro překladatele.

Výstava ...a náhle jsme tu navěky

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
ředitel

www.mzm.cz

KAPITOLA 21.7 MORAVSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

...a náhle jsme tu navěky

Muzeum se zapojilo do celobrněnských oslav stého výročí narození významného brněnského básníka Jana Skácela (1922–1989). Skácelovo dílo připomnělo výstavou, která návštěvníkům představila dobové fotografie, autorovy publikace, ukázky rukopisů, ocenění, bibliofilii, několik originálních personálií a hlavně básnickovy osobité verše.

Výstava byla k vidění od 9. 2. do 24. 4. 2022 v Dietrichsteinském paláci na Zelném trhu v Brně. Výstavu doprovodila předpremiéra dokumentu ČT *Hledání Jana Skácela*, přednáška spisovatelky Sylvie Richterové *Jan Skácel a jeho poezie* a přednáška prof. Jiřího Trávnička *Jan Skácel – život, dílo, doba*.

Oslavy 200. výročí narození J. G. Mendela

Muzeum tomuto tématu věnovalo podstatnou část svých odborných a popularizačních aktivit v roce 2022. Mezi nejvýznamnější aktivity, na nichž se podílelo, patří otevření Mendelovy stezky v Brně, spoluorganizování Mendel Genetics Conference, vydání Mendelovy kuchařky, vydání monografie *Half a century of international research into the life and work of Gregor Johann Mendel and the beginnings of genetics in pictures and documents* a vydání Mendelovy pamětní bankovky.

Nejstarší šperky a ozdoby těla

Zásadním výstavním projektem muzea byla výstava *Nejstarší šperky a ozdoby těla*. Představuje ozdoby, šperky a zdobení lidského těla, které patří mezi nejstarší doklady uměleckého vyjádření člověka na Moravě. Součástí je i jeden ze symbolů muzea – Věstonická Venuše. Studium těchto předmětů je možné nahlédnout do života tehdy žijícího člověka, tvůrce Věstonické Venuše, zjistit rozsah jeho technologických dovedností, uměleckých schopností a snad i díl jeho duchovního života. Výstava se setkala s mimořádným ohlasem veřejnosti, stejně jako přesná replika Věstonické Venuše pořízená na základě CT snímkování originálu. Výstava byla výjimečná tím, že byla založena výhradně na vystavení originálů. Nad výstavou převzal záštitu ministr kultury Martin Baxa a hejtman Jihomoravského kraje Jan Grolich.

Nové expozice v Paláci šlechtičen

Dne 21. dubna byl po pěti letech otevřen Palác šlechtičen, který byl rekonstruován v rámci projektu IROP. Celková cena rekonstrukce včetně přípravy nových stálých expozic byla téměř 117 mil. Kč. Objekt nabízí dvě stálé expozice: *Loutkářské umění* a *Tradiční kultura na Moravě v zrcadle času*. K oběma expozicím byl vydán i odborný katalog. Součástí projektu bylo i restaurování barokní kaple Očišťování Panny Marie.

Otevření objektu bylo doprovázeno mediální kampaní a mnoha aktivitami určenými pro širokou veřejnost. Při příležitosti otevření byl zorganizován historický kostýmovaný průvod. V další dny následoval bohatý doprovodný program, který kromě dětských programů nabídl komentované prohlídky, pískové vysypávání ornamentů a také loutkové divadelní představení ve vstupní hale.

Areál vysokých pecí 4 a 6 v Dolní oblasti Vítkovice

PhDr. Jaroslav Dvořák
ředitel

www.museum-plus.cz

KAPITOLA 21.8 MUSEum+

MUSEum+ bylo založeno k datu 8. 4. 2021, na základě Memoranda o revitalizaci NKP a vzniku státní příspěvkové organizace MUSEum+. V roce 2022 čekalo na instituci několik stěžejních úkolů. Zejména to bylo zapojení se do dotačních výzev z Operačního programu Spravedlivá transformace (pro strategické projekty Moravskoslezského kraje, mezi které je projekt zařazen); dále dořešení majetkoprávních záležitostí s vlastníkem dotčeného areálu Vítkovice a.s.; taktéž byla zpracována *Koncepce rozvoje MUSEa+ a Střednědobého výhledu na léta 2023–2026. Vize 2030 a Koncepce sbírkotvorné činnosti MUSEa+ na období 2023–2027*. MUSEum+ se v roce 2022 v neposlední řadě zapojilo do mezinárodních projektů, a to v oblasti vědy a výzkumu či kulturních a kreativních odvětví.

Mgr. Miroslav
Vaškových, Ph.D.
ředitel

www.mjakub.cz

KAPITOLA 21.9 MUZEUM JANA AMOSE KOMENSKÉHO V UHERSKÉM BRODĚ

KAPITOLA 21 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

750 let od povýšení Uherského Brodu na město královské

V roce 2022 uplynulo právě 750 let od vydání privilegia krále Přemysla Otakara II., kterým vymezil městu užívání městských práv. Tímto se stal Uherský Brod plnoprávným městem královským. Muzeum při této příležitosti uspořádalo nejprve výstavu s názvem *Uherský Brod ve světle nejstarších písemných pramenů*, na níž bylo možné zhlédnout výstavní artefakty a středověké archiválie, které bývají pro veřejnost vystavovány jen sporadicky. Druhým muzejním počinem bylo otevření stálé expozice *Uherský Brod v proměnách času*, jež vznikla se záměrem přiblížit návštěvníkům nejvýznamnější dějinné okamžiky z 750leté historie města. Obsahově je expozice rozdělena do devíti tematických celků, texty pojednávající o vývoji města doplňují archivní prameny a sbírkové předměty vztahující se k jeho historii. Moderní dějiny jsou zachyceny prostřednictvím fotografií dokumentujících proměny částí města, ale rovněž i tradice, které přetrvávají doposud.

Nová expozice Na jevišti světa. Jan Amos Komenský a jeho doba

Výročí 430 let od narození Jana Amos Komenského bylo příležitostí pro otevření nové stálé expozice věnované jeho životu, dílu a odkazu. Zároveň tím byla završena celková revitalizace muzejních prostor a jejich přebudování do podoby, jež odpovídá muzejním trendům, poskytuje návštěvníkům větší komfort a hovoří soudobým jazykem. *Na jevišti světa* vychází ze zásad užívaných Komenským při jeho pedagogické činnosti: názornost, stupňovitě podávání informací, přiměřenost a systematičnost.

V celkem pěti částech návštěvníci prozkoumají nejenom dobu minulou, ale také současnost a místo Komenského v ní. Nejprve objeví život Jana Amose v datech, obrazech a širších souvislostech, když s ním projdou Evropou 16. a 17. století, od vlády Rudolfa II. po zlatý věk Nizozemí. Audiovizuální instalace inspirovaná *Labyrintem světa* a rájem srdce převádí Komenského kresbu do 3D modelu a ukazuje příběh Poutníka na cestě zkaženým světem. Následuje *Theatrum*, určité divadlo v rámci expozice. Po něm už je představeno Komenského dílo v celé šíři a příběhy vybraných knih demonstrující receptci jeho myšlenek v průběhu čtyř století. Poslední sál a závěr expozice symbolicky nepatří slovům, ale obrazům a zachycení různých podob Jana Amose.

Mezinárodní komeniologické kolokvium

Další významnou muzejní akcí bylo 33. mezinárodní komeniologické kolokvium s tématem *Labyrinty Komenského*, které se uskutečnilo ve dnech 11. a 12. října 2022. Zúčastnilo se jej téměř 50 badatelů a zájemců o Komenského ze 7 zemí, celkem bylo předneseno 24 příspěvků rozdělených do tematických bloků následovaných diskuzí, v níž byla prezentujícím poskytnuta zpětná vazba pro další bádání, nebo se rozebíraly nové informace či přístupy, které autor přinesl. Některé z referátů se týkaly díla *Labyrint světa a ráj srdce*, jiné se soustředily na labyrint jako symbol, který značí krizi a s ní spojené hledání odpovědi na otázku, jak z této krize ven. Ukázána byla i variantnost využití daného symbolu, ať už v literárních dílech, umění či letákové tvorbě 17. století. Co se týče hlediska časového, témata postihla dobu od 15. století až po současnost. Zeměpisně pak celý svět, od Spojených států amerických až po Japonsko. V neposlední řadě přineslo dvoudenní setkání komeniologů řadu podnětných diskuzí i v rámci přestávek či večerního programu a prohloubilo vztahy mezi institucemi zabývajícími se Komenským.

KAPITOLA 21.10 MUZEUM LOUTKÁŘSKÝCH KULTUR V CHRUDIMI

MgA. Simona Chalupová
ředitelka

www.puppets.cz

Festival bez nití

Festival Bez nití / Odvázané léto na terasách

Letní festival je pravidelnou součástí prázdninové nabídky kulturních akcí v Chrudimi. Jeho propagace již druhým rokem probíhala mimo jiné v rámci kampaně města Chrudim nazvané *Jaro, Chrudim, podzim, zima*, která si klade za cíl podpořit kulturní počiny pořádané v průběhu letní turistické sezóny. V roce 2022 se festival konal na konci prázdnin a začátku školního roku v termínu 30. 8. – 1. 9. 2023. Ve třech dnech nabídl hudební a divadelní vystoupení spojené s workshopy pro dětské návštěvníky. Také svým programem podpořil integraci Ukrajinců prchajících před válkou do české společnosti.

50 let Muzea loutkářských kultur v Chrudimi

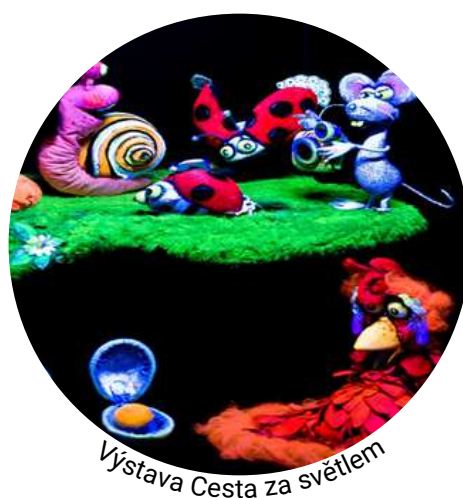
V sobotu 2. července 2022 se uskutečnily oslavy 50. výročí otevření Muzea loutkářských kultur v Chrudimi, nejstarší instituce svého druhu v České republice. V průběhu celého dne mohli návštěvníci vidět velké množství loutkových divadelních představení, zažít spoustu hudebních i jiných uměleckých vystoupení a svoji kreativitu si vyzkoušet při workshopech na mnoha místech po celém centru města. Do Chrudimi také při této příležitosti zavítalo množství významných hostů a do oslav se zapojila celá řada partnerů z řad zástupců veřejné správy i soukromých subjektů. Akci zaštil ministr kultury Martin Baxa, náměstek hejtmana Pardubického kraje zodpovědného za oblast kultury Roman Línek a starosta města Chrudim František Pilný.

Výstava *Všechno nejlepší!*, kterou muzeum slaví 50 let své existence, je pojata jako jedna velká salonní narozeninová oslava a společenská událost, kde vybranými pomyslnými hosty jsou exponáty ze sbírky muzea české i zahraniční provenience. Výtvarná podoba i otevřené pojetí je u návštěvníků velmi oblíbené, a zároveň se jedná o důstojnou připomínku dovršených 50 let činnosti.

Publikace vydaná k příležitosti 50. výročí je dělena na dva základní celky. První část představuje v osmi tematických podkapitolách na mnoha fotografiích muzejní sbírkový fond. Druhá část nastiňuje vznik a vývoj instituce, a to od prvních-proklamativních snah o zřízení samostatného pražského muzea zasvěceného loutkářskému umění na našem území přes konkrétní reálné kroky vedoucí k jeho zřízení v městě Chrudim a rozvoj v 70. a 80. letech až po změny, které muzeum zaznamenalo v bezprostředním období po pádu minulého režimu. Časový rámeček pokusu o rekonstrukci paměti dané paměťové instituce je tak především z důvodu potřebného odstupu od zkoumaných skutečností uzavřen přibližně první polovinou 90. let. Publikace, která zaznamenala pozitivní ohlasy u laické i odborné veřejnosti, byla pokřtěna při příležitosti oslav 50. výročí. Křtu se kromě mnoha osobností loutkového divadla či loutkářských organizací zúčastnil ministr Martin Baxa.

Světový den loutkového divadla - 21. březen

Hlavním bodem oslav loutkářského svátku byla vernisáž nové výstavy nazvané *Cesta za světlem*, která návštěvníkům představuje luminiscenční divadlo Blackwits, autorský projekt spisovatele Ivana Krause a výtvarnice Naděždy Munzarové.

Výstava Otevřená cesta

PhDr. Jana
Horváthová
ředitelka

www.rommuz.cz

KAPITOLA 21.11 MUZEUM ROMSKÉ KULTURY V BRNĚ

Výstava Otevřená cesta

Výstava je kurátorským „nasvícením“ výtvarných sbírek Muzea romské kultury a podtrhuje význam samotného muzea, jakožto jedinečné instituce, jediné svého druhu v širším evropském kontextu. Zároveň je také první výstavou s podporou Norských fondů budované pobočky Muzea romské kultury – Centra Romů a Sintů v Praze.

Projekt *Phundrado Drom* kombinuje galerijní formát „great masters (velkých mistrů)“ s muzejním konceptem tzv. otevřeného depozitáře. Sekce „velcí mistři“ představuje skrze originály výtvarných děl několik nejpozoruhodnějších umělců s osobitým stylem a lidským příběhem. Na výstavě jsou k vidění díla např. Jána Berkyho, Rudolfa Dzurka, Daniela Kováče, Júlia Lakatoše nebo Markéty Šestákové. Sekce „otevřeného depozitáře“ představuje spíše lidové umění a řemesla, ilustruje komplexnost sbírek muzea i jeho silný etnoemancipační význam a poslání. Celá výstava je výsledkem tvůrčí spolupráce dvou výjimečných osobností uměleckého světa, hostujících kurátorek, teoretičky umění Petry Hanákové a praktikující umělkyně Emílie Rigové.

Zahájení demolice areálu bývalého vepřína v Letech u Písku

Dne 22. 8. 2022 byla v areálu bývalého vepřína v Letech u Písku symbolicky zahájena jeho demolice. Veřejná akce se odehrála za účasti osobností z řad politického i veřejného života, přítomni byli také aktivisté, pamětníci i potomci přeživších tzv. cikánského tábora. V rámci slavnostních proslovů vystoupila ředitelka muzea Jana Horváthová, předsedkyně poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Markéta Pekarová Adamová, ministr kultury Martin Baxa, velvyslanec Norského království J. E. Robert Kvile a předseda Výboru pro odškodnění romského holocaustu v ČR Čeněk Růžička. Při poslední komentované prohlídce areálu vepřína se vystřídaly další osobnosti, které tvořily nedávnou historii tohoto místa (aktivista Jozef Miker, žurnalista Jindřich Šídlo, vedoucí archeologického výzkumu v Letech Pavel Vařeka, aktivista Miroslav Brož aj.). Součástí akce bylo také uctění památky obětí letského tábora květinovými dary, symbolicky položenými do prostoru bývalého vepřína (ten svou polohou přímo zasahuje do prostor protektorátního tzv. cikánského tábora a hromadných hrobů).

Velkoformátová populárně naučná publikace *Svědectví archeologie* přináší přehled výsledků archeologického zkoumání tzv. cikánského tábora v Letech u Písku jak v písemné podobě, tak prostřednictvím rozsáhlého fotografického katalogu nálezů.

Koncert CM Davida Oláha z Klenovca

Oslavy Mezinárodního dne Romů

Při oslavách Mezinárodního dne Romů muzeum společně s brněnskou neziskovou organizací IQ Roma Servis realizovalo dvojkonzert, na kterém vystoupila Ľudová hudba Davida Oláha z Klenovca a brněnská kapela Feri and the Gypsies v prostoru Káznice, historickém areálu bývalého vězení postupně adaptovaného na kulturní a komunitní centrum v Brně.

Koncert Emil Viklický Trio v Památníku holocaustu Romů a Sintů na Moravě

25. 6. 2022 vystoupilo v Hodoníně u Kunštátu Emil Viklický trio, které bylo pro koncert v památníku osloveno záměrně – strýc Emila Viklického Viktor byl v areálu vězněn za časů místního tábora nucené práce v prvních letech existence komunistického režimu. Koncertu se zúčastnil také bývalý žák Viktora Viklického – malíř Jiří Pravda – který současně věnoval Muzeu romské kultury 6 obrazů včetně zobrazení Viktora Viklického v době jeho věznění v hodonínském táboře nucených prací. Všechny obrazy byly během víkendu k vidění v památníku v Baráku dozorců a v roce 2023 budou některé z nich umístěny do stálé expozice památníku v budově Infocentra.

KAPITOLA 21.12 MUZEUM SKLA A BIŽUTERIE V JABLONCI NAD NISOU

Ing. Milada Valečková
ředitelka

www.msb-jablonec.cz

Skleněná přístavba Muzea skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

Ukončení projektu vědy a výzkumu z programu NAKI II

V letech 2018-2022 muzeum úspěšně realizovalo svůj první projekt vědy a výzkumu. V rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022 – NAKI II jsme získali prostředky na financování projektu pod názvem *Design československého skla a bižuterie 1948-1989*, identifikační kód: DG18P02OVV031. Jeho hlavním cílem bylo interdisciplinární zhodnocení designu ručně i průmyslově vyráběného užitkového skla a bižuterie v socialistickém Československu, a to přípravou tří výstav s kritickým katalogem, zpracováním certifikovaného metodického postupu, publikací článků v recenzovaných periodících a uspořádáním konference. Všechny plánované výstupy byly naplněny. Celkové rozpočtované náklady projektu činily 8 558 000 Kč, z toho bylo čerpáno 8 547 648 Kč.

Malování na sklo

Ruční výroba skla

Šumavské skvosty a Husitská revoluce

Po téměř 10 letech od zahájení architektonické soutěže jsme v červnu 2022 dokončili investiční akce *MSB-dostavba hlavní budovy*. Předmětem byla výstavba nové prosklené budovy podle návrhu studia Hlaváček-architekti Praha. Třípatrový objekt je využíván v přízemí pro technické účely (garáže, vzduchotechnika), v 1. poschodí byla instalována stálá expozice vánočních ozdob *SVĚT ZÁZRAKŮ* (zpřístupněna v červnu 2022), 2. poschodí navazuje na vestibul hlavní budovy a nabízí jedinečný multifunkční prostor, určený zejména pro mimořádné výstavní projekty vytvořené „na míru“. Součástí akce byla též kompletní revitalizace přiléhajícího muzejního parku. Celkové náklady na akci dosáhly výše 69 799 176 Kč, z toho 66 086 311 Kč bylo hrazeno z rozpočtu ministerstva v rámci programového financování.

Finalizace a úspěšné podání nominace statku *ruční výroba skla* na Reprezentativní seznam nemateriálního kulturního dědictví UNESCO

Muzeum bylo v únoru 2021 osloveno ministerstvem s žádostí o odbornou spolupráci na nominaci statku *ruční výroba skla* do Reprezentativního seznamu nemateriálního kulturního dědictví lidstva UNESCO. Jedná se o společnou aktivitu 6 zemí: Francie, Německo, Maďarsko, Španělsko, Finsko a České republiky. Začátkem roku 2022 probíhalo na mezinárodní úrovni dokončování nominační dokumentace. Uplatnili jsme rovněž několik zásadních připomínek k nominačnímu filmu, které byly akceptovány. V březnu podepsali zástupci zapojených zemí konečnou verzi dokumentu a tato byla předložena kanceláři UNESCO v Paříži k hodnocení. V srpnu jsme obdrželi informaci, že nominační dokumentace prošla úspěšně hodnocením formálních kritérií a byla postoupena do další fáze. Konečné rozhodnutí o úspěšnosti nominace by mělo být oznámeno koncem roku 2023.

KAPITOLA 21.13 MUZEUM UMĚNÍ OLOMOUC

Mgr. Ondřej Zatloukal
ředitel

www.muo.cz

Divadelní hra Trójanky

Konference SEFO

První mezinárodní konference Středoevropského fóra Olomouc (SEFO) se konala 15. – 17. září 2022 v Muzeu umění Olomouc. Setkání tvořily tři diskusní panely: institucionální politika, výstavní praxe, vzdělávání. První panel se zaměřil na podmínky a způsoby, jakými regionální instituce dlouhodobě fungují. Druhý a třetí panel se věnoval praktickým tématům souvisejícím s organizací a fungováním stálých expozic a jejich propojením s krátkodobými projekty, respektive vzdělávacími programy. Muzeum umění rozvíjí projekt Středoevropského fóra Olomouc jako platformu soustředěnou na moderní a současné umění, výměnu názorů a sdílení zkušeností v prostoru střední Evropy.

Živé umění – drama Trójanky

Muzeum bylo koproducentem divadelní hry *Trójanky* – ta přibližuje kolektivní i individuální osud žen, které se staly válečnou kořistí. Jedenáct ukrajinských hereček pod režijním vedením Jakuba Čermáka obnažilo tragiku války a svými výkony vtáhli diváky do děsivé tragédie, která se i po tisíciletích stále odehrává v reálném světě. Podle Divadelních novin jsou Čermákovy Trójanky doposud tím nejsilnějším dramatem, které u nás k tématu války na Ukrajině vzniklo. Muzeum uvedlo tuto hru v rámci festivalu Dny židovské kultury Olomouc 2022. Spoluproducenty byly kromě muzea také plzeňské Centrum pro kulturní a sociální projekty Johan a pražské divadlo Venuše ve Švehlovce.

Výstava Domov a svět

Neúspěšnějším výstavním projektem muzea v roce 2022 byl *Domov a svět*, který společně s doprovodným programem Kino střední Evropa vidělo 10 496 návštěvníků. Tato sonda do středoevropské kulturní krajiny od Šumavy přes maďarské pusty až po Tatry v dílech umělců, jako jsou Josef Lada, Joža Úprka, László Fehér, Martin Benka, Ludovít Fulla či Mirosław Bałka, je součástí dlouholetého muzejního projektu Středoevropské fórum. Ten hledá souvislosti a specifika v různorodých oblastech moderní a současné výtvarné kultury v širším regionu střední Evropy.

Výstavní projekt Domov a svět

MUO | MUZEUM
OLOMOUC

Nové logo

Nový vizuální styl

Od začátku roku 2022 přešlo muzeum na nový vizuální styl, který vysoutěžilo v roce předchozím. Vítězný tým grafického studia publikum.design (Anežka Hrubá Ciglerová, Nikola Wilde a Richard Wilde) zvolil v logu kombinaci stylizované historické lomené iniciály a moderního bezpatkového písma. Celek tak vyjadřuje podstatu muzea – spojení starého a moderního, kulturního dědictví minulosti i živého umění.

Workshop Otevřený ateliér

Jako reakce na příliv ukrajinských uprchlíků do České republiky vznikla v březnu 2022 tvůrčí dílna *Otevřený ateliér*. Cílem lektorského oddělení bylo nabídnout dětem z války zasažené země, ale i českým rodinám, rozptýlení pomocí výtvarného umění. Workshop, který se konal dopoledne i odpoledne, se poměrně rychle stal místem setkávání ukrajinských i českých dětí a jejich rodičů. V roce 2022 proběhlo přes 30 tematicky různorodých Otevřených ateliérů, kterými prošlo více než 1200 návštěvníků. Pro velký zájem veřejnosti pokračuje ateliér i v roce 2023.

Otevřený ateliér

Inscenace Vassa Železnovová

prof. MgA. Jan Burian
ředitel

[www.narodni-
divadlo.cz](http://www.narodni-divadlo.cz)

KAPITOLA 21.14 NÁRODNÍ DIVADLO

Prodaná nevěsta

Premiéra 21. inscenace Prodané nevěsty v Národním divadle v podání Alice Nellis si nedělá legraci jen z pradávných českých vesničanů, ale i z těch, kteří se již po generace stále znovu a znovu snaží najít klíč jak tuto českou operu oper inscenovat – z operních tvůrců samotných. A tak se v nové Prodané nevěstě vypráví nejen příběh o Mařence, Jeníkovi, Vaškovi a Kecalovi, ale také o tom, „jak se dělá opera“ – totiž jak se postupně zkouší a získává svou divadelní podobu, jak se režisér snaží udělat operu „moderně“ a druzí o to nestojí, co všechno se při zkouškách může stát a jak Prodanka nakonec najde tu svou správnou podobu – hodně veselou, ale také dojemnou a krásnou na pohled.

Vassa Železnovová

Vassa Železnovová se stala inscenací roku v rámci ankety Cen divadelní kritiky. Ceny divadelní kritiky byly vyhlášeny 13. března 2022. Anketu mezi kritiky pořádá a ceny uděluje časopis Svět a divadlo.

Mezinárodní festival multimedialního a multižánrového divadla Laterna fest

První ročník multimedialního a multižánrového festivalu dal prostor umělcům z Francie, Belgie, Maďarska, Slovenska a Česka, a to ve třech inscenacích, interaktivních výstavách, virtuální realitě, workshopech a diskusi. Představil multižánrová díla vytvořená pomocí digitálního mappingu, virtuální reality, rozšířené reality, interaktivní projekce a robotiky, ale i příběhy, jejichž živelná lidská část je vyprávěna fyzickým divadlem, loutkovým divadlem a tancem; Nová scéna – Provozní budova B, náměstí Václava Havla a Čapadlo Hollar.

Národní divadlo vstoupilo 19. října 2022 do světa metaverza a v prostoru Somnium Space vydrazilo své NFT, zjednodušeně digitální originál

Dražit mohl každý, kdo se pohybuje ve světě metaverza a vlastní některou z digitálních měn. Ikonická fotografie první sólistky Baletu Nikoly Márové v roli Odetty, jejímž autorem je Pavel Hejný, byla vydražena za 0.777 WETH, v přepočtu za 25 485 Kč. Částka byla věnována Baletu Národního divadla na vybavení nového fyzioterapeutického centra pro tanečnický. Divadlo se tak zařadilo mezi kulturní organizace, které jsou zapojeny do tohoto pro kulturu na první pohled vzdáleného světa. Své NFT již dražil například londýnský Royal Ballet či newyorská scéna Broadway.

Před Národním divadlem zazněla ukrajinská hymna

Ve čtvrtek 24. února zahráli členové Orchestru Národního divadla na náměstí Václava Havla ukrajinskou státní hymnu jako výraz podpory okupované Ukrajiny. Mezi přítomnými byl vedle generálního ředitele Národního divadla Jana Buriana také ministr kultury Martin Baxa. Divadlo stálo u zrodu iniciativ na podporu Ruskem napadené Ukrajiny. Bylo iniciátorem dalších symbolických akcí a řady benefičních programů.

Obnovení provozu podzemního parkoviště

Během roku 2022 byl obnoven provoz parkingu divadla po sanaci nosných konstrukcí. Několikapatrové podzemní parkoviště pod piazzettou Národního divadla nabízí 204 parkovacích míst, dobíjecí stanice pro elektromobily, několik míst pro motocykly, instalovány jsou i stojany pro jízdní kola.

Sedmikrásky režisérky Věry Chytilové

PhDr. Michal Bregant
generální ředitel

www.nfa.cz

KAPITOLA 21.15 NÁRODNÍ FILMOVÝ ARCHIV

Digitálně restaurované filmy na světových festivalech

V rámci péče o české filmové dědictví se archiv věnuje mimo jiné digitálnímu restaurování filmových děl. Řada těchto snímků je úspěšně uváděna i na mezinárodních filmových festivalech v prestižních sekcích Classics, do kterých pořadatelé vybírají nejvýznamnější restaurátorské počiny světové kinematografie. V roce 2022 byl na festivalu Berlinale uveden digitálně restaurovaný film *Skřivánci na niti* (r. Jiří Menzel, 1969), na Mezinárodním filmovém festivalu v Cannes digitálně restaurovaný snímek *Sedmikrásky* (r. Věra Chytilová, 1966) a na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách bylo do prestižní sekce Classici vybráno digitálně restaurované *Ucho* (r. Karel Kachyňa, 1969). Pro tyto speciálně uvedené filmy připravil archiv distribuční balíčky (plakáty, distribuční listy, trailery, vizuály pro sociální sítě apod.) i v anglické mutaci, aby bylo možné tyto snímky v zahraničí nabízet, a tak posilovat renomé naší kinematografie.

Milenky starého kriminálního (Svatopluk Innemann, 1927)

Bílý ráj (Karel Lamač, 1924)

Carte blanche v Paříži

Francouzská Nadace Jérôme Seydoux-Pathé nabídla archivu takzvanou carte blanche, tedy vzácnou příležitost sestavit pro pařížské publikum program podle vlastního výběru. Generální ředitel archivu Michal Bregant a Jeanne Pommeau, kurátorka a restaurátorka, zde představili soubor pečlivě vybraných filmových kopií i digitalizovaných skvostů z němé éry. Program připravil archiv ve spolupráci s Českým centrem v Paříži.

Extase (Gustav Machatý, 1932)

Kino Ponrepo – promítací kabina

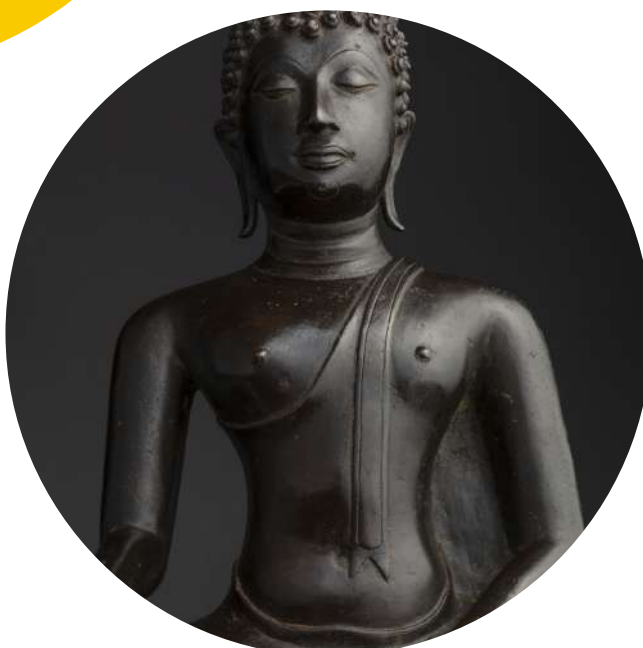
Vzdělávání

Archiv pečuje o zachování profesních dovedností, které umožňují, aby se klasické filmy v kinech ještě promítaly. V kině Ponrepo byly v roce 2022 uspořádány dva kurzy klasické filmové projekce: byly koncipovány jako nadstavbové vzdělávání pro ty, kdo už mají osvědčení k promítání z filmového pásu, ale chtějí umět pracovat i s archivními kopiemi. Dílna zaměřená na projekci úzkého formátu (tedy 16 a 8 mm) byla primárně určena lidem pracujících v galeriích a muzeích a studentům z uměleckých škol - zkrátka všem, kdo se chtějí prakticky setkat s tímto filmovým formátem.

**KAPITOLA
21.16
NÁRODNÍ
GALERIE
V PRAZE**

**MA Alicja Barbara Knast
generální ředitelka**

www.ngprague.cz

Výstava Buddha zblízka

Buddha zblízka

Výstava, kterou pořádala Národní galerie spolu s Museum Rietberg Zürich, představila více než 100 předmětů ze švýcarských sbírek a přes 70 děl ze sbírek českých, převážně pak z vlastní Sbírký umění Asie a Afriky. Sochařská, malířská a další díla buddhistického umění vytvořená v období od 2. do 20. století na různých místech Asie odrážejí základní myšlenku projektu – představit multikulturní charakter buddhismu, v němž neexistuje pouze jeden směr, ale několik různých učení a tradic. Výstava, jejíž kurátorkou byla Markéta Hánová, spatřilo přes 30 tisíc návštěvníků.

Digitální blízkost

Výstava se zabývala proměnou vnímání našeho soukromí a intimity po virtuální zkušenosti zesílené pandemií a jejím vlivem na lidské vztahy. Prostřednictvím děl mladých umělců si kladla otázku, zdali bude další vývoj odpovídat spíše duchu dystopických sci-fi filmů, nebo nám virtuální propojenost naopak pomůže vyřešit alespoň některé palčivé problémy dnešního světa.

Instalace výstavy Digitální blízkost

Falza? Falza!

Výstava představila napodobeniny středověkých obrazů a soch, falza vzniklá ve stylu holandských mistrů 17. století i padělky obrazů známých českých malířů 19. století a prvních dekád 20. století. Do sbírek galerie se padělky dostaly za nejrůznějších okolností, například jako poválečné konfiskáty. Mnohdy však byly galerií přímo zakoupeny v dobré víře, že se jedná o originály.

Han van Meegeren - The men at Emmaus (1937)

KAPITOLA 21.17 NÁRODNÍ KNIHOVNA ČESKÉ REPUBLIKY

Mgr. Tomáš Foltýn
generální ředitel

www.nkp.cz

Nové modely vzdálené registrace uživatelů

Uživatelé knihovny se mohou nyní vzdáleně registrovat s ověřením přes bankovní identitu, čímž získají přístup například do Národní digitální knihovny a dalších elektronických informačních zdrojů Národní knihovny. Vzdálená registrace na základě bankovní identity probíhá zcela online a automatizovaně. Nabízí rychlý a elegantní způsob, jak získat přístup k online zdrojům i pro ty občany, pro něž je doložení identity pomocí stávajících způsobů vzdálené registrace komplikované či zdlouhavé.

Mezinárodní spolupráce

Knihovna se aktivně zúčastnila mezinárodní výroční konference nevládní organizace ICOM v Praze a ve spolupráci s dalšími institucemi uspořádala výroční konferenci IAML v Praze. Knihovna uvítala řadu mezinárodních návštěv – prezidenty Bulharska a Litvy, chorvatskou ministryni kultury a médií, ředitele řady národních knihoven (např. Litvy a Slovinska) a další významné hosty na úrovni představitelů zastupitelských úřadů akreditovaných v České republice. Knihovna byla rovněž aktivní během řady mezinárodních konferencí a navázala další partnerské smlouvy s významnými výzkumnými a vzdělávacími institucemi.

Výstava Restaurování pokladu

Ignác Tirsch - Codex pictoricus Mexicanus, Misie Santiago v Dolní Kalifornii

Zajištění zpřístupnění digitálního obsahu v režimu děl nedostupných na trhu

V roce 2022 se knihovna intenzivně věnovala digitalizaci a zpřístupnění kulturního dědictví v digitální podobě. Licenční smlouva hrazená ze státního rozpočtu umožnila zpřístupnit veřejnosti bezplatně 6,7 mil. digitálních stran knih a časopisů starší české vydavatelské produkce chráněné autorským právem. Službu mohlo využívat až 1,6 mil. registrovaných uživatelů prostřednictvím 263 českých knihoven.

Výstavní činnost

Během roku 2022 bylo realizováno 18 výstav, které prezentovaly, jak práci jednotlivých odborných pracovišť knihovny, bohatost a rozmanitost jejích fondů, tak i sepětí s aktuálním kulturním děním. Hojně navštěvované byly výstavy *Tirsch a ti druzí... Čeští jezuité v Mexiku*, *Restaurování pokladů Národní knihovny* nebo tří denní prezentace vzácných rukopisů a tisků z historických fondů v Zrcadlové kapli v rámci výstavy *Knih a závoj. 1100 let od úmrtí kněžny a světice Ludmily*. Výstavních projektů se zúčastnilo desetitisíce návštěvníků.

Unikátní výstava ZeMě

PhDr. Michal
Lukeš, Ph.D
generální ředitel

www.nm.cz

KAPITOLA 21.18 NÁRODNÍ MUZEUM

Výstava ZeMě

Záleží na mně, jaká bude Země – to je motto výstavy, která prakticky ukázala, jak můžete sami přispět k ochraně životního prostředí. Představila téma udržitelnosti prostřednictvím konkrétních příkladů z každodenního života a nabádala k zamyšlení nad tím, co může jednotlivec sám udělat pro svět kolem sebe. Jedná se o první výstavu v Národním muzeu, která se zabývala čistě tématem udržitelnosti a šetrného přístupu k životnímu prostředí a pokusila se toto téma pojmout komplexně. Z toho důvodu byla rozdělena na sedm tematických ostrovů zaměřených zejména na spotřebu (móda, jídlo, voda), produkci (odpad) a vnímání prostředí kolem nás (krajina, biodiverzita). Sedmé téma s názvem upcycling je pak zaměřené i na podporu kreativity. Výstava nebyla udržitelná jen svým obsahem, ale i provedením.

Miro Žbirka: roky a dni

V závěru roku muzeum dostalo mimořádnou příležitost k uspořádání výstavy v autorské spolupráci se soukromým subjektem. Po dobu dvou měsíců byla v Historické budově instalována výstava, která připomněla život a dílo legendy československé pop music. Iniciátorkou a hlavní autorkou výstavy byla zpěváková manželka Kateřina Žbirková, která na výstavu poskytla předměty ze své soukromé sbírky.

Expozice Dějiny

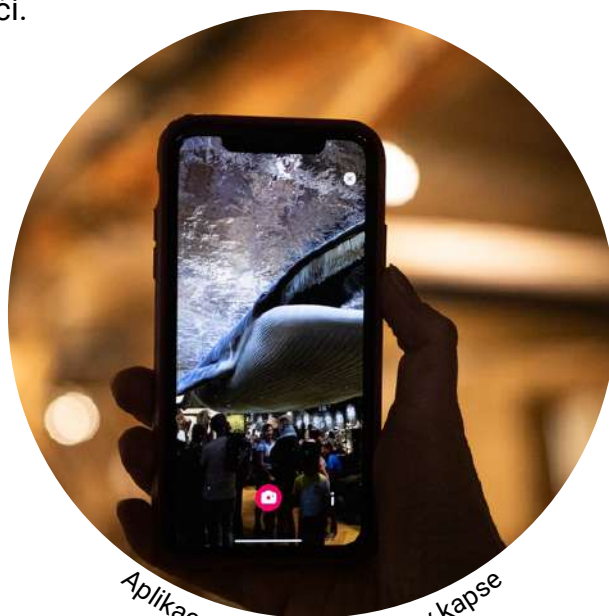
Expozice *Dějiny* zachycuje v celkem sedmi sálech minulost českých zemí od 8. století až do první světové války a svým rozsahem i množstvím sbírkových předmětů se jedná o u nás zcela ojedinělý muzejní projekt ilustrující tak dlouhý časový úsek. Expozice nabízí možnost zorientovat se v českých dějinách a pochopit nejen události jako takové, ale i souvislosti mezi nimi a utvořit si celistvý obrázek naší minulosti. Setkáte se zde s exponáty od nejmenších předmětů středověkých šperků nebo drobných artefaktů dokumentujících každodenní život lidí až po největší předmět v podobě arcibiskupského kočáru z 18. století, který lze s trochou nadsázky označit za Ferrari své doby.

Výstava Nikdy se nevzdáme!

Projekt, který připravilo muzeum společně s Vojenským historickým ústavem Praha, připomněl 80. výročí operace Anthropoid a další významné události roku 1942. Výstava vás symbolicky provedla týden po týdnu událostmi, veřejným prostorem protektorátu, propagandou i starostmi všedního dne. Představila souvislosti předcházející atentátu na Reinharda Heydricha, akci parašutistů z 27. května 1942 i realitu protektorátu v následných 38 dnech výjimečného stavu. Současně s projektem spustilo muzeum webový portál 1942.cz. Kromě informací o této jedinečné výstavě muzeum na portálu informovalo o akcích, které se v rámci významného výročí konaly po celé republice. Další součástí portálu je i hodně navštěvovaná sekce On-line zdroje, kde jsou umístěné odkazy na online dostupný tematický obsah k tomuto výročí.

Mobilní aplikace

Muzeum v březnu 2022 spustilo zcela novou aplikaci s názvem Národní muzeum v kapse, která dokáže návštěvníky navigovat na zvolené místo či kvybranému exponátu a také jim umožní pohodlný nákup vstupenek. Pomocí rozšířené reality vidí návštěvník přímo ve svém mobilu, jak by vypadal ikonický plejtvák myšok ve své skutečné podobě. Cílem aplikace je nabídnout návštěvníkům komplexní zážitek, kdy si v aplikaci nejen koupí a načtou vstupenku, ale nechají se i expozicemi provést.

Aplikace Národní muzeum v kapse

Nyní si o exponátech mohou přečíst nebo poslechnout zajímavosti, které do aplikace přidávají přímo odborníci muzea. Pro každou ze čtyř nově otevřených expozic je navíc dostupná komentovaná prohlídka. Aplikace získala už dvě prestižní ocenění Red Dot Design Award 2022 v kategorii Apps v sekci Brands & Communication Design 2022 a první místo soutěže Zlatý středník v kategorii Mobilní aplikace a inovace.

KAPITOLA 21.19 NÁRODNÍ MUZEUM V PŘÍRODĚ

Ing. Jindřich Ondruš
generální ředitel

www.nmvp.cz

Slavnostní otevření stodoly ze Skaličky

Otevření stodoly ze Skaličky v Hanáckém muzeu v přírodě

V roce 2015 byla pracovníkem Metodického centra pro muzea v přírodě objevena stodola, jejíž nejstarší části dendrochronologický průzkum datoval do roku 1555. Jedná se tak o jeden z nejstarších roubených objektů na území České republiky. Na konci roku 2019 se podařilo získat finanční prostředky na transfer z obce Skalička u Hranic na Moravě do areálu Hanáckého muzea v přírodě. Po rozebrání byla stavba přenesena na centrální konzervátorskou-restaurátorské pracoviště ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde odborná firma zaměřující se na tradiční tesařské postupy pracovala na obnově dřevěných konstrukcí. Vzhledem k hodnotě stavby a významu její záchrany byla stodola dne 26. května 2022 slavnostně otevřena za přítomnosti zřizovatele a důležitých partnerů. O dva dny později muzeum uspořádalo celodenní program s komentovanými prohlídkami pro veřejnost.

50. výročí Muzea v přírodě Vysočina

Muzeum v přírodě Vysočina v loňském roce oslavilo padesát let od svého vzniku. Historii instituce návštěvníkům připomnělo výstavou s názvem *Půlstoletí s vámi* a prostřednictvím dvou publikací doplněných bohatým obrazovým materiálem. Hlavní oslavy proběhly 2. července 2022 v památkové rezervaci Betlém Hlinsko. Během Dne muzeí byl návštěvníkům výjimečně a zdarma zpřístupněn expoziční objekt vodního kováčského hamru s mlýnicí ve Svobodných Hamrech. Oslavy byly slavnostně zakončeny konferencí *Nositelé nemateriálního kulturního dědictví a paměťové instituce*, jež proběhla ve spolupráci s Českou národopisnou společností a pod záštitou ministra kultury a České komise pro UNESCO.

Stavba nového depozitáře

Valašské muzeum v přírodě započalo v únoru 2022 se stavbou nového depozitáře. Nová budova bude propojena se současným centrálním depozitářem ve Frenštátě pod Radhoštěm a za účelem její výstavby bude proinvestováno 180 000 000 Kč z evropského dotačního programu IROP a ze zdrojů ministerstva. Stavba je koncipovaná jako „kostka v kostce“ za účelem zajištění co nejnižších energetických nákladů. Depozitář bude dokončen v listopadu 2023. V následujícím roce se sem začnou přesouvat sbírky z nevyhovujících prostor, většinou expozičních objektů muzea.

Nová publikace

Muzeum vydalo dlouho očekávanou a vůbec první souhrnnou publikaci o zvycích a obřadech ročního cyklu na Valašsku s názvem *Výroční obyčejová a obřadní kultura na Valašsku: její geneze a identifikace na počátku třetího tisíciletí (na příkladech z Rožnovska, Valašskomeziříčska a Vsetínska)*. O toto téma je velký zájem nejen mezi badateli, ale také mezi obcemi, folklorními soubory a jednotlivci, neboť nemateriální kulturní dědictví patří v současnosti k velkým tématům mezi odbornou veřejností i na úrovni místních společenství. Monografie etnoložky, religionistky a kurátorky sbírek Jany Tiché seznamuje čtenáře prostřednictvím vybraných příkladů z Rožnovska, Valašskomeziříčska a Vsetínska nejen s jejich historickou podobou, ale i se soudobými pozůstatky v kontextu proměňující se společnosti.

V kategorii restaurování památky byl oceněn oltář Panny Marie z kostela v Chrudimí

Ing. arch. Naděžda
Goryczková
generální ředitelka

www.npu.cz

KAPITOLA 21.20 NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Patrimonium pro futuro

Nejvýznamnější počiny v oblasti památkové péče a ti, kteří se o ni zasloužili, byli oceněni v devátém ročníku Patrimonium pro futuro – Ceny Národního památkového ústavu. Slavnostní vyhlášení se konalo 15. listopadu 2022 na Nové scéně Národního divadla. Ceny byly uděleny v devíti soutěžních kategoriích zaměřených na obnovu památek, jejich správu a také na jejich prezentaci. Veřejnost pak v online hlasování rozhodla o udělení ceny Památka děkují.

Po stopách šlechtických rodů

Dlouhodobý úspěšný projekt ústavu ve 12. ročníku zavedl veřejnost na šlechtické slavnosti. 34 objektů a dvě územní odborná pracoviště ústavu nabídly speciální prohlídky, výstavy, přednášky, kulturní představení, ochutnávky a byla vydána publikace *Šlechtické slavnosti a zábavy*. Stěžejní bylo otevření nově zrekonstruovaných prostor předzámčí v Červeném Poříčí s výstavou Děti ze zlaté kolébky a také otevření opravené Galerie Mincovna v Českém Krumlově s výstavou Šlechtické slavnosti a zábavy. Tématu se věnovala také veřejností oblíbená akce Hradozámecká noc, kdy se desítky památek otevřely se speciálním večerním programem.

Zámek Jezeří na Mostecku

Jezeří

Barokní zámek Jezeří na Mostecku, který měl být kvůli těžbě uhlí zbourán, se postupně ukazuje ve své kráse. Na podzim 2022 byl představen zrestaurovaný dvoupatrový divadelní sál s galerií. Během stavební obnovy byly vyměněny nosníky eliptické kopule, poškozené části krovu a dřevěného bednění. Byly doplněny chybějící části balkonu a oken. V Česku unikátní sál hostil v minulosti přední hudební skladatele a v soukromé premiéře tady zazněla Beethovenova symfonie Eroica.

Uherčice

Na zámku Uherčice na Znojemsku byla na jaře slavnostně dokončena rekonstrukce severního křídla s Banketním sálem včetně zázemí pro pořádání kulturních akcí. Díky tomu se návštěvníkům otevřela zcela nová prohlídková trasa představující historii posledního šlechtického rodu Collalto et San Salvatore. Obnova za téměř 133 000 000 Kč byla z 85% financována z prostředků IROP. Opravy rozsáhlého areálu zámku v Uherčicích pokračují.

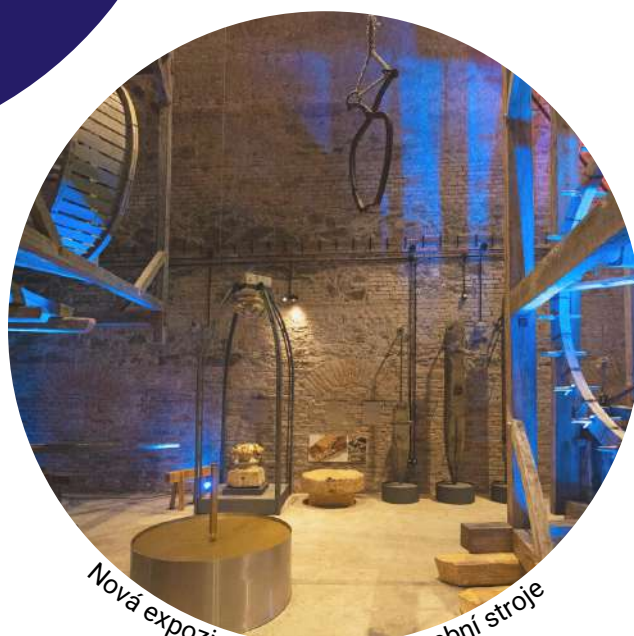

Severní křídlo zámku Uherčice na Znojemsku

KAPITOLA 21.21 NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Mgr. Karel Ksandr
generální ředitel

www.ntm.cz

Nová expozice Středověké stavební stroje

Nová expozice Středověké stavební stroje

V roce 2022 muzeum v Centru stavitelského dědictví Plasy otevřelo svou 25. stálou expozici s názvem *Středověké stavební stroje*. V atraktivní instalaci doplněné dalšími výstavními prvky jsou prezentovány funkční repliky středověkých stavebních strojů, které byly zhotoveny na základě studia historických pramenů a důsledně vyrobeny za použití dobových řemeslných postupů. Unikátní repliky zhotovil a experimentálně vyzkoušel tesařský mistr Petr Růžička. Jedná se o klecový jeřáb vyrobený dle předlohy v bibli Václava IV., beranidlo zhotovené podle vyobrazení tzv. husitského anonyma a vrátek s vijákem podle vyobrazení v knize Domenica Fontany. Představují v evropském měřítku ojedinělou rekonstrukci původní středověké stavitelské technologie.

Zasedání CIMUSETu

V muzeu v roce 2022 proběhlo při příležitosti 26. generální konference Mezinárodní rady muzeí ICOM Praha 2022 zasedání CIMUSETu, tedy setkání odborníků z technických muzeí a science center z celého světa. Při této mimořádné akci bylo připomenuto 50. výročí reorganizace CIMUSETu, které se uskutečnilo z iniciativy tehdejšího ředitele Národního technického muzea Josefa Kuby v roce 1972 v Praze.

Příprava setkání ministrů dopravy

České předsednictví v Radě Evropské unie - setkání ministrů dopravy

Na úvod neformálního setkání ministrů dopravy a jejich kolegů z Ukrajiny, Moldavska, Norska a ze Švýcarska v Praze v rámci hlavní akce českého předsednictví v Radě Evropské unie v oblasti dopravy se uskutečnila pod patronátem ministra dopravy Martina Kupky galavečeře v Národním technickém muzeu. Delegáti měli možnost se na závěr večera seznámit během prohlídky s odborníky z muzea, v expozici Doprava s nejcennějšími exponáty z dopravní historie českých zemí a tedy i s úspěchy našeho automobilového a železničního průmyslu. Moc nás těší, že jsme touto cestou mohli přispět k českému předsednictví.

Otevření rekonstruovaného Letenského kolotoče

Významnou událostí pro muzeum i veřejnost v roce 2022 bylo zprovoznění Letenského kolotoče. Kolotoč je jedním z nejstarších dochovaných podlahových kolotočů v Evropě, kulturní a technickou památkou a současně velmi oblíbenou pražskou atrakcí. Zprovoznění kolotoče bylo jednou z priorit muzea v posledních letech. Během restaurování stavby byly využity původní řemeslné postupy z truhlářského, tesařského a zámečnického oboru. Citlivě byl renovován také interiér kolotoče včetně figur koní, které jsou potažené pravou koňskou kůží. Na záchraně kolotoče spolupracovala s muzeem městská část Praha 7 a na obnovu kolotoče přispěly veřejné a soukromé instituce i veřejnost.

Restaurovaný Letenský kolotoč

PhDr. Martin Šimša, Ph.D.
ředitel

KAPITOLA 21.22 NÁRODNÍ ÚSTAV LIDOVÉ KULTURY

Rumunský soubor ve slavnostním průvodu městám

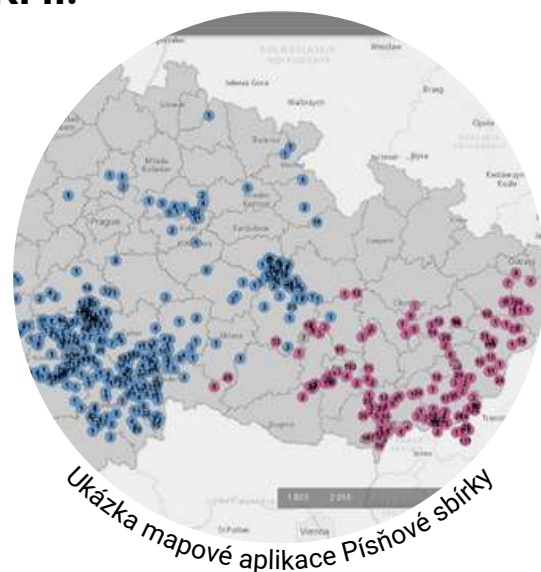
www.nulk.cz

Mezinárodní folklorní festival Strážnice a Dětská Strážnice 2022

Ve dnech 23. – 26. června 2022 se uskutečnil 77. ročník MFF Strážnice 2022, jehož součástí byl i 40. ročník folklorního festivalu Dětská Strážnice 2022. K sestavení programu bylo přistupováno velmi zodpovědně, ve skladbě festivalu byly obsaženy tradiční typy pořadů (regionální, tematické, naučné, zábavné, soutěžní apod.). Vystoupení zahraničních souborů letošního ročníku festivalu byla koncipována jako prezentace tradiční lidové kultury zahraničních účinkujících – hudebních a tanečních souborů a skupin z Rumunska (soubor Junii Brasovului), Srbska (soubor Sevojno), Gruzie (soubor Flying Georgians), Ukrajiny (pěvecké trio Dereva) a Slovenska (soubor Hornád). 77. ročník MFF Strážnice zahrnoval 40 pořadů, ve kterých vystoupilo 3200 účinkujících z České republiky a 350 účinkujících ze zahraničí. Festival Dětská Strážnice představil 7 pořadů. Festivalové pořady probíhaly ve všech prostorách festivalového areálu, včetně Muzea vesnice jihovýchodní Moravy, budovy zámku, kostela Nanebevzetí Panny Marie, synagogy a ulic města.

Dokončení projektu v rámci programu NAKI II.

Projekt programu NAKI II. Lidové písně a tance českých zemí – digitální systém pro zpřístupnění a záchranu (DG18P020VV053) byl řešen ústavem a Etnologickým ústavem Akademie věd v letech 2018-2022. Cílem projektu bylo vytvoření efektivního nástroje pro zveřejňování písňového a tanečního folkloru jako důležité součásti kulturního dědictví a národní kulturní identity. Byla vytvořena kolekce 226 písňových sbírek, jež jsou prezentovány na intranetu. Dále byla vytvořena webová mapová aplikace s názvem Lidové písně a tance českých zemí. V rámci celého projektu vznikly tři webové mapové aplikace s odborným obsahem - Písňové sbírky, Sbírkyně instrumentální hudby, Lidové písně a tance.

Expozice Hudební nástroje v lidové kultuře

V květnu 2022 byla veřejnosti zpřístupněna nová expozice hudebních nástrojů v prostorách strážnického zámku, která navazuje na tradici výstav hudebních nástrojů z 60. let 20. století. Výstavba byla realizována v letech 2016 – 2021 v rámci IROP, - 3. Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí, 21. výzva – Muzea. Během přípravy expozice a stavebních prací docházelo ke spoustě změn, které byly z části zapříčiněny pandemií covidu-19, kdy muselo dojít ke změně využitých materiálů pro snadnější údržbu a desinfekci. Rozpočet dosáhl na konečnou výši 22 046 651 Kč.

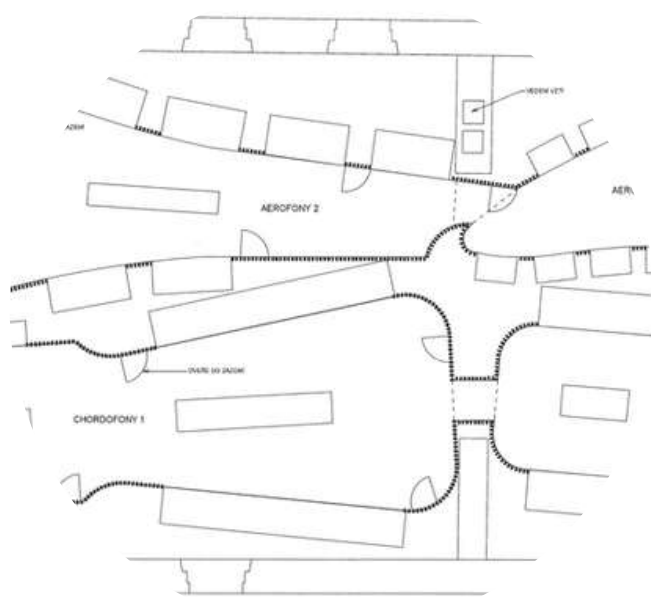

Schéma expozice

Expozice hudebních nástrojů v lidové kultuře

Mgr. Lenka Lázňovská
ředitelka

KAPITOLA 21.23 NÁRODNÍ INFORMAČNÍ A PORADENSKÉ STŘEDISKO PRO KULTURU (NIPOS)

www.nipos.cz

KAPITOLA 21 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Mezinárodní konference Active Ageing jako výzva pro kulturu

V říjnu 2022 se v Praze uskutečnila mezinárodní konferenci *Active Ageing jako výzva pro kulturu v ČR (II.)*. Cílem bylo představit problematiku aktivního stárnutí z několika zorných úhlů a zdůraznit roli kultury jako významného faktoru v procesu aktivního stárnutí. Konference představila celé spektrum projektů a přístupů, a to jak z České republiky, tak inspirace ze zahraničí (Belgie, Německo, Velká Británie). Účastníkům konference byly rovněž představeny příklady dobré praxe, které vyzdvihly přínos veřejné správy, neziskového sektoru a kulturních institucí pro aktivní stárnutí. Z konference byl vydán sborník příspěvků, který poslouží k dalšímu šíření poznatků, závěrů a doporučení, které vzešly z této konference.

Sounds of Žofín 2022

Do Prahy se v červenci sjely vybrané velké dechové orchestry z celého světa, aby připomněly výročí českého skladatele Karla Husy, který spolu s dalším Čechem působícím v USA, Václavem Nelhýbelem, patří k novodobým otcům symfonické dechové hudby na světě. V Paláci Žofín, ve Valdštejnské zahradě a v Chrámu sv. Víta se uskutečnil pod patronací mezinárodní nevládní organizace WASBE největší festival této hudby nazvaný *Sounds of Žofín*. Středisko bylo jedním ze spolupořadatelů, odpovídalo za výběr českých neprofesionálních orchestrů a za odpolední open koncerty ve Valdštejnské zahradě.

Tento festival se koná od svého založení v Manchesteru v roce 1981 pravidelně každé dva roky ve světových kulturních centrech. WASBE svěřila konání České republice na základě mimořádně pozitivní zkušenosti s organizací regionálního ročníku v roce 2016. Sounds of Žofín nabídl 30 koncertů symfonické dechové hudby, na kterých se představilo víc než 1700 hudebníků z 21 zemí, proběhlo 30 muzikologických přednášek a účastnilo se i 11 hudebních vystavovatelů.

United States Marine Band - Sound of Žofín 2022

Oborové mapy se specializovaným obsahem

V roce 2022 středisko zprovoznilo portál www.scenicky-tanec.cz, který zastřešuje všechny dosavadní počiny v této oblasti tak, aby byly dostupné na jednom místě. Vznikla tak ucelená databáze, která v této podobě oborově dosud neexistovala a je v takovém rozsahu, kvalitě a dokumentaci unikátní. Je oceňována jako nezastupitelný informační zdroj a metodický nástroj využívaný pro zpracovávání dalších výstupů jak v akademické obci, tak širokou odbornou veřejností. Dokumentuje zájem aktérů hnutí scénického tance podílet se aktivně na participativním umění, tedy na možnosti taneční tvorbu zažívat a podílet se na ní společně s ostatními. Dokládá nezastupitelnou výchovnou, tvůrčí i socializační roli tohoto druhu umění v dnešní občanské společnosti.

Část výzkumných aktivit tvoří *Oborová mapa Filmové a audiovizuální výchovy*, která je součástí důkladného mapování kapacit oboru. Výzkumný tým připravil rešerše, oslovil ve spolupráci s oborovými experty a partnerskou Asociací pro filmovou a audiovizuální výchovu významné aktéry v oboru. Vyhodnocením a zpracováním záznamů databáze vznikl základ pro přípravu samotné online databáze a oborové mapy. Cílem projektu je podpořit komunikaci mezi jednotlivými subjekty a vědomí oborové sounáležitosti. V tuto chvíli oborová mapa disponuje unikátními zápisy, které budou do dalších let rozšiřovány.

KAPITOLA 21.24 PAMÁTNÍK LIDICE

PhDr. Eduard Stehlík,
Ph.D., MBA
ředitel

www.lidice-memorial.cz

Výstava památníku Lidice

V září 2022 bylo slavnostně otevřeno muzeum Památníku Lidice po rekonstrukci a modernizaci. Nově vzniklá recepce v moderním architektonickém stylu propojila vstupní prostor s navazující expozicí. Zároveň byla zpřístupněna nová promítací místnost pro veřejnost, která je součástí instalace výstavy *Lidice v minulosti* ve výstavní síni Pod Tribunou.

55. výročí Lidické sbírky výtvarného umění

Rok 2022 se v památníku nesl v duchu významných výročí. Při zahájení návštěvnické sezóny v dubnu 2022 bylo během konference „Budování sbírky“ pořádané ve spolupráci s Goethe Institutem v Praze připomenuto 55. výročí Lidické sbírky výtvarného umění, a to za účasti iniciátora první donátorské výzvy německým umělcům, berlínského galeristy Reného Blocka a dalších významných umělců zastoupených v této unikátní sbírce.

80 let od tragédie v Lidicích a Ležákách

10. června 2022 uplynulo 80 let od lidické tragédie. Pietního aktu, který se konal 12. června, se zúčastnilo na sto delegací z řad nejvyšších státních představitelů, velvyslanců, zástupců krajů, měst a obcí, spolupracujících subjektů i spolků. Byl připraven obsáhlý doprovodný program, jehož součástí bylo divadelní představení *Utrpení mladého Werthera* na nádvoří muzea, přehlídka dětských pěveckých sborů *Světlo za Lidice* a *Děkovný koncert Pro Lidice*. Poprvé byl zorganizován pietní akt v Gymnáziu Kladno, který je vzpomínkou na poslední tři dny společného pobytu lidických žen a dětí v tělocvičně této budovy.

19. června se konal pietní akt k 80. výročí tragédie, která postihla kamenickou osadu Ležáky dne 24. června 1942. Přes devadesát delegací přišlo uctít památku obětí. K výročí jsme mimo jiné připravili obměněnou expozici ležáckého muzea a nový dokumentární film o ležácké tragédii ve dvou jazykových mutacích. V rámci doprovodného programu k 80. výročí Heydrichiády na Pardubicku jsme dne 24. června 2022 ve spolupráci s Pardubickým krajem uspořádali *Vzpomínkový den pro veřejnost*.

Abychom veřejnosti významná výročí připomněli i v online prostoru, byl spuštěn nový interaktivní web *Živá historie*, kde byla zpřístupněna virtuální prohlídka starých Lidic a několik odborných stránek pojednávajících o tragédiích i historických souvislostech k nim vedoucích. Zahájili jsme projekt *Minuta z historie*, jehož cílem je formou krátkých dokumentů postihnout klíčové historické události. Za rok 2022 bylo vydáno celkem 50 dílů.

50. ročník Mezinárodní dětské výtvarné výstavy

Začátkem června byl slavnostně otevřen již 50. ročník Mezinárodní dětské výtvarné výstavy na téma Muzeum. Do letošní soutěže bylo doručeno 14 527 děl ze 77 zemí světa. Odborná porota vybrala a ocenila celkem 1552 prací, které až do konce ledna 2023 zdobily první patro Lidické galerie a inspirovaly mladé výtvarníky originálními technikami.

Pietní akt

Výstava Památníku Lidice

Památník národního písemnictví - Muzeum literatury v Bubenci

Mgr. Zdeněk Freisleben
ředitel

[www.pamatniknarodnih
opisemnictvi.cz](http://www.pamatniknarodnih
opisemnictvi.cz)

KAPITOLA 21.25 PAMÁTNÍK NÁRODNÍHO PÍSEMNICTVÍ

Otevření Muzea literatury

Památník národního písemnictví po sedmdesáti letech opustil tradiční prostory ve Strahovském klášteře a přestěhoval se do bývalé Petschkovy vily v Praze 6 – Bubenci, která prošla náročnou rekonstrukcí. Jako Muzeum literatury otevřel své sbírky veřejnosti v podobě (ne)stálé expozice. Svou formou (ne)stálá expozice zachycuje literaturu v její rozmanitosti. Literatura je v expozici prezentována ukázkami literárních děl jak ve formě rukopisů, tak knih, doprovázena je filmovými adaptacemi, videoartem, zvukovými nahrávkami, výtvarnými díly i trojrozměrnými předměty. Hlavním poselstvím expozice je prezentovat literaturu jako otevřený a inspirativní prostor pro vlastní čtení a porozumění světu. Součástí expozice je on-line katalog. V budově muzea se dále nachází studovny, odborná pracoviště a sál pro doprovodné programy. Budova je navíc obklopena rozlehlou zahradou. Součástí je také Malá galerie určená ke krátkodobým výstavním projektům. Slavnostní otevření muzea proběhlo 18. října za přítomnosti ministra kultury Martina Baxy.

Generální konference ICOM PRAGUE 2022

Muzeum přivítalo muzejní pracovníky v rámci Generální konference ICOM Prague 2022. Do prostor muzea přišla řada muzejníků z celého světa. V rámci Muzejní noci byla představena rozpracovaná stálá expozice a připravovaná krátkodobá výstava *Nejkrásnější české knihy roku 2021*. Konference pokračovala přednáškovým a diskuzním blokem ICLCM – Mezinárodního výboru pro muzea literatury a skladatelů. Konferenci moderovala předsedkyně sekce Fredrikke Hegnar von Ubish. Muzejní pracovníci navštívili také Česko-francouzské kulturní centrum Petrkov na Vysočině, které je součástí Památníku národního písemnictví.

Výstava Petrkov spojuje v Poslanecké sněmovně

Výstava *Petrkov spojuje* probíhala od 9. do 27. května 2022 v prostorách Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky při příležitosti 130. výročí narození básníka, překladatele a grafika Bohuslava Reynka. Vernisáž proběhla za účasti ministra kultury Martina Baxy a poslankyně Evy Decroix. Od 9. do 14. května 2022 probíhala výstava Petrkov spojuje také v Montrouge ve Francii. Dále proběhlo uvedení premiéry divadelního představení *Suzanne*, které pojednává o životě ženy Bohuslava Reynka básnířky Suzanne Renaudové. Představení realizoval divadelní spolek JEDL na motivy knihy vedoucí Česko-francouzského kulturního centra Petrkov Lucie Tučkové *Suzanne Renaud/Petrkov* 13. Spolek JEDL představení uvádí obohacené o fotografickou projekci ve Švandově divadle v Praze.

Spuštění platformy pro prezentaci fondů, akvizice významného díla, vydání knihy Karel Teige: Deníky 1912-1925

Literární archiv památníku spustil online platformu pro prezentaci fondů Literárního archivu. Platforma bude pro veřejnost prezentovat digitalizáty archiválií.

Díky finanční podpoře ministerstva se podařilo získat jedinečný cyklus ineditních sborníků s originálními výtvarnými přílohami *Znamení zvěrokruhu*.

Publikace *Karel Teige: Deníky 1912–1925* představuje jedinečný soubor zápisků, které si český teoretik umění, výtvarný umělec, publicista a překladatel Karel Teige vedl od dětských do raně dospělých let. Jedná se o bohatě dokumentovanou edici s více než 300 barevnými reprodukcemi, komentáři a doprovodnou studií. Kniha čerpá z unikátních rukopisných deníků, jež se podařilo do sbírky památníku získat v letech 2015–2021.

PhDr. Jan Roubínek
ředitel

KAPITOLA 21.26 PAMÁTNÍK TEREZÍN

www.pamatnik-terezin.cz

75. výročí založení Památníku Terezín

U příležitosti 75. výročí založení památníku se 6. května v Muzeu ghetta uskutečnilo slavnostní shromáždění jeho pracovníků za účasti bývalých vězňů, zástupců ministerstva a dalších hostů. Na počátku června 2022 pak byla k tomuto výročí veřejnosti zpřístupněna výstava *Památník Terezín v proměnách času (1989–2022)*, která reflektovala zásadní okamžiky ve vývoji instituce od listopadu 1989 do současnosti.

Projekt Muzeum ghetta

Na konci května byla úspěšně zakončena mezinárodní architektonická soutěž na projekt *Muzeum ghetta Terezín*, jejímž vítězem se stal návrh ateliéru Skupiny Marcely Steinbachové, která ke spolupráci přizvala významného amerického architekta Stevena Holla.

Tereziánská tryzna

Tradiční ústřední vzpomínková akce k uctění památky obětí nacistické perzekuce v Terezíně a nedalekých Litoměřicích. Akce se konala 15. května 2022 a hlavní projev přednesl předseda Senátu Miloš Vystrčil. Po skončení Tereziánské tryzny došlo v tereziánském Wieserově domě ke slavnostnímu předání svitků tóry z bývalé olomoucké synagogy do rukou představitelů naší sesterské organizace v Izraeli Beit Theresienstadt.

Tereziánská tryzna

Memoriál Hany Greenfieldové

V první polovině roku 2022 připravil památník pro žáky základních a středních škol Memoriál Hany Greenfieldové: soutěže umělecké tvořivosti se vztahem k problematice rasové a politické perzekuce v letech nacistické okupace. Jednalo se o XXVIII. ročník literární a XXVI. ročník výtvarné soutěže, tentokrát pod názvem *Malovat a přežít*. Účastníci se měli zamyslet nad významem a smyslem umělecké tvorby v těžkých podmínkách nacistických táborů a závěry promítnout do svých prací. Výtvarná soutěž měla v loňském roce i francouzskou část, a to u příležitosti předávání předsednictví Evropské unie Francií České republice. Z toho důvodu se partnery projektu staly pařížské České centrum a Mémorial de la Shoah. Do obou soutěží bylo zasláno více než 600 prací a z vítězných výtvarných děl byla vytvořena putovní výstava, která byla představena veřejnosti nejen v České republice, ale i ve Francii.

Generální konference ICOM v Praze

V rámci doprovodného programu pro účastníky konference byla nabízena exkurze do památníku. Skupinu významných muzejníků z celého světa jsme u nás přivítali 26. srpna 2022, kromě prohlídky jsme představili činnost jednotlivých oddělení spolu s návrhem nového Muzea ghetta, které by mělo projít rekonstrukcí v letech 2024-2026.

KAPITOLA 21.27 PAMÁTNÍK TICHÁ

MgA. Pavel Štingl
pověřený ředitel

www.pamatnik-terezin.cz

Výstava Nový světový pořádek na půdě Univerzity Karlovy

Fórum Konference ve Wannsee

Program památníku v roce 2022 začal fórem ke Konferenci ve Wannsee, které proběhlo 20. ledna, ve výroční den vzniku programové koncepce šoa. Potvrdilo se, že hledání nových komunikačních tvarů pro významná data je velkým přínosem zejména při oslovení mladé generace a probuzení jejího zájmu tato témata. V krátkých vystoupeních se podařilo dobře vybraným hostům vnést do diskuse celou řadu závažných poselství, s nimiž bude památník pracovat i nadále. Otázka současné hrozby na vytváření koncepcí masové likvidace kulturních skupin z rasových či náboženských příčin byla nahlédnuta z pohledů filosofů, teologů, historiků a spisovatelů či publicistů.

Jednotlivé příspěvky byly zpracovány do sborníku, který jsme vydali v průběhu roku v češtině i angličtině. Hlavními účastníky názorového fóra byli Petr Pithart, Jakub Rákosník, Pavel Kosatík, Petr Koura, Jakub Szantó, Fedor Gál, Petr Fischer, Karol Sidon. Úvod patřil Tomáši Krausovi a Marianě Čapkové, moderaci zajistila divadelní skupina Vosto5.

Výstava Nový světový pořádek

Výstava měla vernisáž 16. května za účasti ministra kultury Martina Baxy, který výstavu zahájil. Expozice se stala jedním z titulů široké nabídky kulturních institucí k připomenutí výročí atentátu na zastupujícího říšského protektora Heydricha. Přímým partnerem projektu byl Památník Lidice. Mediálním a realizačním partnerem byla Česká televize. Začátek výstavy odstartoval doslova maraton komentovaných prohlídek pro školní skupiny, které se v Křížové chodbě Karolina intenzivně střídaly až do začátku prázdnin. Expozice byla prodloužena do konce srpna, a to i s ohledem na termín konání celosvětové konference ICOM v Praze. V průběhu léta se návštěvnost posílila o skupiny cestovních kancelářů. Velkému zájmu se těšily i komentované prohlídky kurátorů. Celková návštěvnost výstavy Nový světový pořádek se přiblížila k číslu 10 000.

Další diváci zhlédli doprovodné programy v podobě tří veřejných diskusí *Vysílání Stanice Bubny*, odbavené v obvyklém formátu z nádražní haly. Na straně hostů do diskusí vystoupili: Jaroslav Spurný, Václav Marhoul, Jana Šmídová, Petra Procházková, Petr Kolář, Jan Dobrovský, Jakub Szantó, Tomáš Pojar, Michal Kubal a další. Názory, které zazněly v debatách o paralelách válečné propagandy a diplomacie, měly pozoruhodnou rezonanci akcelerovanou vývojem událostí v probíhající válce. Měly vysokou sledovanost na streamu České televize a byly dále využity pro velký koncert Památníku ticha.

Detail Graffiti na peronu pražského nádraží Bubny

Výstava Nový světový pořádek na půdě Univerzity Karlovy

MgA. David Mareček, Ph.D.
ředitel

Festival v Bregenzu

KAPITOLA 21.28
PRAŽSKÝ
FILHARMONICKÝ
SBOR

www.filharmonicky_sbor.cz

Festival v Bregenzu

V roce 2022 Pražský filharmonický sbor pokračoval v mnohaleté úspěšné spolupráci s festivalem v Bregenzu. Na svém 383. zahraničním zájezdu strávil sbor téměř dva měsíce, v termínu 26. 6.–22. 8. 2022, kdy provedl celkem dvě veřejné generální zkoušky a 29 představení. Atraktivní jezerní scéna postavená na hladině Bodamského jezera je pro tento festival ikonická, stejně tak přilehlé hlediště, které pojme až 7000 diváků. Rok 2022 se nesl v duchu Pucciniho *Madam Butterfly* a Giordanovy opery *Siberie*. Pražský filharmonický sbor v čele s Lukášem Vasilkem spolupracoval s Vídeňskými symfoniky a dirigenty Valentinem Uryupinem, Enriquem Mazzolou a Yi-Chen Lin.

Jarní koncert

Jarní koncert 26. 3. byl prvním ze série vlastních sborových koncertů v roce 2022. Rozmanitý program sestavený dirigentem Lukášem Vasilkem zaujal vyprodané Rudolfinum jak svou náročností, tak velkými emocemi. Diváci si poslechli Říkadla Leoše Janáčka, Romanci z pampelišek Bohuslava Martinů a na závěr Stabat Mater Francise Poulenca. Jako sólistky se předvedly Mélissa Petit a Pavla Vykopalová, Sólově se předvedli i členové sboru Bronislav Palowski a Martin Slavík

Jarní koncert

Neobvyklého partu bubnování na židli se ujal basista Mikhail Pashayev. Orchestrálním partnerem byla již druhým rokem PKF – Prague Philharmonia. Koncert byl věnovaný podpoře Ukrajiny, na začátku zazněla česká a ukrajinská hymna a cappella, projevy pronesli ministr kultury Martin Baxa a velvyslanec Ukrajiny pan Jevhen Perebyjnis.

Koncert pro Evropu 2. 9. 2022 ve spolupráci s festivalem Prague Sounds

Opera Rusalka v koncertní verzi na festivalu Dvořákova Praha

Adventní koncert a cena Antonína Dvořáka

Sváteční atmosféru vytvořil pečlivě vybraný repertoár, který sestavil a poté i řídil Lukáš Vasilek. Zazněla silná duchovní díla Salve Regina Arvo Pärta a Narození Páně Bohuslava Martinů. Program pokračoval skladbou Vánoční Luboše Fišera, kdy v originálním aranžmá zazněly všem známé i méně hrané koledy. Orchestrální doprovod obstarala opět PKF – Prague Philharmonia. Skvělými pěveckými výkony koncert podtrhli Pavla Vykopalová, Jana Hrochová, Petr Nekoranec a Jiří Brückler, na varhany a celestu hrála Daniela Valtová Kosinová. Program recitací ozdobil herec Jiří Bartoška. Režijně se na koncertu podílel Jiří Strach, který napomohl speciálním osvětlením umocnit zážitek z hudby.

Adventní koncert

Připomenutí 80. výročí operace Anthropoid

Mgr. Jana Horáková
ředitelka

www.szm.cz

KAPITOLA 21.29 SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

80. výročí operace Anthropoid

Muzeum připomenulo 80. výročí operace Anthropoid exteriérovou putovní výstavou *Parašutisté v boji proti nacismu (Pozapomenuté příběhy ze Slezska a severní Moravy)* a vystavením předmětů z osobní pozůstalosti parašutisty Jaroslava Švarce v Historické výstavní budově. Ve spolupráci s Národním filmovým archivem proběhlo promítání digitálně restaurovaného filmu *Atentát* režiséra Jiřího Sequense z roku 1964. V rámci projektu byly uspořádány tři velké vojensko-historické akce: *Drahany*, *Hlučín-Darkovičky 2022* (v rámci toho se ještě uskutečnila akce *Otevřené bunkry a Pochod po linii československého opevnění MO-S Odra až MO-S 19 Alej*) a *Těžká léta 1938 a 1945*.

Byly vytvořeny rovněž dvě publikace: populárně-naučná publikace *Parašutisté v boji proti nacismu (Pozapomenuté příběhy ze Slezska a severní Moravy)* a *Jaroslav Švarc (Pozapomenuté příběhy ze Slezska a severní Moravy)*. Byly také umístěny nové informační tabule do Areálu čs. opevnění Hlučín-Darkovičky věnované pěchotnímu srubu MO-S 18 a Jaroslavu Švarcovi a výsadku TIN. V tomto srubu byla slavnostně odhalena nová pamětní deska upomínající na významného účastníka protinacistického odboje J. Švarce, který zde během své vojenské služby sloužil.

Výstava Civilizace a barbaři, aneb antická sbírka Slezského zemského muzea ve světle doby římské a stehování národů ve Slezsku a severovýchodní Moravě

Výstava představila veřejnosti antickou sbírku muzea v celém jejím rozsahu. Jedná se o soubor archeologických památek egyptské, řecké, etruské a římské proveniencí v počtu přes sto kusů, z nichž nejzajímavější je zejména etruská zobákovitá konvička, dále střepy z Mykén či dva fragmenty omítky pocházející z interiérů nekrálovské hrobky, která byla v Západních Thébách postavena v období Nové říše. Výstava přiblížila osud této kolekce, její původ a minulost. Lákadlem pro veřejnost byla mumie, respektive kartonážový obal na mumii z Náprstkova muzea v Praze, který byl původně součástí sbírky Slezského zemského muzea. Jako protiklad k antickému světu si návštěvníci mohli prohlédnout archeologické nálezy z prostoru za severní hranicí impéria, tzv. barbarské, kam náleželo i území dnešního českého Slezska a severovýchodní Moravy.

Výstava Obnovená krása - restaurovaná díla ze sbírky muzea

Výstava prezentuje výsledky náročných restaurátorských zásahů široké veřejnosti, která tak mohla sama posoudit, jak restaurátoři naplňují své často skryté, přesto však tolik záslužné poslání. V rámci výstavy byla prezentována pestrá paleta sbírkových předmětů, které prošly různými restaurátorskými ateliéry, a snahou bylo, aby tato skutečnost nepůsobila rušivě, naopak šlo o to, ukázat, že každé restaurované dílo si zachovalo svoji dobovou tvář. U vystavených exponátů bylo reflektováno jejich poškození před restaurováním, vlastní průběh restaurování a samozřejmě konečný výsledek.

Výstava Obnovená krása

Rekonstrukce novodvorského záměčku

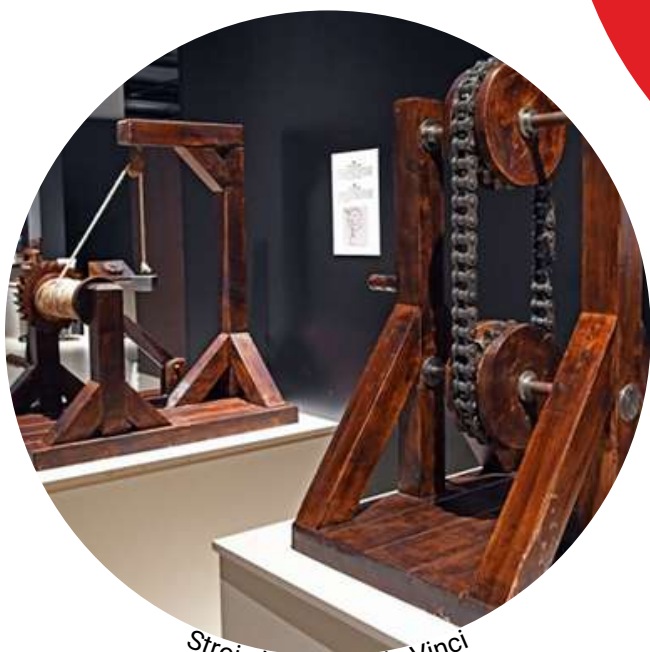
V roce 2022 byla dokončena rekonstrukce záměčku za necelých 40 000 000 Kč, který tvoří významnou dominantu Arboreta Nový Dvůr. V záměčku budou v roce 2023 vybaveny prostory v suterénu pro pořádání kulturních a společenských akcí. V současné době se také intenzivně pracuje na přípravě nové stálé expozice, která bude umístěna v prvním patře a která se bude věnovat osobnosti zakladatele arboreta Quido Riedla a historii tohoto unikátního dendrologického parku.

Novodvorský záměček

Ing. Ivo Štěpánek
ředitel

KAPITOLA 21.30 TECHNICKÉ MUZEUM V BRNĚ

Stroje Leonarda da Vinci

www.tnbrno.cz

Výstava Stroje Leonarda da Vinci

Cílem bylo nejen představit technické vynálezy tohoto výjimečného génia, ale také vtáhnout návštěvníky do světa technických objevů. Muzeum více než 60 let upoutává všechny generace svými technickými exponáty, jež stejně jako vynálezy da Vinciho pokrývají celé spektrum různých oborů. Technická dokonalost vždy spočívala v detailech a jejich propojení. Stejně obdivuhodně přesně do sebe zapadají i ozubená kola, písty či páky modelů technických zařízení, které si obdivovatelé renesančního génia na výstavě naplno užili. Výstavu tvořilo 54 modelů technických zařízení sestavených přesně dle plánů a návrhů renesančního myslitele. Modely byly zhotoveny zručnými italskými řemeslníky, a to pouze s využitím dobových materiálů a postupů. Krom uvedených modelů byly prezentovány i reprodukce slavných Leonardových uměleckých děl, jako je Mona Lisa, Poslední večeře, Dáma s hranostajem a další. Nabídku rozšiřovalo 9 didaktických panelů s doplňujícími informacemi i audiovizuální projekce. Výstava *Stroje Leonarda da Vinci* byla instalována na ploše výstavního sálu muzea o rozloze více než 600m².

Výstava Zlaté řemeslo

Hlavním cílem projektu bylo zkoumat a prezentovat v minulosti používané způsoby zpracovávání kovových materiálů v kontextu muzejního péče o artefakty, které tvoří nejen v České republice nejcennější kolekce kulturního dědictví. Byly vyvinuty nástroje pro jejich rozpoznání, správný popis a přístup k jejich ochraně, o nichž byla prostřednictvím výstavy informována jak odborná, tak široká veřejnost se zájmem o historická řemesla.

Těžištěm výzkumu byly experimentální rekonstrukce v minulosti používaných technologických postupů (např. tepání, lití, fasování drahých kamenů, cizelování, inkrustace apod.), kterými byly zhotoveny repliky konkrétních exponátů, a to v celém komplexu nutných prací (např. reliéfní ražba dokumentovaná výrobou repliky pražského groše proběhla ve fázích od přípravy slitiny a stříbrných střížků přes výrobu ražební stolice nebo nástrojů a razidel až po finální ražbu). Výstava byla rozdělena na dva samostatné logické celky – Techniky a Poklady –, situované ve dvou na sebe navazujících výstavních prostorách.

Výstava Zlaté řemeslo

Stavební úpravy NKP Kameňák včetně rozšíření expozice

Cílem akce byla oprava interiérů včetně dodání nových audiovizuálních prvků expozice v objektu „Kameňák“ v areálu NKP Staré huti u Adamova. Interiéry včetně expozice byly již zastaralé, omítky poškozené vlhkostí, včetně rozvodů elektroinstalací. Jednalo se o první etapu kompletní rekonstrukce interiérů budovy. Zahájení prací proběhlo v listopadu 2021 a ukončeny byly 31. 12. 2022. Výše uvedený projekt byl realizován z IROP MAS Moravský kras. Celkové náklady činily: 3 324 783 Kč.

NKP Kameňák

www.upm.cz

PhDr. Helena
Koenigsmarková
ředitelka

KAPITOLA 21.31 UMĚLECKO - PRŮMYSLOVÉ MUSEUM V PRAZE

KAPITOLA 21 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE

Zahraněční aktivity

Z bohatých zahraničních aktivit muzea měla v roce 2022 největší ohlas česká expozice na *XXIII. Triennale designu a architektury v Miláně*. Muzeum jako hlavní gestor české účasti zde představilo ve spolupráci se studiem OKOLO instalaci *Casa Imaginaria: Living in a Dream*, která nabídla reflexi současného fenoménu „dreamscapes“, fiktivních snových interiérů a ukázala práce nejvýznamnější světových tvůrců této nové oblasti digitálního designu.

Důležitou prezentací v zahraničí byla i americká repríza výstavy *Šílený hedvábník: Zika a Lida Ascher – textil a móda*, uspořádaná v Českém centru v New Yorku. Velký podíl mělo muzeum také na retrospektivě české fotografie 50. – 60. let 20. století, která se pod názvem *Zwischen Avantgarde und Repression. Tschechische Fotografie 1948-1968* konala v Kunstsammlungen Chemnitz v Německu.

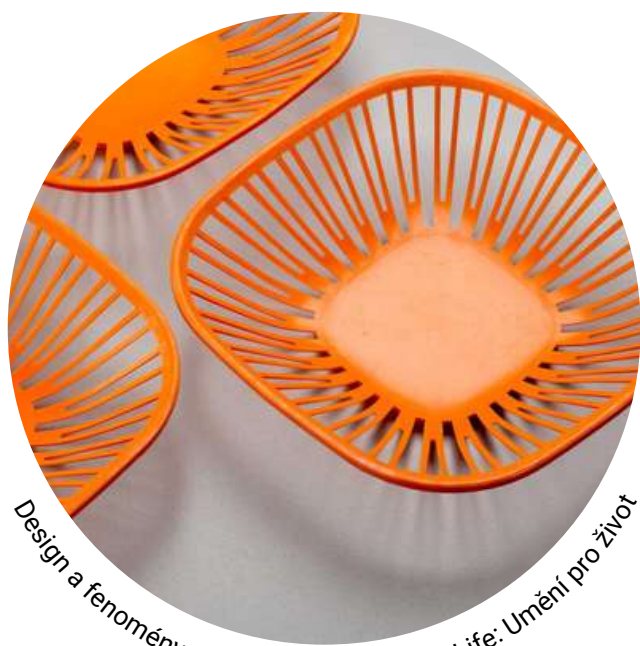
Z mezinárodního pohledu významnou akcí konanou v muzeu byla zasedání odborných komitétů Mezinárodní rady muzeí ICOM, konaná v průběhu generální konference ICOM.

V srpnu 2022 se v prostorách muzea uskutečnilo setkání muzejních specialistů z komitétů ICOM Glass, ICOM Costume a ICDAD. K této události muzeum připravilo i dvě specializované výstavy historického a soudobého skla (*Lannova sbírka skla; Martin Janecký: Hvězdáři a jiné práce*) a výstavu textilních krajkových objektů (*The Power of Lace. Lace - Art - Garment 1950-2020*).

Vědeckovýzkumná práce

V oblasti vědeckovýzkumné práce byl úspěšně dokončen projekt NAKI *Plakát jako nástroj komunikace a kulturně-historický pramen*. V jeho rámci byla realizována rozsáhlá výstava *Řeč plakátu 1890-1938* (s kritickým katalogem), která se zabývala komunikační funkcí plakátu v oblasti umění, reklamy a ideologie a představila více než 300 cenných artefaktů sbírky muzea, která patří k nejstarším a nejvýznamnějším takto zaměřeným sbírkovým kolekcím v Evropě. Kromě toho byl završen i několikaletý výzkum dějin Svazu československého díla 1914-1948 (grantový projekt GA ČR) a vydána více jak desítky dalších odborných monografií, včetně katalogu k výstavě *Josef Sudek – Otto Rothmayer: Návštěva u pana kouzelníka*.

V průběhu roku proběhla náročná stavba stálé expozice *Art, Life: Umění pro život* v šesti sálech historické budovy muzea a dokončena byla převážná část instalace více jak 1300 sbírkových exponátů. Pokračovala rovněž intenzivní sbírkotvorná činnost, například získání a zpracování další části daru životního díla fotografa Josefa Koudelky, tentokrát jeho osobního archivu. Muzeum také připravilo výstavu Josefa Koudelky v Lausanne *Josef Koudelka. Ikonar. Constellations d'archives*.

Design a fenomény modernity, výstava Art, Life: Umění pro život

Mikrosvětý: panovnická kunstkomora, výstava Art, Life: Umění pro život

Seznam zkratek:

CIMUSET - The International Committee for Museums and Collections of Science and Technology	MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
CNS - Církev a náboženské společnosti	NAKI - Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity
CULT - Výbor pro kulturu a vzdělávání	NFT - Non-fungible token
CZ PRES - Předsednictví ČR v Radě EU	NIPOS - Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
ČR - Česká republika	NNV - Nároky z nespotřebovaných výdajů
ČSÚ - Český statistický úřad	NP - Národní park
ČT - Česká televize	NPO - Národní plán obnovy
DKRVO - Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací	NKP - Národní kulturní památka
EAO - Evropská audiovizuální observatoř	OSN/UN - Organizace spojených národů
EHMK - Evropské hlavní město kultury	PQ - Pražské Quadriennale
ESIF - Evropské strukturální a investiční fondy	RECIT - Réseau Européen des Centres Internationaux de Traducteurs littéraires
EU - Evropská unie	RVO - Rozvoj výzkumných organizací
EUIPO - Úřad EU pro duševní vlastnictví	SEFO - Středoevropské fórum Olomouc
FTE - full-time equivalent	SFKMG - Státní fond kinematografie
GA - Grantová agentura	SMVS - Správa majetku ve vlastnictví státu
IAML - International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres	SONS Havlíčkův Brod
ICDAD - International Committee for Museums and Collections of Decorative Arts and Design	SCCR - Stálý výbor pro autorské právo a práva s ním související
ICOM - International Council of Museums	TA - Technologická agentura
IDU - Institut umění - divadelní ústav	UNESCO - Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
IP - Institucionální podpora	VOD - Video on demand
IROP - Integrovaný regionální operační program	VISK - Veřejná informační služba knihoven
KKO - Kulturní a kreativní odvětví	VOŠIS - Vyšší odborná škola informačních studií
KKS - Kulturní a kreativní sektor	VOŠZ - Vyšší odborná škola zdravotnická
MFF - Mezinárodní folklorní festival	VOŠSP - Vyšší odborná škola sociálně právní
MPO - Ministerstvo průmyslu a obchodu	WASBE - Světová asociace symfonických dechových orchestrů a souborů
	WETH - Kryptoměna Wrapped Ethereum
	WIPO/OMPI - Světová organizace duševního vlastnictví

Zdroje fotografií:

<https://pixabay.com/>

Archivy, webové stránky a sociální sítě příspěvkových organizací Ministerstva kultury

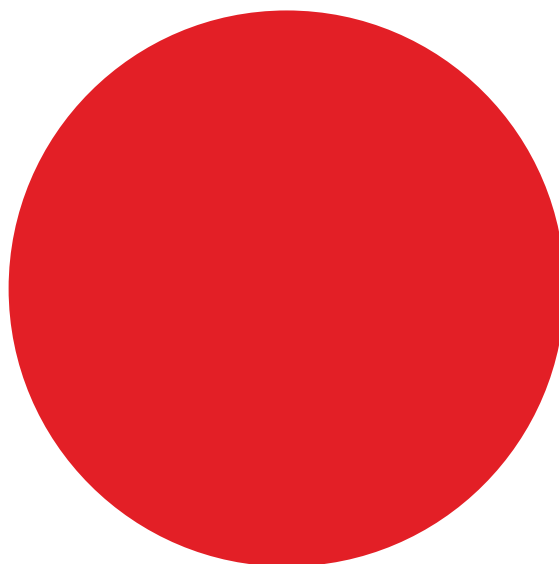
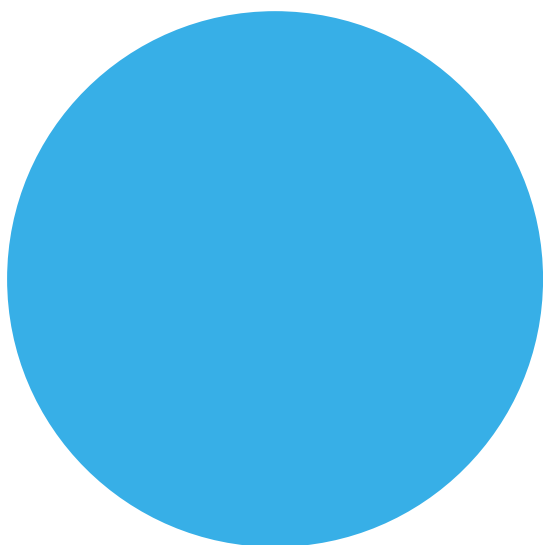
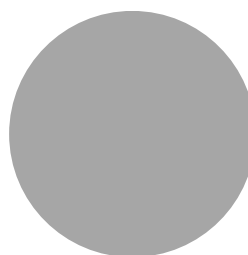
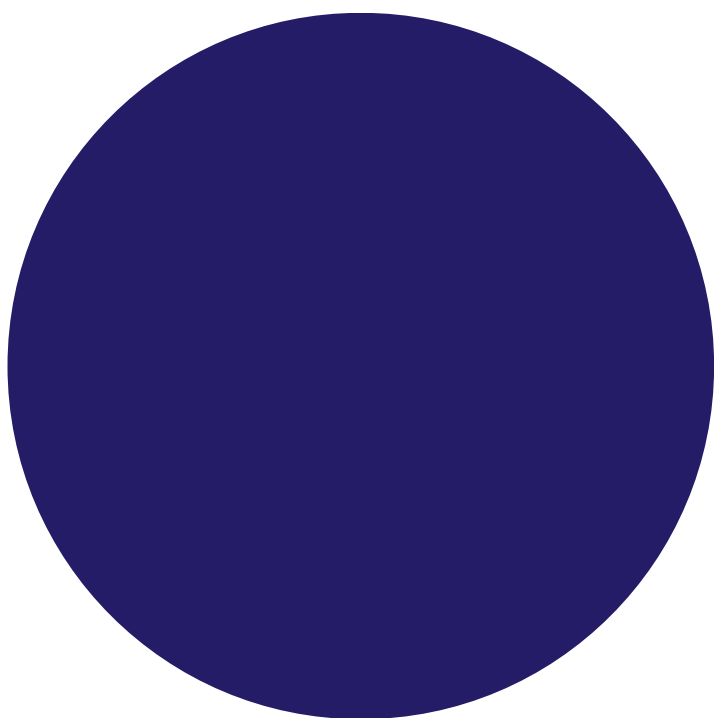
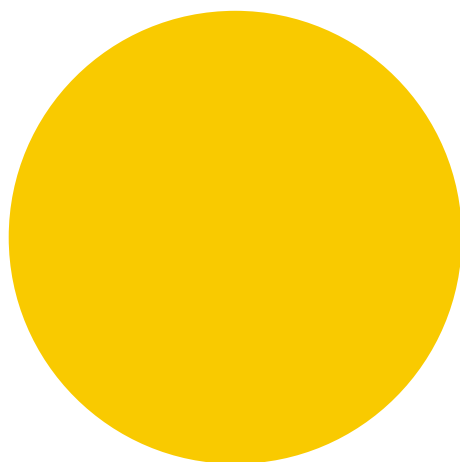
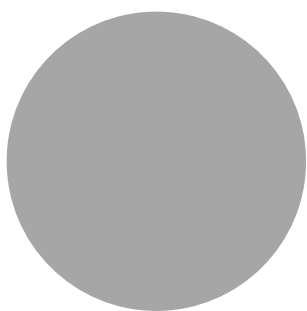
VÝROČNÍ ZPRÁVA MINISTERSTVA KULTURY ČR ZA ROK 2022

© MINISTERSTVO KULTURY 2022

Připravila Kancelář státního tajemníka na základě podkladů jednotlivých útvarů a příspěvkových organizací ministerstva. Součástí výroční zprávy je Příloha výroční zprávy Ministerstva kultury.

Odkaz na přílohu výroční zprávy:
www.mkcr.cz/vyrocnizpravy-cs-81

MINISTERSTVO
KULTURY